

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. Igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

HIVATALOS ÜGYEK.

Pályázati felhívás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az általa kezelt földmivesiskolai alapítványi helyekre pályázatot hirdet:

1. A nagyatádi gazdakör alapítványa; évi ösztöndíj 240 korona. Pályázhat ezen alapítványra elsősorban nagyatádi, illetve somogy megyei illetőségű egyén.

2. A Bakó János-féle alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra pályázhat elsősorban borsodmegyei illetőségű egyén.

3. A Batthyány gróf-féle alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona; pályázhat ezen alapítványra elsősorban vas megyei illetőségű egyén.

További feltételek mindhárom alapítványnál, hogy a kérvényező magyar honpolgár fia legyen, ki 16. életévét betöltötte, ami keresztlevéllal igazolandó, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázó jól tud írni és olvasni.

Pályázhat ezenkívül magyarországi földmivesiskolába már felvett tanuló is, ha ezt az illető földmivesiskola igazgatója által bizonyítja.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kezelésében levő „Gubitz-Schöberl”-féle alapítvány kamatait 400 (négy száz) koronára kiegészítve a „Budapesti Kertészeti Tanintézet”-nél ösztöndíjjal tüzte ki.

Akik ezen alapítványok elnyerésére pályáznak, azok kérvényeiket a szükséges bizonyítványokkal és mellékletekkel felszerelve az OMGE. igazgatóságához f. évi szeptember hó 30-ig nyújtásuk be.

Rubinek Gyula,
igazgató.

Kecskemét mezőgazdasági jövője.

A magyar alföldi gazdálkodás fejlődésének egyik legnagyobb hátráltatója tudvalevőleg az egyoldalú gabonatermesztő gazdálkodás. Ez nemcsak csekély jövedelmi hasznával hátráltatja az alföldi mezőgazdasági termelés jövedelme-

zöbbé váló kialakulását, hanem főleg az egyoldalú termelés folytán is, mely kizárólag csak a gabonatermesztés termésének sikerétől teszi függővé az évi jövedelmezőséget. Ez egyoldalú gabonatermesztés ellen közönségesen az állattenyésztés fölkarolását szoktuk ajánlani a gazdaság jövedelmének kiegyenlítésére és biztosítására. Sajnos azonban, hogy éppen a nagy magyar Alföld éghajlata nagyon is kedvezőtlen a takarmánytermesztésre és ezzel a jövedelmező állattenyésztésre. Az éghajlat kedvezőtlenességén kívül pedig az anyagi eszközök hiánya is hátráltatja az alföldi állattenyésztés kifejtését. Mert ehhez elsősorban pénz kell, másodsorban pedig az állati termelés cikkeknek nagy kereslete. Tehát a gazdaság fokozottabb jövedelme és a mostaninál sűrűbb népesség. Mind a két feltétel megszerzése kizártnak tekinthető a gabonatermesztő gazdálkodási rendszerrel és amely termelési mód az áldatlan circulus vitiosusban érdemleges kiegészítő eszközül kínálkozik, az az Alföld nagyobb városaiiban teljesen bevált kerti gazdálkodás.

A napokban Kecskeméten és Nagykőrösön jártam, az ottani népies kertgazdaságok tanulmányozása céljából. A magyar nagy Alföldön ugyanis, de különösen annak homokos vidékein a kerti művelés, nevezetesen a szőlő-, gyümölcs-, uborka- és zöldségtermesztés azon mezőgazdasági üzemág, mely a kisbirtokú gazdaközöniséget a legjövedelmezőbb gazdálkodásra képesíti és amelyre az Alföld nagyrésze egyenesen rá is van utalva, mert az aránylag kedvezőtlen takarmánytermesztési viszonyok miatt az alföldi kisbirtokos mezőgazdasági üzemet belterjes irányban csak a kerti művelés felkarolásával fejlesztheti. A földbirtok folytonos elaprózódása és ezzel kapcsolatban a nehezebb megélhetés tényleg rákényszerítette egyes nagyobb alföldi városok lakosságát a kerti művelés felkarolására és a kedvezőtlen munkáviszonyok dacára sikerült virágzó kertüzemeket létesíteni olyan különleges miveleti növények nagybani termesztésével, amelyekre az illető vidékek talaj-, éghajlati és értékesítési viszonyai különösen alkalmasoknak bizonyultak. Így alakultak ki például Szeged és

Kalocsa paprika-, Makó hagyma-, Nagykőrös ugorka- és Kecskemét szőlő- és gyümölcsstermesztési központokká. Ezen termesztési, értékesítési gócpontokból terjed aztán tovább e rendkívül jövedelmező kerti termények nagybani termesztése és így e városok valóságos kulturmissziót teljesítenek az alföldi mezőgazdálkodás belterjes irányú fejlesztésében.

Hogy a kerti gazdálkodás mily nagy mértékben fokozza a föld értékét és jövedelmezőségét, hogy a jövedelem emelkedése képesíti, a kerti műveléssel nagyobbodó trágyaszükséglet pedig egyenesen kényszeríti a gazdát a trágyatermelés fokozására és a műtrágyafélék kiterjedtebb mérvű alkalmazására és hogy végeredményben az illető vidék lakosságának jelentékeny vagyonsodását idézi elő: azt e helyen és ezen lap olvasóközönisége előtt fölsőlegesnek tartom bővebben kifejteni. Aminthogy e tanulmányozás alatt szerzett tapasztalataim szakszerű részét is csak később, a „Köztelek Olcsó Könyvtára” kiadásában közreadandó és „Kisgazdaságok berendezése” című dolgozatomban fogom ismertetni. Egyelőre tehát csak azon kérdés tárgyalandó, hogy a földrengés visszavetette-e Kecskemét gazdasági fejlődését s ha igen, kívánatos és szükséges-e, hogy az állam és a magyar gazdátársadalom hathatósan támogassák a várost és annak gazdaközöniségét a földrengés okozta károk helyreállításában?

Már föntebb kifejtém, hogy az alföldi kertészkedő városok a kerti művelés elterjesztésével valóságos kulturmissziót teljesítenek az alföldi mezőgazdálkodás belterjes irányú fejlesztésére. Különösen érvényes e megállapítás Kecskemétre, mely főként a gyümölcsstermesztésben nyújt követendő példát. Mig ugyanis a zöldség, uborka, dinnye, hagyma és paprika csak korlátozottabb — bár a jelenleginél mindenesetre nagyobb — mennyiségben értékesíthetők, a szőlőtelepítéssel pedig sokak szerint máris a tulságba mentünk, addig a gyümölcs korlátlan mennyiségben értékesíthető, sőt minél többet természetünk egy vidéken, annál kedvezőbbekké válnak az értékesítési viszonyok. Kecskemét virágzó gyümölcsstermesztése tehát a leghathatósabb bizonyíték arra,

Szives tudomásul!

Angliában időző osztályvezetőnk értesítése szerint szeptember hó elején árverésre kerül Budapesten körülbelül **300 drb nagytestű, kiválóan jól tejelő, kizárólag fiatal, hasas, Dairy-Cows tehén és ped g: Red-Dairy, Roan Dairy és Derby-Dairy.**

A katalógusnak idejében való megküldése végett az érdeklődők mielőbbi igénybejelentését kérjük.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Mai számunk 24 oldal.

hogy a szárazságra hajló alföldi éghajlat alatt is jövedelmező gyümölcsstermesztés folytatható és tényleg a jó példa a szomszédos vidékeken is hű követőkre talált. Általános közgazdasági érdekek tehát, hogy a város e vezető pozíciója fenntartassék és hogy a kecskeméti gyümölcsstermesztés belterjes irányú fejlesztésével ez az értékesítési gócpont minél inkább megerősítessék.

Kecskemét jelenlegi gyümölcs- és szőlőstermesztése hazai viszonyainkhoz képest előrehaladott ugyan, de még korántsem érte el azon magas fokot, ahová fejlődnie kellene. Különösen a talajerő visszapótlás, a trágyázás terén még sok a hiányosság, holott a belterjes gyümölcs- és szőlőstermesztéssel az erőteljes trágyázás is mellőzhetlenné válik. Elegendő istállótrágyát azonban a kecskeméti szőlősgazdák a legjobb akarattal sem termelhetnek, a műtrágyák kiterjedt mérvű használatával pedig még nem bírtak megbarátkozni. Műtrágyázást csak egynéhány gazdaságban találtam, még pedig igen szép sikerrel alkalmazottat. A nagy többség azonban ezt fényűzési dolognak tartja és így természetes, hogy az idősebb szőlők és gyümölcsösök termése, lassan bár, de állandóan hanyatlak. A gazdasági és szőlészeti egyesületek feladata volna az erőteljesebb trágyázásra való buzdítás, a magyar gazdaközönség azonban egyrészt ilyen társulásra nehezen kapható, másrészt pedig ezidőszerint pénz sincs az ilyen huzamosabb időre szóló befektetésekre.

A földrengés ugyanis a városi gazdaközönség teherbíróképességét erősen megviselte. Hivatalosan nyolcz-tíz millió koronára becsülik a földrengés okozta kárt, amiből egy kat. hold termőföldre 80-100 korona esik, még pedig a lakóházmegrongálás révén legelső sorban pótlandó kártétel alakjában. E hiányok sürgős pótlása minden körülmények között elvonja a pénzfőlötséget a további gazdasági befektetésektől, úgy hogy a károsodás kiheveréséig, tehát néhány évig, a szőlő- és gyümölcsstermesztés terén valamelyes stagnálásnak kell bekövetkeznie.

E stagnálási időszak azonban lehetőleg minden rendelkezésünkre álló eszközzel megrövidítendő. Országos érdek ugyanis, hogy Kecskemét városa minden fennakadás nélkül nagy arányokban fejleszthesse kerti gazdálkodását és ezzel a nagy magyar Alföld mezőgazdasági termelését, mert hiszen ez a leghízebb bázis az ország teherbírelési képességének fokozására. E cél azonban csak úgy valósítható meg, ha

maga a termelési gócpont nyújt kétségbevonhatlanul megbízható sikerü példát és ezzel biztos utbaigazítást a gyümölcsstermesztés legsikeresebb módozatainak fölkarolására. A gyümölcsstermesztés jövedelmezőségéről máris vannak eklatáns példák. Így például egy 6 holdas szőlőültetvényből harmadéve csak almából 10,000 K. értéket árusítottak, vagyis egyévi almatermésből bőven kikerült a termőföld vételára. Ugyanott egy kétholdas főzélékterért a haszonbérő 400 K. évi haszonbért fizet és annak tiszta jövedelméből nemcsak hogy nagy családjával együtt megél, de még vagyont is szerez. Pedig ez Kecskeméten nem könnyű sor, mert hiszen a jó termőföld méregdrága. Egy uborkakertész családjának számához mérten 24 hold feles uborkaföldet vállalt. Ebből beszolgált a tulajdonosnak 3-600 korona készpénzbevétel, maga pedig jól megél és gyarapodik. Hogy sok lenne a gyerek, arról itt sohasem panaszkodnak, sőt inkább arról, hogy kevés a gyerek, mert a kerti megművelésben a gyerek jól használható munkacereje a legfőbb jövedelmi tényező.

A kerti gazdálkodásnak rendkívüli előnye tehát, hogy legalább is megkésztet a földnek a gabonatermesztés mellett elérhető jövedelmét nemcsak a kerti termelés hozadékával, hanem azáltal is, hogy a kertileg megművelt vetemények után vetett gabona átlagos szemhozama is a közönséges kat. holdankénti 8 q-ról 10-12-14, sőt 16 q-ra is emelkedik. Végeredményében tehát hatalmas arányokban fokozza a föld embereltartó képességét és ugyanakkora területen legalább is másfél család ad biztos kenyeret, ahol a régi gabonatermesztési módszer mellett egy család is csak tengődött, a termelés fokozásának ilyen eredménye azonban nemcsak Kecskemét határában, hanem a nagy magyar Alföld jelentékeny részében is érvényesíthető. A keresetforrások gyarapításával növelhetjük a magyar föld népeltartó képességét, csökkenthetjük a kivándorlásra indító alkalmakat, előmozdíthatjuk a magyar nép szaporodását és ezzel megközelíthetjük nemzeti közgazdasági politikánk azon végcélját, hogy a magyar föld a nemzet igazi erőforrása legyen.

Ez a nagy magyar alföldi kertészkedő városok kerti üzemének fejlődésére irányuló törekvés perspektívája. E cél elérésére sokat áldozhatunk, eleget sohasem. És ezt a célt kell szem előtt tartanunk akkor, amidőn a földrengés sújtotta Kecskemét város gazdaközönségének talpraállításáról van szó. Áldozatokat kell hozni az államnak, hogy a magyar Alföld teherbírelő

képességét fokozza és áldozatot kell hozni a magyar gazdaközönségnek, hogy édes mindnyájunk reményességét, a magyarság anyagi és szellemi szupremáciáját hazánk szívében, a nagy magyar Alföldön biztosítsa. Az ország közönségének anyagi támogatása nagyon csekély hatású volt. Hogy miért, annak okát nem kutatom. Hathatósan segíyezheti azonban a magyar állam a kecskeméti gazdaközönséget teljesen kamatmentes kölcsönök engedélyezésével, mert amit elveszt a kamatban, az busásan megtérül a fejlődő alföldi mezőgazdaság teherbírelő képességében. És hathatósan támogatni kell a magyar gazdaközönségnek a Kecskemét városi gazdasági egyesületet, hogy fokozottan érvényesíthesse áldásos befolyását a város kerti gazdálkodásának fejlesztésében. Minden e célra érkező adomány bőven jövedelmező befektetésnek tekintendő, mert a Kecskeméten szerzett gyakorlati tapasztalatokat minden gazda jövedelmezőleg értékesítheti a maga gazdaságában.

Mattaszkovszki Tádé.

Lesz-e sörárpánk kelete Németországban?

A magyar árpatermés — úgy hallom — mennyiségre is, minőségre is kitűnő, olyan, amilyen évek óta nem volt. Előnyére vált a szárazság. Eső sem érés, sem aratásközben nem ért. A szeme jól kifejtett, sulyos. Rendes átlagtermésünk árpából hektáronként 1392 q, tavaly 1063 q volt, az idén 1434 q, tehát több a közepesnél. Termelt a hivatalos becslés szerint több mint másfélmillió tonna árpánk, amennyi tíz év óta egyszer sem volt.

Ha a mi hektárátlagainkról hall a német gazda, azt hiszi, hiba van a számitásban. A német nem ilyen hektárátlagokhoz van szokva. A birodalmi átlag 18 q. A legutóbbi 18 év alatt csak egyszer, 1893-ban maradt az átlag 15 q-n alul, még az 1897. évi rossz termés is 156 q átlagot mutat hektáronként s 1899 óta csak kétszer hiányzott valami kevés a 18 q-ból (1901-ben és 1905-ben), míg 1907-ben 206, sőt 1909-ben 212 q volt a birodalmi átlag.

De hát nem erről van szó egyelőre, hanem arról, hogyha az idén csakugyan olyan kitűnő sörárpánk termelt: van-e kilátás arra, hogy a németek jó áron megvásárolják? Ezzel a kérdéssel foglalkoztam s talán némi szolgálatot teszek, ha tájékozódásom eredményeit ezuttal

TARCZA.

Kár volt sietni.

Írta: Bársony István.

(Utánnymás tilos.)

A magyar ember általában megmondott ember és tulságosan sietni nem igen szeret. Ez azonban se nem lustaság nála, sem pedig túlzott kényelemszeretet; inkább amolyan „tempó”, amivel azt fejezi ki, hogy iszen holnap is nap lesz, minek volna tehát mindent egyszerre feladni. Egyébiránt akad ilyen „csöndesen siető” ember máshol is. Pettenhofenről, a híres festőről maradt például az az adoma, hogy amikor egy barátja, egy akkoriban hírneves magyar festőművész, Borsos József, munkára nógatta, így felelt: „aber die Arbeit ist ka' vogel nit, die fliegt ja nicht davon”. Azóta rég eltanulták ezt az elvet a magyar és a nem magyar „amerikázók”, amiben persze nincs sok köszönendő. Növe én most nem komolykodni akarok, hanem inkább valami vidám kis történetkével mulattatom szives olvasóimat, amely történetkében szintén ez a megmondottság és lassansietés a „vörösfonál”.

Egy alföldi papocskáról van benne szó, akiről sietek megmondani, hogy igen tiszteletreméltó, derek férfiú; a hiveinek valóságos jó lelkiapja, a nyájának hű pásztora, akit soha semmiféle mulasztásban sem lehetett hibásnak találni,

és akinek minden ambíciója a kötelességteljesítés nemes feladatában merült ki.

Emellett természetesen nem vonta — de nem is vonhatta — ki magát a társaságos élethől; s ámbar nemcsak egyszer szivesebben olvastatta volna otthon a bibliát, mégsem térhetett ki az elől, hogy a környékbéli urak tisztesszókázásaiban ő is részt ne vegyen alkalomadtán. Különösképpen két fajra volt ott az általánosabban kedvelt szórakozásnak. Az egyik a kártya, a másik a puska, a vadászat. Válogathatott bennök mindenki, a hajlandósága és a szíve szerint. Aki inkább a kényelmes szobát szerette, az kártyázott; aki nem röstele a bolyongást odakint, erdőn-mezőn, az a szezonban el-elvadásztatott. Partner mindegyikre akadt, ha kereste az ember.

A mi papocskánk ugyan egyik ilyen élvezetért sem halt meg; de a partnerekben való időszaki szüklöködés mégis rá-rákényszerítette ugy az egyikre, mint a másikra. Mégis úgy fordult a dolog lassanként, hogy inkább szegődött a vadászokhoz, mint a kártyásokhoz. Aminek igen egyszerű oka az volt, hogy kártyázni tulajdonképpen sehogyan sem bírt megtanulni. Valóságos kártyaantitalentum volt, aki a legnyugodtabb játékosokat is kihozta a sodrukából kiszámíthatatlan baklövésével. Hovatovább olyan hírhedté vált ezen a téren, hogy az urak inkább kettesben játszottak, sőt inkább passziánszotlak egymagokban, sem hogy a bosszuságuk örök forrásával vállalkozzanak társasjátékra.

Mi türes-tagadás, a vadászatokon sem tünt ki a szent férfiú valami jelesebb tehetséggel. De ott a járatlansága annyival is kevesebb galibát okozott, mert abbéli feltében s titkos aggodalmában, hogy vad helyett egyszer a társai egyikébe durrant bele, inkább a legtöbbször töltetlen puskával sétált, vagy ácsorgott. Persze, volt kapkodás, ha vad ment rá; de mire töltött, már rég elmúlt a jó alkalom s a társai ilyenkor hängos hahotával nevétek ki. Ő maga is mosolygott s azzal vigasztalódott, hogy: no de legalább senkinek sem okozott bajt és veszedelmet, még magának a megszeppent nyulnak sem.

A vérontás tulajdonképpen ugy sem tartozhatott a szenvedélyei közé. S aztán nem volt-e jobb, ha azért nevétek ki, mert még csak nem is lőtt, mintha minduntalan hibázott volna s a hajtók is ujjal mutogatnának rá? Az lenne csak az igazi csufság, amit röstelhetne.

Semmi sem természetesebb, mint hogy a puskáját, ezt a veszedelmes (!) szerszámot, otthon is úgy tartogatta, töltetlenül és pedig, nehogy más emberfia illetéktelenül babrálhasson vele: az ágya mögé dugta el, a sarokba, ahol senkinek sem volt keresnivalója.

A hálószobája a kertre nyílt s a kertben mindenféle zöltség meglehetősen buján sarjadzott, nőtt, a dudvától a fejeskáposztáig. Éppen a fejeskáposzta volt a plébános ur egyik apró gyöngéje, amely miatt éppen nem kellett röstelkednie. Hisz' az egész nagybőjben pompás savanyukáposzta-főzéléken éldegélt, panasz nél-

kivételesen nyilván. Mert általában az sági tudósítások hasznát a gazdák.

Azért, mert a jövedelmöndás s a sító tévedhet s a vallotta kárát a g ténybeli abszolút mazna csupán, n van, hogy időelőt nem válnak be, n s rendszerint más tott. A gazda job való konjunkturák lem kihasznál mi s bizony elsősorba

Ime most az in juliusi gazdasági mánytermésnek és tönkremenetelét h ték föl a pót- és most az egész ga az augusztus közé szak még a rétek gonya- és répatern javultak. Igaza va gabonatermést ara burgonyaszedés el az efféle becslésre

Most persze, m juliusi rossz hire a vizen való olcsó a hajózás a nem szünetel, mikor m répatermés kilátás gazdák a rémlátók a mezőgazdasági panaszkodást hűse abraktakarmányny

A nagy ijedelen réme okozott, ke gazdák. Az állata jövedelmöndók el óhajtsa leginkább reparálja, amit a v módot a megdrágult beszerzésére szál vámom időleges fe

Hát hiszen miné gazda venné hasz kereskedő nem f tolni. A szállítási l valami a gazdána

kül. Ebből a finom sen sok kellett ne táját eszketlen mód tette, mint valósá akit joga van meg

Egyszer, amikor gáló ablakán kiné tekintetét egy pon

— Nini, nyul! — lödve szemlélte, he tapsifüles a káposzt közel az ablakhoz.

A papocskának dás. Eszébe jutot hogy a puskája itt mögé lopódzott te számot. Nagy gonc odasompolygott az zaj nélkül, kinyitó csövét s elkezdte o zélogatni.

Hanem hát, Ist sehogysam volt me a puskát a válláról hoz; azt is kinyitó körültékintéssel uj állatot.

Eközben figyelte a hazárd tapsifüles és halálmegvetésse landóságát; itt, az

kivételesen nyilvánosságra hozom. Kivételesen. Mert általában az a tapasztalásom, hogy a gazdasági tudósítások közzétételének ritkán veszik jó hasznát a gazdák. Miért?

Azért, mert a gazdasági tudósítás nagyrészt jóvendőmondás s ez nem mindig válik be. A tudósító tévedhet s a tévedésnek már igen sokszor vallotta kárát a gazdaközönség. Ha a tudósítás ténybeli abszolút vagy relatív igazságot tartalmazna csupán, nem volna baj; de a hiba ott van, hogy időelőtt történnek becslések s ezek nem válnak be, mert mindig jön közbe valami s rendszerint más, mint amire a tudósító számított. A gazda jobbadán tehetetlen a vélt vagy való konjunkturákkal szemben; de a kereskedelem kihatásánál mindent — a gazdák sirámát is — s bizony elsősorban a maga javára használja ki.

Ime most az intő példa Németországban. A júliusi gazdasági tudósítások, melyek a takarmánytermésnek és a burgonyatermésnek teljes tönkremenetelét hirdették, olyan mértékben verték föl a pót- és abraktakarmányok árát, hogy most az egész gazdaközönség nyög bele. Pedig az augusztus közepén bekövetkezett esős időszak még a rétek állapotát is javított, a burgonya- és répatermés kilátásai pedig határozottan javultak. Igaza van, aki figyelmeztet, hogy a gabonatermés aratás előtt, a burgonyatermést burgonyaszedés előtt becsülni korai dolog. Nincs az eféle becslésnek semmi értelme.

Most persze, mikor a takarmányfélék árát a júliusi rossz hírek felszöktették s mikor még a vizen való olcsó szállítás sem lehetséges, mert a hajózás a német folyókón legnagyobb részét szünteti, mikor másrészt a széna-, burgonya- és répatermés kilátásai javultak, szidják a német gazdák a rémlátókat, a kiabálókat és általában a mezőgazdasági sajtót, mely a júliusi nagy panaszkodást hiségesen regisztrálta — a pót- és abraktakarmánnyal kereskedők javára.

A nagy ijedelemből, melyet a takarmányinség réme okozott, kezdenek fölcusodni a német gazdák. Az állatállomány pusztulását hirdető jóvendőmondók elhallgattak s mármint a gazdák óhajta leginkább arra irányul, hogy a kormány reparálja, amit a vész hírek elrontottak s nyujtson módot a megdrágult pót- és abraktakarmányolcsóbb beszerzésére szállítási kedvezményekkel és a vámok időleges felfüggesztésével.

Hát hiszen mindez nagyon jó volna, ha a gazda venné hasznát; de a kedvezményeket a kereskedő nem fogja a gazda javára leszámitolni. A szállítási kedvezményekből még csak jut valami a gazdának, de a vámkedvezménynek

hasznát nem fogja látni, mert az árcsökkenő hatást a kereskedelem nem engedi s nem is engedheti érvényesülni.

De különben is mit ér a vámmentesség a kukoriczára, mikor kukoricza nincs sehol. Honnan hozzák? Amerikából, ahol az idén kevesebb termelt, mint amennyire ott szükség van? Argentína maga is importra szorul. Oroszországban, a dunai államokban silány a tengertermés s a hiányon a vámsorompó fölemelése nem segít. Nagy kérdés egyébiránt, hogy a vámmentesség olcsóbbá tenné-e az orosz takarmányárát, melyből a legutóbbi 12 hónap alatt harminczmillió métermázsát hozott be Németország. Az orosz export úgy van szervezve, hogy ellent tud állani. Inkább visszatartja az árut, semhogy a vámkedvezményt átengedje a német gazdának.

Méltányos kívánság ellenben a vasúti szállítási kedvezménynek a takarmányára való kiterjesztése. Ezt talán sikerül a porosz kormány-nál kieszközölni a gazdaközönség javára.

Bennünket azonban inkább a sörárpa érdekel s ennek kapcsán a következő ténykörülmenyek, melyek velünk is éreztetni fogják a hatásukat.

A németeknek sok árpájuk termelt az idén is, de úgy hallom, hogy a rendkívüli szárazság következtében az árpaszem kemény, üveges és törekeny. Helyenként prima sörárpat jeleznek; de a berlini tőzsdén nincs valami nagy bizalom a német sörárpa-hoz. A sörgyárak tartózkodó magatartást tanúsítanak; nem hajlandók a mai magas árakat fizetni; pedig készlet nincs sem sörben, sem árpában. A nagy forróságnak az az egy haszna megvolt, hogy júniustól augusztus közepéig több sör fogyott el Németországban, mint akármelyik előző évek hasonló időszakában; a sörgyáraknak és malátagyáraknak tehát akarva-nemakarva csakhamar sürgős szükségük lesz sörárpa-ra. Elsőminőségűt kell vásárolniok, mert a másodrangu, ha olcsóbb is, jóval többbe kerül nekik; sokkal több kell belőle.

A berlini tőzsde hírei szerint Ausztriában kevés jó sörárpa termelt az idén s ami igazán elsőrangú, azt olyan drágán tartják, hogy a cseh sörárpa nagy része még a természetkezén van. Berlinben a minap már 24 márkát fizettek az osztrák sörárpa métermázsájáért s az az értesülés, hogy Csehországban 22—23 márkán alul szóba sem akarnak állani a természetkezén.

Többi konkurrensaink: Dánia, Oroszország és Románia valami nagy szerepet nem játszanak a német sörárpaimportban; 1910-ben együttvéve sem hozták ide a negyedrészt annak a

sörárpa mennyiségnek, amit Ausztria-Magyarország vitt be a német vámterületre. Igaz, hogy Oroszország kiszámíthatatlan tényező s Leitgeb Imre, aki tavaly kinnjárt, megerősített abban a hitében, hogy az orosz mezőgazdaság igen nagy meglepetésekben részesíthet bennünket. Látjuk exporttevékenységük bámulatos szervezetét, mely mindig célzatosan s mindig hibátlanul működik.

A hivatalos kimutatás szerint augusztus elsejétől huszadikáig 28,482 q sörárpa jött be a német vámterületre, tehát körülbelül felannyi, mint a múlt év hasonló időszakában, mikor 52,156 q-t hoztak be. De közel kétszerannyi, mint amennyi 1909 augusztus 1-től 20-ig bejött (4266 q). A most behozott 28,482 q-ból azonban 12,537 q-t rögtön elvámoltak s aránylag sokkal kevesebb ment a szabadraktárakba, mint tavaly, mikor a behozott 52,156 q-ból csak 9969 q-t vámoltak el. Nyilvánvaló tehát, hogy szükség van itt a sörárpa-ra, ha ma még a fogyasztók tartózkodó álláspontot foglalnak is el. Olyan részről pedig, melynek a berlini tőzsdén alapos a tájékozottsága, arról biztosítanak, hogy az árpa ára a viszonyokhoz képest mérsékeltnek tekinthető s a tőzsde emberei majdnem kizártnak tartják a lehetőséget, hogy a sörárpa-nál árcsökkenés következék be.

Azok, akiknek sörárpa-ra van szükségük, csak azért tartózkodnak a tömegesebb vásárlástól, mert még nem érett egészen a körmükre a dolog s húzhatják, halaszthatják. A spekuláns még a váratlanra is számít. Egyik napról a másikra is történhetik valami. Marokkó messze van, de holnap olyan politikai galibára virradhatunk, hogy egyesapásra megváltozhatik minden a tőzsdén.

Ha azonban elfogy a gyári árpakészlet, mégis csak kénytelenek lesznek pótolni azt s ott vásárolni a sörárpat, ahol kapják. Nem vélek tehát csalódnai, ha hiszem, hogy a németek az idén nálunk is fogják a sörárpat keresni s jó áron lesz értékesíthető mindaz, ami igazán elsőrendű. Lehet, hogy a kereslet késedelmes lesz, körömszakadtig vár eshetőségekre, melyek az árakra nyomást gyakorolhatnak; de ami késik, nem mulik s október 10-etől 15-éig a berlini német árpa- és komlókiállításán alkalmunk lesz bemutatni az idei magyar sörárpat valamennyi német nagyüzem képviselőinek, a legilletékesebb vevőközönségnek.

Nincs ok tehát az előadottak nyomán kételkedni, hogy a sörárpat természetke magyar gazda az idén hasznát látja annak a buzgalomnak,

kül. Ebből a finom zöldségből tehát meglehetősen sok kellett neki s aki, vagy ami a káposztáját esztelen módon pusztította, azt úgy tekintette, mint valóságos rosszindulatú ellenségét, akit joga van megakadályozni a visszaélésében.

Egyszer, amikor korán reggel a kertre szolgáló ablakán kinézett, meglepetéssel szögezte tekintetét egy pontra.

— Nini, nyul! — mondta magában és érdeklődve szemlélte, hogyan majszolgatja egy jókora tapsifüles a káposztaleveleket, amelyek ott voltak közel az ablakhoz.

A papocskának nem tetszett ez a gazdálkodás. Eszébe jutott, hogy iszen ő „vadász” s hogy a puskája itt van a kezeügyében. Az ágya mögé lopódzott tehát s előhuzta az öreg szerzőt. Nagy gondossággal töltötte meg, azután odasompolygott az ablakhoz és lassan, óvatosan, zaj nélkül, kinyitotta. Kidugta rajta a puskája csövét s elkezdte a nyulat nagy szakértelemmel czélozgatni.

Hanem hát, Isten tudja, miért, miért nem, sehogysem volt meglegedve a helyzettel. Levette a puskát a válláról s áteszoszogott a másik ablakhoz; azt is kinyitotta s onnan kezdte komoly körültekintéssel újból czélba venni a nagyfülü állatot.

Eközben figyelte egy kiesit, hogy mit művel a hazárd tapsifüles, amely ilyen könnyelműen és halálmelegvetéssel elégitette ki inyeskedő hajlandóságát; itt, az ő hóhéra szeme előtt. Egy

darabig csak nézte, de aztán hümmögve emelte rá a puskát.

Csak hogy a nyul épp' akkor megmozdult s szemközt fordult vele. A czélpont ilyformán jóval kisebb lett, mint az imént volt, amíg keresztben hasalt s úgy majszolgatta a papocska bőjti deliziáját.

A tisztelendő ur megcsóválta a fejét s megint levette a puskát a válláról. Mégis jobban láttam amott, mondta magában és elindult vissza, az előbbi ablakhoz. Hátha onnan biztosabb lövés eshetik a nyulra.

Most aztán vége volt a tréfának; nekifeküdt, hogy alapos munkát végezzen; rátette a puskát az ablak párkányára, úgy czélozott, szilárd állásban és elszántan. Igen ám, de a nyul, mintha csak megérezte volna a titkos veszedelmet, hirtelen meglapult és majd hogy alája nem bujt a nagy fej káposztának. (Nyilvánvalóan ott tetszett meg neki valami zsenge torzsa.)

Igy, ily helyzetben, nem lehetett benne komoly kárt tenni. Mit volt mit tenni, vissza kellett menni a tulsó ablakhoz, ahonnan arra a pontra, ahova a nyul most fordult, határozottan jobb kilátás eshetett.

Csakugyan így is volt. Most végre meg kellett történnie a nyultragédiának. Még egy másodperc és — hopp! a papocska agyán átvillant valami. Az, hogy hányszor nevelték már ki amiatt, mert hogy töltetlen puskával ijesztgette a nyulakat; ej, jó lesz talán megbizonyosodni a do-

logról... Levette a puskát a válláról s mint-hogy már elfeledte a sok ide-odatötyögésben, hogy most, kivételesen, igazán megtöltötte, tehát előbb meggyőződött a tényállásról, mielőtt a ravaszt meghuzta volna.

Teljes meglegedésére a puska meg volt töltve. Nagyot fohászodott és végérvényesen neki-készült a cselekvésnek.

A nyul, a szerencsétlen, most éppen a legjobb helyzetben volt. Elhibázni akarva sem lehetett volna. A halálos cső kegyetlenül sötét öble nekiirányult.

Ebben a pillanatban — megszólalt a harang a paplak tőzsomszédságában levő toronyban. Misére harangoztak s a levegő megtelt az áhitatra hívó érezhangokkal.

A papocskát teljesen áthatotta ebben a magasztos perczben a kötelelességérzet és most már csak a misére gondolt. De ha már ennyit okoskodott azzal a bolond nyullal: végezni akart vele. Kidugta a puskája csövét az ablakon és — brumm! — elsütötte.

A nyul nagyot ugrott. Ijedten állott két lábra és körülcudálkozott. Azután szökött egyet és sebes irammal tünt el a gázos kertben.

A tisztelendő ur addig nézte, amíg csak láthatta. Akkor megcsóválta a fejét s megnyugvással dörmögte:

— Ezt ugyan elhírtelenkedtem.

És sietett a templomba, misézni.

költségeire elég lesz körülbelül két dollárt (tiz koronát) küldeni. Tessék a következőkhöz fordulni: Agricultural College Manhattan, Kansas, U. S. America, Agricultural College Lincoln, Nebraska, U. S. America, Agricultural College Logan, Utah, U. S. America, Experimental Station Hays, Kansas, U. S. America, Experimental Station North Platte, Nebraska, U. S. America, dr. Sudduth Broadview, Montana, U. S. America.

Safáry János.

Községi legelő vásárlás. 500. kérdés. A vezetésem alatt álló községnek nincs közös legelője, úgy hogy állatait istállón tartani kénytelen. Jelenleg alkalom kínálkozik egy 300—400 holdas legelőterület megvételére. Miután a község a vételárát teljesen kifizetni nem bírja, tisztelettel kérem szíves válaszát, vajjon az állam ad-e ilyen esetben támogatást és minő támogatást? Igaz-e, hogy az állam a vételár felét sajátjából fedezi, a másik felét pedig a községnek kamatmentes amortizációs kölcsönként adja? mely 50 év alatt törlesztendő?
S. Gy.

Felelet az 500. sz. kérdésre. A községek, vagy kisbirtokosságok közlegelő vásárlásánál az állam, illetve a földművelésügyi minisztérium az 1908. évi XLIII. törvényzikk alapján jár el. Ezen törvényt és végrehajtási rendeletét méltóztatásuk elolvasni és abból fölvilágosítás nyerhető.

Addig is előrebojcsajtom, hogy a dolog nem így áll, mint ahogyan kérdeznit méltóztatik. Az állam (már t. i. földművelésügyi minisztérium) a község, (vagy kisbirtokosság) hozzá beérkezett kérvényére akkor, ha a vásárlást úgy az illetékes m. kir. gazdasági felügyelő, mint a központi legelőjavítási szakértő előnyösnek és segélyezésre érdemesnek tartják, a községet a vételár amortizációs kölcsönének visszafizetésében támogatja olyformán, hogy a községnek vagy egyszer s mindenkorra szóló fix összegben ad segélyt (kézpénzben), vagy pedig pl. az 50 évre szóló amortizációs kölcsönhöz pl. 50 évig hozzájárul. Ezen hozzájárulás maximuma 50 évig terjedhet.

Ezenkívül még ugyanakkor kaphat a község egyúttal egy bizonyos összeget is a megvásárolt vagy vásárolni szándékolt legelőnek termőképesebb állapotba hozatalára, azaz följavítására.

A dolog természetéből folyik, hogy az adható államsegély mennyiségét csak a viszonyok alapos mérlegelése után lehet meghatározni, sőt sok eset van, hogy azt meg is kell tagadni, úgy tehát nagyon tanácsolom, hogy addig a legelőnek szánt birtokot ne vásárolják meg, (főltve, hogy államsegélyt akarnak hozzá, vagy arra rá vannak szorulva) míg az állami szakkezegek az ügyet nem ismerik és a község nincs tájékozva arról, hogy az ő speciális esetében kaphat-e államsegélyt, vagy nem és ha kaphat, akkor mily összegre van kilátás?

Legjobb, ha az illetékes gazdasági felügyelőnél tudakolják meg a közelebbieket és az ő utasítása szerint járnak el a továbbiakban. Több esetet tudok, melynél az előleges óvatosság elmulasztása által a község „beleugrott” a dologba és most már a késői bánat nem használható.
e. Dorner Béla.

Angol sertések keresztezése. 501. kérdés. A kényesebb természetű angol sertések megkivánta fedett istállóval rendelkezem, mely alkalmas teljesen modern berendezésre ezement kutriczákkal stb. körülbelül 16—20 rekeszre. Kérem közölni, hogy lakóhelyemhez legközelebb hol tekinthetnek meg egy modern belterjes tenyészetet?

Jorkshirei vagy linkolni koczák keresztezése mezőhegyesi mangolicza kannal (ezzel rendelkezem) jó eredmény (szaporaság, nagyobb ellenállóképesség tekintetében) biztosíthatnak-e, vagy viszonyaimhoz képest ezélszerűbb volna-e fenti két angol sertések egyikének tiszta vérbeni tenyésztése? Megjegyzem, hogy amugy is silány legelőnkre sertéseimet nem hajtom ki. hanem tisztán zsákból etetem s körülbelül 300 □-öt kifutót kerítettem el számukra, megfelelő egymással elzárható ajtókon közlekedhetők elkülönítésekkel (pl. ha szükséges, koczák és malacok külön zárhatók).

Czélom a tenyésztés 16—20 koczával, a malacok eladása, esetleg az éves malacok felhizlalás utáni értékesítése.
K. A. Baja.

Felelet az 501. sz. kérdésre. Kérdésére válaszólag közöljük, miszerint megtekintésre nagyon érdemes Blasesok Gyula kajdaci sertéstenyésztése, továbbá Jeszenszky Pál és Kovási Béla dorogi, (Esztergom m.) göndör szőrü lincolni és nemesített mangalicza tenyésztése. Keresztezésre pedig nem a jorkshireit s erre mangalicza kant ajánlunk, hanem mangalicza koczákat s erre lincolni kanokat. Ez a nemesített mangalicza sertés a jövő sertése; ezek nagyobb keresettségnek fognak örövendeni, mint a jorkshirek s nagyobb hasznot fognak hajtani, mint a mangaliczák. Ez a mangaliczához teljesen hasonló, de annál nagyobb törzsű sertés megfelelő tarítás mellett 10 hónapos korban már 120—140 kg.-os, ebben a korban tenyésztésre használható. Szaporasága 9—12 malacz egy-szerre s évente kétszer malacoztatható, különben pedig éppen olyan edzett, éppen olyan jó zsirtermelő, de jobban hizó, mint a mangolicza.

Tenyészyanyag a fentebb megnevezett két tenyésztésből szerezhető be, de persze csak mint választott 3—4 hónapos malacok s így tehát a haszonra jó ideje kell várnia. Ugy tudjuk, hogy mindkét tenyészetben a közel jövőben kerül választott anyag eladásra. Ilyen keresztezési termékeket azonban saját maga is létesíthet, ha mangalicza koczáit lincolnival fedeztetni be, amely ugyancsak fenti tenyésztésből szerezhető s az utódokat használja tovább tenyésztésre. Így azonban még későbbben lát eredményt.
csy.

Torinói kiállítás.

Az OMGE. ez évben rendezett külföldi tanulmányutjában elvezetett bennünket Torinóba is, az olasz államegységét jubiláló nemzetközi kiállításra.

A kiállítás a Pó folyó mindkét partján festői látványt nyújt. Sokban emlékeztet a párisi kiállításra, de kedvezőbbek a terepviszonyai amannál.

A társaság június 11-én érkezett Torinóba, de a május elején megnyílt világkiállítás még ekkor sem volt félig sem készen. Hiába, a kiállítások csak megnyitás után kezdenek berendezkedni. Dicséretes kivétel a Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft évenkénti mezőgazdasági vándorkiállítása. Hja a német pontosság, no meg a tréning, hisz minden évben megismétlik, jól beválik.

Torinóban a magyar kiállítást kivéve, egyetlen vendégállam sem volt készen, sőt maga a háziasszony sem volt teljesen felöltözve, még sok esinosítani való akadt rajta, pedig csak ötvenéves a menyecske s így kissé korán kezdte a kényelmeskedést. Emellett a kiállítást csak reggeli 9 órakor nyitották ki, ami egynehányunknak, akik tudománysszomjasan már 6 óra előtt a bejáratnál voltunk, nem csekély bosszúságot okozott. Azután a pavillonok sokasága meg elszórtsága is nagy idővesztéséget okozott, úgy hogy két nap a kiállítás alapos megtekintésére nem volt elegendő.

Feltűnt a sok hadi- és kereskedelmi hajómodell. Valóban itt a kiállítás tükré a nemzetek életének és törekvéseinek, úgy amint piperéskedő hölgyeink leghőbb vágyainak hű tükré az a százezrekre menő női öltözék és egyéb divatcikk, amiből a mi ipari kiállításunk is sok szépet mutat be.

Mindenki a versenytársa kiállítását nézi irigy szemmel; én az orosz és argentinai kiállítást néztem meg tüzetesebben. Oroszország a mezőgazdasági ipar terén, kivált a cukoripar terén, félelmetes léptekkel halad és ez a tanulságos rendezéssel bemutatott cukor nekünk még egykor nagyon keserű lehet. Argentina pavillonjában a rengeteg buza- meg tengeriminta látára szinte elkabultam; azt az egyet azonban megjegyeztem magamnak, hogy 85 kg. minőségű búzaminót is láttam, amelyből egynehány szem — nem mint az angol a lovat, hanem a kiállító engedelmével — zsebre vágtam. Feltűnt nekem a megnyult szemű argentinai tavasi buza is, egy durum alak. Nem lehetne-e ezzel nálunk is kísérletet tenni, amennyiben bő termést ad és kitűnő minőségű. Tengeri majdnem mind lófogu féleség, óriási esővekekkel és szemmel. Ezidei rossz tengeritermés okvetlen meg fog újra ismertetni bennünket az argentinai tengerivel. Egy grafikon kimutatja, hogy Argentinából gabonaművekből 1902-ben 340 millió frank értékben exportáltak, amely export 1908-ban 1208 millió frank értékre szűkött, vagyis 7 év alatt megnégyszereződött. Tan ott sem nőnek a fák az égig! Ha már Argentinában valék, benéztem Chilebe is, hogy megtekintsem, ugyan meddig tart még a chilisalétrom. Megnyugodtam, én nem élem túl, míg az utolsó métermázsát kibányásszák és kifőzik.

Ha a francia kiállítás nem állítja permetezőjét, hát azt sem tudná az ember, tudnak-e ott borból is champagnert csinálni. Ott is hagytuk a készületlen francziát és elmentünk a háziasszonyt meglátogatni, aki szerényen visszavonult a kiállítási terület végébe, vendégeinek engedve át az elsőséget. Olaszország öntözőcsatornai berendezései érdekelték elsősorban. Ezeket model-

KÖZPONTI KERESKEDELMI és IPARBANK R.-T. GÉPOSZTALYA

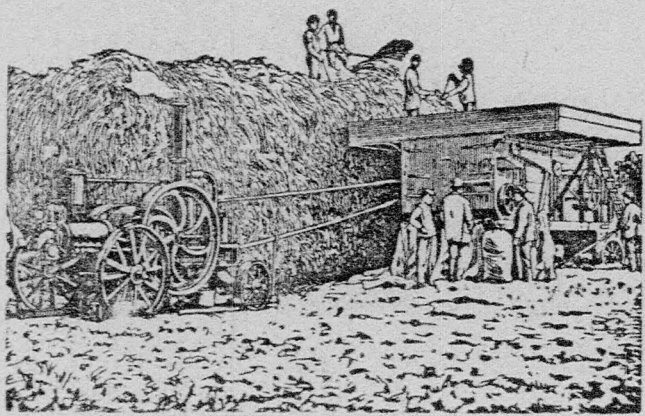
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 26.

Telefon : 86-98. :: Sürgőnyezim : Czentralis.

Olcsó árak!

Teljes szavatosság

Kedvező feltételek!

Állandó nagy gépkiallítás!

Petter's nyersolaj-
Daimler benzin-
Petzold benzin-

motorok és
motorlokomobilok

Petzold szivógázmotorok
kizárólagos vezérképviselete.

Malomgépek és ipari gépek minden nagyságban

Költségvetés és árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálunk.

lekben, rajzokban, profilokban igen tanulságosan mutatták be. Egy nemzet intelligenciájának fokmérője szerintem az, mily mértékben használja ki áldást öntő vizeit. Amely nemzet kincsét nem tudja kihasználni, hanem azt hasznosítatlanul el hagyja folyni, az sohasé tartson számot arra, hogy kulturában emelkedni fog.

A nagy csatorna, amelyet az olaszok a nemzet nagy fiának tiszteletére *Cavour* csatornának neveztek el, ama gerincz, amely körül a többi csatornázás kiépült. El nem felejtve egyrészt a Pó, Ticino, Adda, Mincio és Etsch folyók, másrészt a hatalmas kiapadhatlan források, az ugynevezett mareiták kihasználását öntözési célokra. Hatalmas töltések, völgyzárlatok biztosítják ez áldásos vizek raktározását, hogy akkor, amikor szükséges, leereszthessék. A vizeket, amennyiben a terepviszonyok megengedik, többszörösen kihasználják. Ily körülmények között a szárazság ott nem okoz katasztrófákat, nem kell félni inségesen rossz terméstől.

A szőlőtermesztés és selyemtermelés is jelentőségéhez és elterjedtségéhez méltóan volt bemutatva.

A magyarországi kiállítási pavillon reám azt a benyomást tette, mintha az a magyarok ázsiai eredetét akarná dokumentálni; az a nyolcz borus alak a főbejáratnál valami asszir motívumokra emlékeztet. Olvasóközönségünk az illusztrált lapokból bizonynyal jól ismeri a kiállítási pavillonunk képét és megalkothatta róla véleményét.

A kiállítást *Krolopp* Alfréd gazd. akad. tanár, ottani miniszteri biztos szives kalauzolásával tekintettem meg, amely szives kalauzolásáért itt is hálás köszönetet mondok neki.

Közünk a vetőmagvizsgáló állomás kiállításán kezdtük, ahol *Degen* Árpád dr. mérője tünt ki. Az állomás kimutatja, hogy 1881-ben 62 mintát, 1909—10-ik évben pedig 78,916 mintát vizsgált meg. Szép a *Tordai* György gyommaggyűjteménye, mintegy 500 különféle maggal. Ugyancsak *Degen* dr. magyar füvek gyűjteményét is bemutatta.

Érdekesek a mezőgazdasági munkásházak modelljei. Mintegy 4000 ilyen ház épült és 12,000 van tervbe véve. Egy munkásház áll egy szoba, egy konyha, egy kamrás épülethől, 700 m² kertből és 1000 m² földből. Az így beépített telek 2500—3000 koronába kerül és a munkás 30—50, sőt 60—100 év alatt amortizálhatja. Ezen amortizáció egyrésze a törvény intézkedésénél fogva az állam terhére esik. Itt van bemutatva egy mintanépház, ahol hitel-szövetkezeti helyiség, bolt, iroda stb. foglaltatik. Népkönyvtárakról, cselédlakházakról, háziipari tanfolyamokról, gazdasági előadásokról képekben, számokban, modellekben számolunk be az idegeneknek. A cselédbiztosítási összeg 7.239.639 koronára rug fel. A földmivelésügyi miniszter közli, hogy a kisgazdáknak, szövetkezeteknek gépeket, aszalókat, préseket stb. ingyen enged át használatra. Igen érdekesek itt azok a faliképek, amelyeken a tipikus zöldség- és gyümölcs-termesztés az országban megynként és vagononként van kitüntetve, így a kőrösi uborka, szegedi paprika, a makói hagyma stb. kirí a grafikonok-

ból. Ezen képek nemcsak hogy igen érdekesek, könnyen áttekinthetők és megérthetők, hanem az emlékeztetünkbe is jól bevésődnek.

A pomológiai osztály különféle aszalókat, préseket és zuzókat mutat be modellekben; vannak itt még pálinkafőző üstök és különféle szeszgyártási felszerelések is.

Szép dekorációt adnak a különféle állati modellek, amelyek a budapesti mezőgazdasági muzeumból kerültek ide. Szép és tanulságos a debreczeni gazdasági akadémia kiállítása. Itt láttam egy kémiai analízist a bivalytejről is.

Ha Debreczenről beszélünk, nem volna a kép teljes, ha a dohánytermelési kísérleti állomásról nem emlékeznénk meg. Megteremtője és vezetője, *Kerpely* Kálmán büszkén mutatathat munkájára és eredményeire. Itt feljegyeztem, hogy dohányprodukczióknak 1900. évi 24.240,281 kg-ról, 1909-ben 27.912,698 kg-ra szökött fel és hogy 1909-ben 18.028,126 kg. belföldi és 6.319,388 kg. külföldi dohány dolgoztatott fel.

Ezután a tejprodukczió bemutatását vettük szemügyre, ahol láttuk, hogy a tejszövetkezetek nagyobbára Dunántul: Moson, Sopron, Győr, Veszprém, Zala, Tolna; Tiszántul: Torontál és Temes megyékben terjedtek el, az ország többi részeiben csak elvétve fordulnak elő. Erdélyben: Marostorda és Kisküküllő vármegyékben találunk tejszövetkezeteket.

Tanulságos tabellák szolgálnak háttérül, az asztalokon pedig a különféle sajtok: óvári, kisbéri, esákovai stb. és vajminták bemutatva. Van itt az életet meghosszabbító joghurt is, továbbá tejsajt, kazein stb., a grafikonok pedig a tej-és sajtermelés fejlődését mutatják be.

Hogy hazánk régi, de ma már, sajnos, aligha találó jelzőjéhez hívok maradjunk, a rendezőség a tejkiallítás mellé mindjárt a méztermelést helyezte el. Fontosságához mérten van bemutatva: méz, viasz, méhészeti eszközök, különféle kaptárak, ahol a *Kovács*-féle kaptár előnyösen tünt ki.

Ezek mellé sorakozik a növénytermelési, növénykörtani és kémiai kísérleti állomás kiállítása. Itt feltűnt a sok közt a buzalisztnak vízkötőképességére és sikértartalmára vonatkozó kísérletek bemutatása, a magyar és külföldi lisztek sütőképességének összehasonlítása. Nem is kell említenem, hogy a mi búzáinkból készült süteménya legjobb és legelőkeltebb volt. Itt láttuk a *Hankóczy*-féle sikérmeghatározó gépet is bemutatva, amelyet nagy érdeklődéssel nézgetnek a külföldiek is. A növénykörtani állomás működését képekben mutatta be: 1898-ban 1500 drb-ot vizsgált meg, 1910-ben 4000-en felül volt a vizsgálatok száma. A növénytermelési kísérleti állomás kimutatja, hogy minél sekélyebben helyeztetik el a műtrágya — relative — annál nagyobb annak terméstfokozó hatása. Be vannak mutatva a különböző nitrogéngyűjtő baktériumokkal tett kísérletek: nitrogén, nitrobakterin, ha azok műtrágyával és műtrágya nélkül alkalmaztatnak. A cukor elosztása a cukorrépában, egynéhány kitenyészett tengeri-, zab-, buza-, árpa-, rozs-fajta mutatják, hogy már nálunk is megindult a komoly munka a magnemesítés terén. A gyapjumínősítő állomás juhajtáinkat mutatja be, még a frizet-

sem hagyván ki. A gyapjuszálnak ezerszeresen nagyított modellje átmetszetben igen tanulságos.

A szőlészeti és ampelológiai intézetet *Istvánfi* Gyula igazgató mutatta be igen szépen, mely mellé a borászati kiállítás került. Térképek diszitik a falakat, bemutatván Magyarország különféle borvidékeit. Mezőgazdasági szakoktatásunk, kísérleti ügyünk állása térképekben van bemutatva és a vegyikísérleti állomás kiállításánál vissza is érkezünk kiinduló pontunkhoz. A pavillon középő részén találjuk a különféle magyar búzákat az OMGE. összeállításában: vidékenként csoportosítva és ugy szemben, mint kalaszban bemutatva. Vannak itt szálkások, tarbuzák, fehér és vörös kalászuak. *Székács* Elemér bemutatja elite törzseit és azok termőképességét. *Berchtold* Lipótné grófné árpádalmi uradalma üvegszekrényben igen szép kollektív kiállítást mutatott be.

Méltóan sorakozik a buza mellé a tengeri, különféle hazai fajtákban, úgy mint azok itthon természetnek. Zab és sörárpa szintén fajtánként csoportosítva mutatja természetünket.

Az emeletre vezető lépcsők falain és mindenütt, ahol egy kis szabad hely maradt, Erdélyi fényképész mezőgazdasági tárgyú szép sikerült fényképei szolgálnak díszítésül.

Itt látjuk az Élelmiszerszállító R.-T. grafikonjait, mellette az országos vízellátási igazgatóság működésének hü képét, a Duna és Tisza folyók profiljait, gázutakat, vízvezetékeket, csatornázások térképeit. A munkácsi hegyvidéki miniszteri kirendeltség bemutatja, mit végzett a háziipar meghonosítás terén, főleg kosárfonás, szerszám és játékszerek előállítását fejlesztve.

Az erdészeti kiállítás csoportja, ahol egy fűrésztelep modellje mellett a különféle faiparok és azok terményei foglalnak helyet. Magyarország összes fának kidolgozott átmetszeti lapjai szépen csoportosulnak. Az erdélyrészi gazdasági akezió modellekben egy havasi istállót, egy menházat és pásztorkunyhót mutat be. A kultur-mérnökség a lévai és diószegi alagsóvezést és a bégahajózási csatornát mutatja be. Itt feljegyeztem, hogy *Léván* 3323 hold föld alagsóvezése 432,830 K.-ba került, körülbelül 180 K.-ba holdanként, ami igen sok, ha csak a recepiens előállítását sok pénzbe nem került.

Továbbá feljegyeztem, hogy a Duna szabályozására 1867-ig mitsem költöttünk, míg 1909-ig már 130 millió koronát nyelt el; a Tisza szabályozására sem költöttünk 1867-ig semmit, de azóta 1909-ig 38 milliót és a többi folyók szabályozására 55 milliót. Talajjavítás, lecsapolás, alagsóvezés és öntözési munkákról itt találunk adatokat és ha megemlítem, hogy a halászat bemutatása sem maradt el, úgy dióhéjban beszámoltam a torinói mezőgazdasági kiállításról.

Megemlítem még, hogy a látogatóknak egy olasz nyelven megírt, szépen illusztrált könyvet, „L'Ungheria Agricola”, bájos női kaesók ingyen nyujtanak át, amelyből az idegen (t. i. a könyvből) Magyarország egész mezőgazdaságáról: földmivelésünkről, állattenyésztésünkről, szakoktatásünkról és kísérleti állomásainkról, szóval valamennyi mezőgazdasági intézményünkről hü

képet és tejes tájékozást nyújt, hogy az idegen versenyében derekasa

Arg

(B.) Argentínáról nyit nálunk, mint megentinai husra éhes ország régóta beszél hatalmasabb tényezőpai piacokon számot akkora, mint Magyarlet, melyre majdnem helyezni, általában te pampákról, melyeket lanoknak tartottak, dusan termő rétekkel hatók.

Ha Argentina néps Magyarországa, kétsz ott lakni; az argentinban csak hétmillió s az óriási területen ha még annak, ami meszhető volna. És hogy időnként s néh eláraszsa buzával, te gateurpai piacokat.

A népesség gyarapszik a bevetelt terüle hatmillió hektár volt ezer hektáron, burgon mesztettek. Mekkora kimutatva. A buzaternban 52 millió q, a za Az állatállomány 1908 lió szarvasmarha, más juh és 4 millió kecsk Sokkal érdekesebb

rossz adatoknál a sz között Goltz báró dr. lini „Deutsch-Argentin Förderung wirtschaftl nagygyűlésén.”)

A tábornagy tavaly a az argentinai köztárs s ez alkalomból beja alapon szemügyre látott, abból azt köve nagy jövőnek néz elébe csak a kezdet kezdé mesés arányokban fe ságos Kánaán. Még a pampa is rendkívül csatornázni kell, amib ami Argentínának na terjedt belvizi uthalóza viszi a terget az ors az argentinai tengerre s ehhez számít 130 Parana folyam, melye

*) Miért nincs Berlinbe magyar gazdasági érdeke

Tarlóhántásra és vetőszántásra
ajánljuk utólerhetetlenül tökéletes munkateljesítésű, könnyűjárású

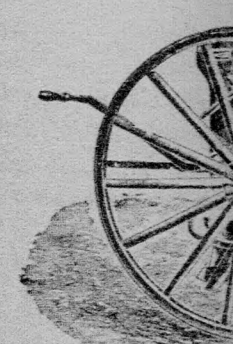
négybarázdás aczélekeinket és
hu'lámos tányéru tárcsásboronáinkat.

Mélyszántásra törhetetlen aczélféjes és páncélkormányos egyvasu és kétbarázdás művelőkeinket.

Talajjelőkészítésre boronák, hengerek, Campbell általajtómörítők, rögtörők mindenféle talajviszonyokra elsőrendű anyagból a legmodernebb kivitelben

BÄCHER RUDOLF ehe- és talajmivelő eszközök gyáranak magyarországi vezérképviselője: **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Az er

MELICHAR FERENC

képet és teljes tájékozást nyerhet. Annyi bizonyos, hogy az idegen népek torinói nemzetközi versenyében derekasan megálljuk a helyünket.

Jatka Ferencz.

Argentina.

(B.) Argentínáról még sohasem beszéltek annyit nálunk, mint most, mióta az osztrákok argentinai husra éhesek. Pedig ez a délamerikai ország régóta beszéltet magáról s évről-évre hatalmasabb tényezővé válik, melylyel az európai piacokon számolni kell. A területe tizszer akkora, mint Magyarország s ez a roppant terület, melyre majdnem egész Európát át lehetne helyezni, általában termékeny. Az ugynevezett pampákról, melyeket azelőtt művelésre alkalmatlannak tartottak, kiderült, hogy öntözéssel dusan termő rétekké és szántóföldekké alakíthatók.

Ha Argentina népsűrűsége olyan volna, mint Magyarorszáé, kétszázmillió léleknek kellene ott lakni; az argentinai lakosság száma azonban csak hétmillió s ez a magyarázata, hogy az óriási területen harminczadrésze sem terem még annak, ami megfelelő munkaerővel termeszthető volna. És lám, ez a kevés is elég, hogy időnként s néha váratlan mennyiségben eláraszsa buzával, tengerivel és zabbal a nyugateurópai piacokat.

A népesség gyarapodásával évről-évre növekszik a bevetett terület. Már három év előtt közel hatmillió hektár volt a buzaföld, zabot csak 284 ezer hektáron, burgonyát 44 ezer hektáron termesztték. Mekkora a kukorica terület? nincs kimutatva. A buzatermés azonban 1907—1908-ban 52 millió q, a zabtermés 5 millió q volt. Az állatállomány 1908-ban 75 millió ló, 29 millió szarvasmarha, másfélmillió sertés, 67 millió juh és 4 millió kecske.

Sokkal érdekesebb azonban a statisztikai jórossz adatoknál a szemtanúk közlése s ezek között Goltz báró dr. tábornagy előadása a berlini „Deutsch-Argentinischen Centralverband zur Förderung wirtschaftlicher Interessen“ ezévi nagygyűlésén.*

A tábornagy tavaly a német császárt képviselte az argentinai köztársaság évszázados ünnepén s ez alkalomból bejárva az egész országot, alaposan szemügyre vette a viszonyokat. Amit látott, abból azt következteti, hogy Argentina nagy jövőnek néz elébe. Mezőgazdasága ma még csak a kezdet kezdetén van, de rohamosan, mesés arányokban fejlődik, mert a talaj valószínű Kánaán. Még a sivatagnak vélt középponti pampa is rendkívül termékeny, csak öntözni, csatornázni kell, amihez víz van elég, hiszen ami Argentínának nagy jövőt biztosít, az kiterjedt belvízi utálózata, mely ugyszólván beviszi a terget az ország közepébe. Egyébiránt az argentinai tengerpart 3000 kilométer hosszú s ehhez számít 1300 kilométer hosszban a Parana folyam, melyen tizezer tonnás oceán-

gőzösök usznak föl Rosarióig, a Buenos-Ayreszel versenyző második nagy kikötőig az ország szívében.

Argentina decemberben arat s januártól márcziusig szállítja a gabonát a folyók partjaira s olcsó víziúton Európába. A gabonával megpakott hajók visszatérő utjokban köszönet hoznak az óvilágból, amire Argentínának nagy szüksége van, mert ebben a tisztán mezőgazdasági országban kőszén nincs. Ez a magyarázata annak, hogy Argentina buzája csekély szállítási költséggel jut el az európai piacokra februárban, márcziusban, áprilisban, tehát éppen akkor, mikor már az európai készlet fogyatékán s a gabona ára szilárdulni kezd.

Goltz báró nemcsak a föld termékenységére alapítja Argentina jövőjéhez fűzött reményeit, hanem az emberanyagra, melyet e délamerikai nagy országban látott s mely nevezetesen különbözik a földrész többi országainak lakosságától. Argentínában nincs néger s nincs indiánmaradék. A nép törzsét a Spanyolországból kimenekült mörök képezik s ez a népfaj kitünő elemmé fejlődött, melyre az angol-szász bevándorlásnak volt erős hatása.

Anglia már a múlt század elején szemet vet Argentínára, de az 1806. és 1807. évi kísérletek megtörnek a szabadságszerető argentinaiak ellentállásán, sőt az történt, hogy az odaküldött angol katonák a győzőkhöz csatlakoztak és letelepedtek. Utóbb olasz- és haszk-elem is keveredett az argentinai közé, de asszimilálódott mindegyik. A bevándorlók 1870 óta rohamos arányokban szaporítják a lakosságot, mely 1870-ben még csak kétmillió főre rugott. Buenos-Ayresnek akkor kétszáz ezer lakosa volt; ma egymillió és háromszáz ezer lélek lakik ebben a szép fővárosban. Negyven év alatt kétmillióról hétmillióra szaporodott Argentina lakossága.

A tisztán európai származású lakosság vállalkozási szellemre tultesz a jenkiken. Argentínában mindent nagyban csinálnak s minden európai intézményt kicsinylenek. Vasutálózatuk 25,000 kilométer; most 15,000 kilométernyi új vonalat csatol hozzá az állam és az angol társaságok vonalait is államosítani készül.

Gazdagságuk forrása természetesen a mezőgazdaság, mely két főirányban, az állattenyésztésben és a gabonatermesztésben érvényesül. A kövér legelőkn s az enyhe éghajlat alatt egész esztendőben a szabadban él a szarvasmarha s ezer darab állat gondozására egyetlenegy embert számítanak. Az így fölnevelt állatokat a hízalók vásárolják össze s adják el kihízott állapotban a nagyvágóknak. A hízalás azonban többnyire luczernán történik, szabadban s nem istállóknban. Magas fokon áll egyébiránt a fajmarhatenyésztés is. Jó apaállatokat huszezer koronával fizetnek átlag; de különösen szép példányokért dupla, tripla árt is megad a nagytenyésztő.

A gabonatermesztés olasz vándormunkások közreműködését veszi igénybe. Nagy előnye az argentinai gazdának, hogy aratás idején, decemberben soha sincs eső; a gabonát tehát nem kell behordani, a cséplőgéptől nyomban vasutra,

vagy a folyópartra szállíthatja. Most még csak egy nyolczadán gazdálkodnak annak a területnek, mely mezőgazdasági művelésre alkalmas. Goltz báró a gabonatermesztésre alkalmas területet 104 millió hektárra, a rét- és legelőterületet 100 millió hektárra becsüli; az erdő és a művelésre nem alkalmas kopár terület 91 millió hektár. A gabonatermesztést tehát oly mértékben fokozhatják, hogy Argentina a szó teljes értelmében el fogja árasztani az európai piacokat gabonával és liszttel.

Mert nagy erőfeszítések történnek a mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak fejlesztésére is. Óriási malmok épülnek a kikötővárosokban s az olcsón természetett gabonából olcsó lisztet exportálnak. A nagyvágók kolosszális arányúak. Vannak olyanok, melyek 4000 állatot vágnak naponként.

Goltz azonban nem vél csalatkozni, ha hiszi, hogy Argentina még jó sokáig a nagyüzem hazája marad. Ott kisgazdaságot nem igen lehet üzni, kivéve talán a városok közelében való kerti gazdálkodást. Nagyszabású gabonatermesztő vagy állattenyésztő gazdaságokra azonban van még hely bőségesen. Nagy tőkével még sok ember boldogulhat ott s Németországban van is erre hajlandóság. Tervbe vették nagyszabású vállalat alakítását, mely német gyarmatokat létesít, de egyttal vasutakat is épít és hajókat szerez be, hogy minden közvetítés kizárásával maga hozza át a terményeit az oceánra.

Ha sikerül kellő számú milliókat összehozni erre a földatra, akkor újabb lökést nyer a mezőgazdasági fejlődés Argentínában s még gyorsabban be fog következni az időpont, melyben Argentínáé lesz Európa gabonapiacain a főszerep.

Elvi jelentőségű döntések.

Az önálló puszták és a közmunka.

Sokakat fog érdekelni a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1910. évi december hó 14-én 7460. sz. a. hozott határozata, mely ezt a tárgyat világosan kifejti és különösen a kérdéssel foglalkozik, hogy az önálló puszták birtokosai részére biztosított közmunkamentesség megszűnt-e az 1890. évi I. t. cz. életbeléptével és hogy ez a mentesség milyen szolgáltatásokra vonatkozik.

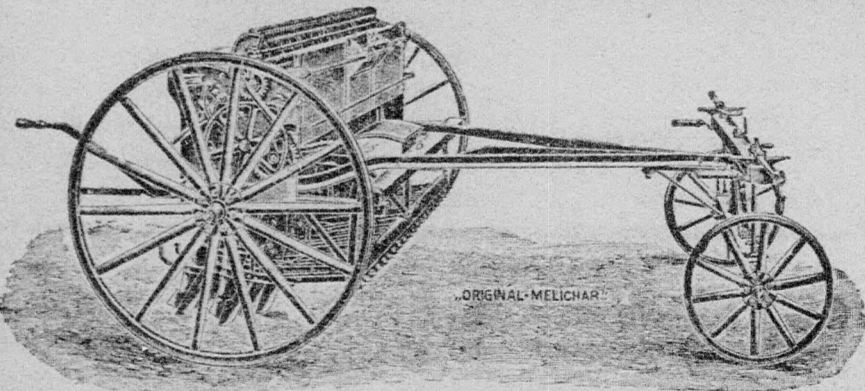
Beszélnék a határozat indokolásának szavai:

Panaszos, mint a d—i önálló pusztá haszonbérlelője, az 1886:XXII. t. cz. 435. § a alapján kéri az általa az 1902—1905. években Sz. község pénztárába befizetett 338 K. községi közmunkaváltás összeg visszatérítését. A közutakról és vámokról szóló 1890: I. t. cz. nek a községi közmunkáról intézkedő 49. és 50. §-ai azonban a községi közmunka terhe alól való mentességek között az önálló pusztákat, illetve azok tulajdonosait s ez utóbbiakkal egy tekintet alá eső haszonbérlelőt nem említik, azokra a mentességet ki nem terjesztik és így panaszos, erre vonatkozó törvényes intézkedés hiányában,

* Miért nincs Berlinben eféle Verband a német-magyar gazdasági érdekek ápolására?

Az eredeti MELICHAR gyártmányu világhírű

„UNICUM DRILL“ sorvetőgépek,

műtrágyaszóróval vagy anélkül és az ezzel azonos vetőszervezetű sorvetőgépekre berendezett „Imperator“ vetőgépek utóérhetetlen tökéletességükkel fogva páratlan kedveltségnek örvendenek. Gondolkodó gazda nem vesz kétes értékű gyarló utánzatot, mikor majdnem ugyanazon pénzért feltétlenül megbízható elsőrendű eredeti „Melichar“ vetőgépet is kaphat. Az 1911. évi modell szabadalmazott újításokkal van ellátva, melyek utánzása törvényileg tilta van s csak az eredeti Melichar gépeken vannak meg. Mielőtt vetőgépet vásárol, okvetlen érdeklődjék gazdatársainál az eredeti Melichar-gyártmányok iránt.

MELICHAR FERENCZ vetőgépgyáranak magyarországi vezérképviselője: Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

a községi közmunka terhe alól való mentességet általában nem igényelhet és az e czimen befizetett összegeket nem jogosult visszakövetelni. Az 1886:XXII. t.-cz.-nek panaszos által alkalmaztatni kívánt 135. §-a sem szolgáltat indokot a befizetett közmunkaváltásnak általában való visszaszállására. Mert igaz ugyan, hogy az 1890:I. t.-cz. az 1886:XXII. t.-cz. 135. §-ának az önálló puszták birtokosaira vonatkozó intézkedését nem érintvén, azt úgy az e részben követett gyakorlatnál fogva, mint a kir. közigazgatási bíróságról szóló 1896:XXVI. t.-cz. 33. §-ának második bekezdésében arra történt utalás és intézkedés következtében érvényben állónak kell elismerni és így Sz. község képviselőtestületének ezzel ellentétés érvényesét elfogadni nem lehetett. Az 1886:XXII. t.-cz. 135. §-a azonban az önálló puszták birtokosait nem menti fel általában a községi közmunkakötelezettség alól, hanem csupán ama szolgálványok teljesítésétől mentesíti, amelyek a község belsejében lévő utak és egyéb közlekedési eszközök fenntartásához szükségesek, de csak akkor, ha a pusztai birtokosok a községben semminemű belsőséggel nem bírnak, valamint mentesíti azokat a községi dűloutak és gátak fenntartásának kötelezettsége alól is, ha kimutatják, hogy azokat nem használják, illetve hogy azok birtokait nem védik. A törvénynek eme kivételes, tehát szoros magyarázatot igénylő intézkedése folytán tehát panaszos mint önálló pusztai hasznosbirtokos a mentességet csak annyiban igényelhetné volna, amennyiben a községben semminemű belsőséggel nem bírt és a fentjelzett célra akár a községi közmunka czimén, akár ezen felül szolgálványokat teljesített volna, illetve a fenntartáshoz, dacára hogy a dűloutakat nem használta tényleg, községi közmunka czimén vagy ezen felül hozzájárult volna. Minthogy azonban panaszos e szolgálványokat, illetve hozzájárulást nem részletezte és nem igazolta, illetve ki sem mutatta, hogy az ő hozzájárulásával fenntartott községi dűloutakat tényleg saját maga vagy alkalmazottjai nem használták: általánosságban tartott és az egész közmunkaváltás visszatérítésére irányuló kérelmével annyival inkább helyesen utasított el: mert a község előjáróságának hivatalos jelentése szerint panaszos az 1902—905. években Sz. községben egy öröklött üres ház helyllyel bírt, a község belsejében lévő utakat és községi közdűloutakat pedig igával tényleg használta és végre: mert panaszos a községi közmunka felhasználására, illetve a községi költségvetés vonatkozó tételeire vonatkozóan évről-évre fel nem szólamlott és az ekként ellenében is jogerőssé vált kirovások alapján a községi közmunkát tényleg megváltotta és a váltásösszegeket be is fizette, ekként amazokban megnyugodottnak tekintendő.

A legeltetés nemesak a közlegelőterületeken, hanem a közös legeltetésre használt egyéb területeken, tarlón és ugaron is szabályozandó.

(A m. kir. földmivelésügyi miniszter 1910. évi 27.085. sz. határozata.) H. vármegye alispánjának. Felterjesztésére értesitem alispán urat, hogy az 1894. évi XII. t.-cz. kifejezetten ugyan nem rendelkezik az ugarak és tarlok legeltetésének szabályozásáról, de a törvénynek a legeltetésre vonatkozó rendelkezéseiből kétségtelenül megállapítható az az intenció, hogy a legeltetés ne csak a közlegelőterületeken, hanem a közös legeltetésre használt egyéb területeken, tehát tarló és ugaron is szabályoztassék. Ott, ahol a birtokosság a már idézett törvény értelmében saját autonóm szerveivel rendelkezik, kétségtelen,

hogy a legeltetés kérdésének szabályozása a törvény 2., 6. és 22. §-ainak megfelelően ezen szervek hatáskörébe tartozik; viszont azonban, ahol a birtokosság ezen autonóm szerve a legeltetés szabályozása iránt intézkedni nem akar, vagy ahol a birtokosság ily szervekkel nem rendelkezik, ott ez a köteletség a törvény 22. §-ában foglalt rendelkezésnek is megfelelően a község képviselőtestületére hárul.

A községi közutak és a közmunka.

Mig egyrészt a községi közmunka kizárólag a községi közutak céljaira szolgál, másrészt a közutak fenntartásának költségei más forrásból nem fedezhetők. Így magyarázta a közúti törvényt a kereskedelemügyi miniszter itt közölt határozatában:

Ismételtén előfordult, hogy egyes községek törvényhatóságilag, esetleg kormányhatóságilag jóváhagyott közgyűlési határozataik szerint a községi (közdűlő) közutak építése, fenntartása és kezelése folytán felmerülő szükségletek fedezését nem a községi közmunka útján eszközölték, hanem az e célokra szükséges összegekről költségvetésükben gondoskodtak. Ez az eljárás az 1890:I. t.-cz. 48., 49. és 51. §-aival ellenkezik. Az idézett törvény 48. §-a ugyanis határozottan megállapítja, hogy a fentebb jelzett célokra a községi közmunkaerő, esetleg annak váltásösszege szolgál, a törvény 49. §-a pedig kétségtelenül kizárólag megszabja, hogy a községi közmunka kikre és mily alapon vetendő ki, végül a törvény 51. §-a ugyancsak világosan akként rendelkezik, hogy a községi közutak építési, fenntartási és kezelési szükségleteiről évenként költségelőirányzatának egyik különálló, de kiegészítő részét képezi. A községi közutak szükségleteinek a költségvetés terhére való fedezése tehát nem egyéb, mint a kérdéses szolgáltatási kötelezettségnek más jogalanyokra való áthelyezése, ezt pedig az 1890:I. t.-cz. nem engedi meg. A kifejtettkére való tekintettel a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ural egyetértőleg felhívom a közönséget, utasítsa alispánja útján a vármegye területén fekvő községeket, hogy 1911. évtől kezdve a községi (közdűlő) közutak építésével, fenntartásával és kezelésével járó költségek fedezéséről kivétel nélkül az 1890:I. t.-cz. 48., 49. és 51. §-ainak rendelkezései szerint gondoskodjanak, illetőleg amennyiben a községek háztartási költségelőirányzatainak törvényszerű elbírálása alkalmával a közönség azt tapasztalná, hogy a község a törvény rendelkezéseinek ellenére községi közutainak szükségleteiről háztartási költségvetésében közjövödelmeinek terhére gondoskodott, a községi költségvetés módosításával a községet törvényszerű köteletségére utasítsa és szorítsa. (Kereskedelemügyi miniszter, 17,334/1910. sz.)

A szőlőbirtokosok és a III. osztályú kereseti adó.

Mindenek megnyugtására közöljük a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1911. január 12-én, 1910. évi 23185. sz. a. hozott elvi. jelentőségű határozatát, amelyben ismételtén kimondotta, hogy a szőlőbirtokos saját termésű borának kismértékben való elárúsítása után III. osztályú kereseti adóval megróni nem lehet.

Érdekes, tanulságos és megnyugtató, amit a legfőbb bírói fórum ezen határozat indokolásában kifejt és főleg fontos annak az a része, amely szerint arégebbsen fennállott m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróságnak egy ezzel ellenkező határozata nem irányadó és a hatóságokat kötelező jogforrás gyanánt nem tekinthető.

Az indokolásból kiemeljük a következőket: A földbirtokos, ha földjének termését eladja, csak a földadóval megadóztatott jövedelmét váltja pénzre és nem vitás, hogy az ekképpen pénzé tett már megadóztatott jövedelme után a kereseti adóra nézve most érvényben lévő törvény, t. i. az 1875:XXIX. t.-cz. szerint külön kereseti adót fizetni nem tartozik. Ennek az elvnek alkalmazásánál az a körülmény, hogy a földbirtokos összes termését egyszerre (nagyban) avagy részletekben (kicsinyben) adja-e el, különbséget nem tehet, és nem tehet különbséget az eladásnak többé vagy kevésbé nyereséges módja sem, mert az idézett t.-cz. nem nyújt alapot arra, hogy valamely földbirtokos csupán azért legyen kereseti adóval terhelhető, mivel termését nagyban vagy kicsinyben előnyösebben tudta eladni, mint ahogy a többi birtokos az ő földjének termékeit értékesíteni tudta. Erészben pedig a szőlőbirtokosok között és illetve más földbirtokosok között különbséget tenni nem lehet, mert az említett t.-cz. ily különbségnek a megtételére semmi alapot sem nyújt, s ennél fogva kétségtelen, hogy a szőlőbirtokost sem lehet azon a czimen kereseti adóval terhelni, hogy bortermését kis mértékben árusítja el. Ennek az elvnek alkalmazására semmi befolyással sem lehet az a körülmény, hogy az állami italmérsi jövedékről szóló 1888:XXXV. és 1899:XXV. t.-cz. abból a célból, hogy a jövedék bevételei az italmérsi vagy engedélyi illeték és a boritaladó is az államkincstár részére biztosíthatassanak, a saját termésű borokat kis mértékben elárúsító szőlősgazdákat is elárúsítási engedély szerzésére kötelezi, mert ezek a kereseti adó és illetve azoknak ezek az intézkedései a kereseti adót semmiképpen sem érintik és nem szolgálhatnak alapul arra, hogy kereseti adó alá vonathassék az a jövedelem, amely a kereseti adóról szóló törvény értelmében a fent kifejtettek szerint ennek az adónak nem tárgya. Az adófelszámolási bizottság panaszolt határozatában a fennállott m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróságnak egy határozatára történt hivatkozás a panaszolt határozatnak fenntartására kellő alapot szintén nem nyújthatott, mivel az ily határozatok a jogforrások közé nem tartoznak. Sz. F.

Nyílt befejező levél Szapáry Péter gróf öméltségéhez.

Tisztelt barátom! Kivánságodnak megfelelően, beszüntetem a tollharcot. Mielőtt azonban ezt megtenném, tartozom neked egy kijelentéssel és azután egy kérdést fogok hozzád intézni. Mint lojalis ellenfél, kitől a személyeskedés távol állott és ki csak az ügynek akartam szolgálót tenni, ki kell jelentenem, hogy viszonzólagos válaszod úgy objektív hangjánál, mint tartalmánál fogva is engem részben kielégített, részben megnyugtató, mert bevallom őszintén, hogy sokban veled egyetérték. Nevezetesen egyetérték veled abban, hogy a remondaténység hanyatlásának egyik oka abban keresendő, hogy a tenyésztők nagyrésze nem tartja meg a továbbtenyésztésre alkalmas fiatal kanczákat és a csikókat puha, elkényeztető fölnevelésben részesítik. Örömmel veszem tehát tudomásul, hogy az állami ménék minőségének a lehetőségig való emelésén kívül állami feladatnak tekintendők létesítésének elősegítését és a jó fiatal tenyészkancaknak jutalomdíjak kiosztása által

az országos tenyésztés Egyetérték veled abban, hogy a remondaténység előállításánál nem szabad nehogy mozgósítás örömmel konstatalom hoz való közeledését még arról beszéltél, országnak ménszüksége a kvantitásra töreks ismered, hogy a könter helytelen és veszélyes következik, hogy a minőség a kvalitásra.

Ugy látszik abban kanczáknak remondaténységét mindenáron nem akkor az állami ménés alaposan ki nem próbált külföldiek kezére.

Megnyugvással veszem meözhelyes ménes tenyésztés magasvérű hányabb tömegű hányabb mely rendeltetése sze is lesz kipróbálva.

Ezt a kijelentést eddigi tés vezetőitől nem hallhattuk; érthető tehát, része azon vélemény, béri, bábolnai és meözhelyes és ugyanaz.

Elismerem azt is, hogy félvérlovak, illetve N. tüzéség és vonatesapagot képeznek és hogy hidegvérű lónak térfogsulyozni.

Értem tehát, hogy nemcsak az angol teli a Nonius és Gidrán sodnak tárgyát képező Legnagyobb örömmel másul azon kijelentés bábolnai ménesekre veled el azon fölvetett eszmék és ménék, előbbiek a különböző falkáknál kipróbáltassanak és hogy közöl el ezen eszmé együttes megvitatasát kívánatos lenne, ha ez próbálási rendszert abból is meg lehetne honosítani állami magasvérű ményugyanilyen remondaténység keresztülvitele nem alhatalmamban. Ha az őseivel megadja a jó példát magántenyésztők is kövessék, kiknek nincsen a nyészanyagukat saját hány próbálni. Mindezekből deknek, ebben az eszmé nyésztesnek, ezen nyíl

GÖZEKESZÁNTÁSHOZ,

gazdasági üzemekhez, téli fűtéshez

kiválóan alkalmas

: tatal bricketeket :

szállít a

MAGYAR ÁLTALANOS

KÖSZÉNBANYA

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TER 19.

A tatal bricket teljesen pótolja a porosz szenet, ára azonban jóval olcsóbb. A dáró Hatvány-uradalomban megkezdett gőzekepróbanál 11 és háromnegyed hold fölhasználásához szükséges 914 kg. szőlő-tal brickettel szemben csak 1000 kg. tatal bricket kellett!

Ga
Vizvo
ké

az országos tenyésztés részére való megmentését. Egyetértek veled abban, hogy a könnyű típusú erős tulprodukczióban vagyunk, mert a katonái előállításánál nem szabad az exportra törekedni, nehogy mozgósítás esetén fönnakadjunk és itt örömmel konstátálom álláspontjainknak egymáshoz való közeledését, mert első válaszdobban még arról beszéltél, hogy nem vagy képes az országnak ménszükségletét fedezni, tehát csak a kvantitásra törekszel, addig most már elismered, hogy a könnyű típusban a tulprodukczió helytelen és veszélyes, miből természetesen az következik, hogy nagyobb súlyt kell helyezni a kvalitásra.

Ugy látszik abban is egyetértünk, hogy a jó kanczáknak remondázás ezimén külföldre való vitelét mindenáron meg kell akadályozni, de akkor az állami ménesekből kiselejtezett és még alaposan ki nem próbált kanczákat se kerüljenek külföldiek kezére.

Megnyugvással veszem tudomásul, hogy a mezőhegyesi ménes tenyésziránya nem a könnyebb magasvérű hátszló, hanem az erősebb, nagyobb tömegű hámszló-típusnak előállítása, mely rendeltetése szerint nagyjából hárman is lesz kipróbálva.

Ezt a kijelentést eddig az országos lótenyésztés vezetőitől nem hallottuk és így nem is tudhattuk; érthető tehát, hogy a közönség nagyrésze azon véleményben volt, miszerint a kishéri, bábolnai és mezőhegyesi tenyészirány egy és ugyanaz.

Elismerem azt is, hogy ezen nagyobb tömegű félvérlovak, illetve Noniusok és Gidrának a tűzesség és vonatcsapatok részére értékes anyagot képeznek és hogy bizonyos vidékeken a hidegvérű lónak terfoglalását ezekkel lehet ellensúlyozni.

Értem tehát, hogy a mondottakból kifolyólag nemcsak az angol telivér és az angol félvér, de a Nonius és Gidrán is kell hogy gondoskodásodnak tárgyát képezzék.

Legnagyobb örömmel veszem azonban tudomásul azon kijelentésedet, hogy a kishéri és bábolnai ménesekre vonatkozólag nem zárkózol el azon fölvetett eszmémtől, hogy a fiatal kanczák és ménék, előbbiek a hadseregnek, utóbbiak a különböző falkáknál intenzívebben, alaposabban kipróbáltassanak és hogy egyáltalában nem zárkózol el ezen eszmének komoly, tárgyilagos együttes megvitatásától. Mindenesetre nagyon kívánatos lenne, ha ezen katonai háromévi kipróbálási rendszert abban a magántenyésztésben is meg lehetne honosítani, mely egy kalap alatt az állannak magasvérű méneket a hadseregnek pedig ugyanilyen remondákat szállít, csak hogy ennek keresztülvitele nem áll sem a te, sem az én hatalmamban. Ha azonban az állam az ő méneseivel megadja a jó példát, akkor bizonyára a magántenyésztők is követni fogják, legalább is azok, kiknek nincsen alkalmuk jövődöbeli tenyészanyagukat saját használatban alaposan kipróbálni. Mindezekből azt látom, hogy a közérdeknek, ebben az esetben az országos lótenyésztésnek, ezen nyílt levelezésünkben mégis

csak van némi haszna, dacára annak, hogy a te véleményed szerint a nyílt levelezés nem arra való, hogy az ember egymásnak kellemes dolgokat mondjon, miben teljesen igazad is van. Csak hogy nem is ezért intéztem én hozzád nyílt levelemet, hanem azon okból, hogy tisztázzuk az eszméket országos lótenyésztésünk érdekében.

Már most arra kérlek, miután viszonzválaszdobban kijelentetted, hogy a nyilvánosságtól nem kívánod magad és az általad képviselt ügyet elzárni, szíveskednél oda törekedni, hogy a földmívelésügyi miniszter a télen hívjon össze egy lótenyésztési értekezletet. Ez szerintem azért szükséges, mert mint jól fogod tudni, az utolsó lótenyésztési értekezlet, mely gondolom ezelőtt 10 évvel volt, határozottan kimondotta, hogy a tenyészirány, melyet az országos lótenyésztésnek követnie kell, a könnyebb típusú és magasabb vérű katonalónak előállítása. Azóta megtörtént, hogy a IX. gazdakongresszus állást foglalt a hidegvérű lónak tenyészítése mellett, a földmívelésügyi miniszter megalakította a hidegvérű tenyészkerületet és ezen tenyészirány pártolását állami feladatnak jelentette ki. Mindezt az előbbeni lótenyésztési értekezletek elítélték. Az országos lótenyésztés iránya tehát részben megváltozott.

Szerintem a tenyésztők azon részének, kik a gazdakongresszuson nem voltak jelen, de főleg lovaink legnagyobb vevőjének, a hadseregnek meg kell adni az alkalmat arra, hogy ezen részben megváltozott tenyészirányhoz hozzájárulva, kívánságaikat előadhassák.

Előnyös és hasznos lesz ez az értekezlet, mert tenyésztők és konzummens egymás között közvetlenül tisztázhatják az őket legközelebről érdeklő kérdéseket és azután előnyös és hasznos lesz reád, illetve miniszteredre, ki a parlamenttel szemben az országos lótenyésztés kérdéseiben a tenyésztők és vevők közös akaratára hivatkozhatik. Ezennel a magam részéről ezen ügyet befejeztem.

Szívélyes üdvözléssel öszinte hived

Széchenyi Aladár.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
Kecskemét mezőgazdasági jövője	2189
Lesz-e sörárpánknak kelete Németországban	2190
Torinói kiállítás	2193
Argentína	2195
Elvi jelentőségű döntések	2195
Nyílt befejező levél Szapáry Péter gróf ömeltóságának	2196

Tárca.

Kár volt sietni	2190
Gazdatársadalmi mozgalmak	2192
Levélsekény	2192
Vegyések	2197

Rovara Frigyes 40 éves gazdatiszti jubileuma. — Ötvenéves vármegyei gazdasági egyesület. — A törvényhozás és a mezőgazdasági érdekek. — Külkereskedelmi forgalmunk 1911 július havában. — A világ gabonatermése. — A „Budapesti Általános Tejesarnok R.-T.” — Országos tenyészalkiállítás Budapestén. — Saazi komló-

Oldal
jelentés. — Budapesti gyapjúárverések. — A pozsonyi kiviteli hízómarhavásár és exportvágóhid. — Szövetkezeti mozgalom a Délvidéken. — A közpénzügyi közmunka és a viczinális utak. — A bullei, díjazással és kiállítással kapcsolatos bikavásár. 2199

Kereskedelem, tőzsde 2200
Szerkesztői üzenetek 2200

Rovara Frigyes 40 éves gazdatiszti jubileuma. Rovara Frigyes, a „Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület” alapító és igazgatósági tagja, folyó hó 3-án ünnepelte 40 éves gazdatiszti jubileumát. Ebből harminczkét esztendő mint hivatásbeli gazdatiszt töltött el. Pályáját a sopronmegyei czukorgyárak gazdaságaiban kezdette meg, továbbá Somogy, Heves és Fehér megyében szolgált; intézője volt Breunner gróf híres „Zelizi” uradalmának, mint tisztartó vezette a „Répezeszentgyörgyi” uradalmat és tíz évig állott élén Esterházy Mihály gróf uradalmának mint jószágigazgató. Az utolsó nyolcz évet pedig mint önálló gazda a csallóközi „Fél”-ben tölti, de mint tanácsadó egyes uradalmakban még mindig szerepel. Rovara nemcsak hazánk egyik legkiválóbb gyakorlati gazdája, hanem mint gazdasági író is előkelő helyet foglal el. A „Köztelek”-ben és más szaklapokban megjelent számtalan czikke, valamint önálló művei, mint a pályadíjnyertes „Répatermelés”, „Tízévi műtrágyázás”, „Gazdasági vezérfontal”, „Gróf Esterházy Mihály uradalmi”, „A répa-bogár”, „A kálitragyázás” tanúságot tesznek a szerző kiváló képzettségéről. A répatermesztés és műtrágyázás terén mint apostol működött, de a gazdatársadalmi kérdésekben is uttörőnek lépett fel; ő alapította az első magyar gazdakört, mely Répezeszentgyörgy vidékén a mezőgazdasági haladást előre vitte. A nemzetközi gazdasági kongresszusokon is résztvett Rómában és Bécsben, ahol mint előadó szerepelt. Pozsony megyében az első gazdakör (Tallós) és az első fogyasztási és hitelszövetkezetek (Tallós, Cseklész) neki köszönik létüket. A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület belételeiben is nagy szerepet játszik Rovara. A gazdasági előadásokban tevékeny részt vett; az első pozsonyi sörárpavásárt, a czukorrépa-termesztők első pozsonymegyei gyűlését ő rendezte, a megyei gazdasági egyet ujjab alapszabályai az ő munkája sa „Pozsonyi Gazda” hasábjain is gyakran találkoztunk Rovara nevével, értékes czikkeivel. A legmelegebben köszöntjük a java munkacerejében levő jubilánst, ujjis mint kedves munkatársunkat és kívánjuk neki a jövőre az eddigi sikerek folytatását.

Ötvenéves vármegyei gazdasági egyesület. Szeptember hónap 21-én délelőtt 10 órakor jubileumi diszközgyűlés, mezőgazdasági kiállítás és több egymást követő kongresszus keretében ünneplik meg a szatmármegyei gazdák vármegyéjük virágzó gazdasági egyesületének ötvenedik évi fennállását. A diszközgyűlésen leplezik le Károlyi György grófnak, Vécsey József bárónak és Domahidy Sándornak, az elmúlt félszázad volt nagynevű elnökeinek arczképet, majd szeptember 28-án a „Magyar Gazdaszövetség” tartja meg Darányi Ignác elnöklésével országos gazdanagygyűlését. A debreczeni erdőfelügyelőséghez tartozó erdőtisztek és erdőbirtokosok szeptember 23-án gyűléseznek érdekes tárgysorozattal. A gyűlés előadói: Ferenczy Lajos és Léber Antal a legidősebb erdőgazdasági tárgyakról tartanak felolvasást. Sorrendben következnek ezután az „Északkeleti Vármegyei Szövetkezetek Szövetsége”-nek szeptember 29-iki és a „Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége”-nek október 1-i kongresszusa. A gazdanagygyűlés után a kiállítási vendéglőben társas

Gazdasági
Vizvezetékeket, szivattyukat

készít és szállít modern kivitelben

MŰSZAKI ÉS GÉP-
IPARI RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST, V.,
ALKOTMANY-UTCA 25.

ebéd lesz, melynek részvételi díja 2 korona. Jelentkezni lehet szeptember 20-ig a kiállítás igazgatóságánál Szatmáron. Kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolásokat úgy a máv., mint a déli és kassa-oderbergi vasutakra küld a rendező-bizottság szeptember 15-ig 20 fillér beküldése ellenében és gondoskodik méltányos áron az elszállásolásról is. Elegendő jelentkezés esetén kirándulásokat is szerveznek a nagybányai arany- és ezüstbányákba, vagy Bikszád fürdőbe. Mindennemű megkeresés Szatmára a gazdasági egylet titkári hivatalához intézendő.

A törvényhozás és a mezőgazdasági érdekek. Boldogult emlékü Károlyi Sándor gróf azt vallotta, hogy agrárius országban külön agrárpártra nincs szükség. Valamennyi képviselőben feltételezni kell annyi érzéket, hogy tudja, mire van szüksége egy mezőgazdasági jellegű országnak. Ha pedig akadnak olyanok, akik nem tudják, ezek bizonyosan kisebbségben vannak és kisebbségben maradnak is. Teljesen elegendő tehát, ha a képviselők a politikai párteretek tisztelőben tartásával időről-időre tömörülnek valamely fontos agrárérdek védelmére. Az idő Károlyi Sándor grófnak adott igazat. Volt azonban olyan idő is, amikor a parlament munkásságából egyáltalán nem tűnt ki az, hogy Magyarország valósággal mezőgazdasági ország volna. Választások után a honatyaik igen nagy része megelégedik arról, hogy földet turó paraszt is van a világon, akiknek az életviszonyai bizony sokkal mostohábbak, mint azoké, akik a nemzetközi, világot megváltó eszme lobogója alatt a budapesti aszfalton csinálják a közvéleményt. Jelentős eseményeknek kell közbejönni mindig, hogy a magyar parlament tudatára ébredjen annak, mi a tartozása a föld népe, a magyar földmivelés iránt. Legközelebb Szatmáron a Magyar Gazdaszövetség által egybehívott szeptember 28-iki gazdasági gyűlésen kerül színyegre a törvényhozás és a mezőgazdasági érdekek egymásközi viszonya. Mezőssy Béla volt földmivelésügyi államtitkár tart e kérdéssel előadást, amelyet méltó érdeklődéssel vár az ország gazdaközönsége. Mezőssy Béla régi törvényhozó s amellet bátor védelmezője a mezőgazdasági érdekeknek. Mint képviselő és gazdaember bizonyosan tudja, hogy a parlamentnek milyen hivatása van az agrárérdekek védelmezése körül. A magyar parlament ezidőszerint nem igen ér rá a mezőgazdaság ügyeivel való törődésre s a jelek is azt mutatják, hogy agrárkérdés a parlament napirendjére még hosszú ideig nem fog kerülni. Ily körülmények között természetesen a nap-nap után felszínre kerülő agrárkérdések elintézése a kormányra és a társadalomra van bízva. Egyik sem alszik tétlenül. Dolgozik a kormány is, de rendkívül sokat dolgozik az újabb időben maga a gazdatársadalom. A gyors egymásutánban következő, látogatott gazdaggyűlések élénk bizonyítékai annak, hogy a magyar gazdaközönség ismeri, sőt követi is a „segíts magadon” kezdetű közmondást. Azonban a társadalmi munka egymagában még nem elegendő a mezőgazdaság érdekeinek előbbrevitelére. Nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges is, hogy a magyar gazdák időről-időre kifejezésre juttassák a parlamenttel szemben támasztható kívánságaikat, követeléseiket. Itt azonban figyelmünkbe kell

vésni azt, hogy a gazdák óhajításainak csak akkor lesz igazán súlya, ha hivatkozni tudunk arra, hogy egy-egy gazdaggyűlés az egész ország gazdatársadalmát képviseli. Szatmáron is nagyszámmal kell összegyűlni a gazdáknak, hogy hangjuk illetékes helyre eljuthasson.

Külkereskedelmi forgalmunk 1911 július havában. A m. kir. központi statisztikai hivatal minap tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi július havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. A füzet tartalmazza az 1911. évi július havi külkereskedelmi forgalom adatait, szembeállítva az előző év július havának forgalmi eredményeivel, valamint az év első hét hónapjának forgalmi adatait, ugyancsak a múlt év megfelelő adataival összehasonlítva. Ezek szerint behozatalunk értéke az előző évi 965,5 millió koronával szemben ez év január-július havában 1068,8 millió kornát ért el s ebből 768,4 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk értéke a múlt-évi 841,2 millió koronával szemben a f. év első hét hónapjában 858,7 millió kornát tett, mely összeghez Ausztria 626,5 millió koronával járult. Az 1911. év első hét hónapjában árumérlegünk összesen 210,1 millió korona, Ausztriával szemben pedig 141,9 millió korona behozatali többletet tüntet fel. Behozatalunkban legnagyobb értékűvel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek. Ezen áruk behozatali értéke a f. év első hét hónapjában 255,4 millió kornát tett s ez összegben Ausztria nem kevesebbel, mint 241,6 millió koronával részesedik. Konfekcionált árukból való behozatalunk értéke 59,1 millió korona volt, bőr és bőrárúkból 65,1 millió korona, vas és vasárúkból 59,8 millió korona, gépek és készülékekből 40,3 millió korona. Legfontosabb kiviteli cikkek ezuttal is a gabonaneműek és a liszt. Az utóbbiból január-július havi kivitelünk 114,7 millió kornát tett, amiből 107,4 millió korona értékű Ausztriába szállított. Az előző év első hét havához képest összes liszt-kivitelünk 12,5, az Ausztriába irányuló pedig 11,8 millió korona emelkedést mutat. Buzakivitelünk értéke 42,0 millió korona volt (az előző év január-július havában 26,5 millió), rozskivitelünk 23,0 millió, árpakivitelünk 6,8 millió, zabkivitelünk 10,2 millió, tengerikivitelünk 47,2 millió (1910-ben 35,9) kornát képviselt. Összes kivitelünk gabonalisztneműekből, hüvelyesekből 271,0 millió kornát tett, 32,1 millióval haladván meg a múltévi január-július havi kivitel értékét. A vágó- és igásállatok kivitele az előző év első hét havának eredményeihez képest csökkent s az előző évi 164,4 millió koronával szemben csak 117,5 millió korona értéket képviselt. A csökkenés a sertés-kivitelnél 21,7 millió, az ökörkivitelnél 15,5 millió, a tehénkivitelnél 8,9 millió, a bika-kivitelnél 859 ezer kornát tett. Emelkedés 3,5 millió korona csak a ló-kivitelnél mutatkozott.

A világ gabonatermése. A földmivelésügyi minisztérium eddig minden évben kiadta a világ gabonaterméséről szóló jelentését egy vaskos könyv alakjában, az idén azonban ez a jelentés elmaradt. Erre nézve a minisztériumból a következő információ került ki: Amíg a világ gabonaterméséről szóló adatokat, illetve

becsléseket mintegy hivatalos színezettel, egyes magánhírszolgálati forrásoktól (Broomhall, Geehrbohn stb.) eltekintve, sehol sem tették közzé, a minisztérium mezőgazdasági statisztikai osztálya a konzulátusoktól beérkezett jelentések alapján állította össze és tette közzé „A világ gabonatermése” című becslési munkálattal. A Rómában megalakult Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet 1909-ben tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 1910-től kezdve a mezőgazdasági termékek értékeiről rendszeresen havonként közleményeket fog közzétenni. Így tehát erre az intézetre hárul az a feladat, hogy az egész világ várható gabonaterméséről tájékoztassa az érdeklődő gazdaközönséget és egyéb köröket. Ezt annyival nagyobb sikerrel is teheti, mert hivatalos adatokat kap közvetlenül a kötelekében levő államoktól. Ezért a földmivelésügyi miniszter a szóbanforgó munka kiadásától eltekintett.

A „Budapesti Általános Tejesarnok R.T.” múlt hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlésén alaptőkét 500,000 koronáról 800,000 koronára emelte fel és igazgatóságába beválasztotta Biach Ottó dr. gyárost, Gyérey Richárd nagybirtokost és Magyar Károly dr. orsz. képviselőt.

Országos tenyészalkiállítás Budapest. Az október hónap 5—15-ig Budapesten rendezendő országos tenyészalkiállítás iránt a tenyésztők körében nagy az érdeklődés. Az eddigi bejelentések már biztosítják a kiállítás sikerét úgy, hogy a kiállítási hely szerény méreteire való tekintettel a rendelkezésre álló akváriumok ugyancsak megtelnek, ha a bejelentett anyagot mind kiállításra bocsátják. A kiállítási katalógus az egyes tőgazdaságokat kimerítően fogja ismertetni a kiállítóktól beszerzett adatok alapján, úgy hogy az ismertetés mai haltermelésünk hű képét fogja nyújtani. Esetleges fölvilágosítással Répássy Miklós műszaki tanácsos (V., Ügynök-utca 19.) szolgál.

Saazi komlójelentés. Utolsó jelentésünk óta a helybeli piacon további emelkedő irányzatot vett a komlóüzlet és az árak 30—40 koronával emelkedtek. Naponta 300 bárra tehető a forgalom, múlt hónap utolsó napján pedig ezen szám 600-ra emelkedett, ami tekintettel az idegi gyenge hozamra, rendkívül magasnak mondható. Vevőkül jelentkeztek úgy bel-, mint külföldi kereskedők. Komlóárak: középminőség 430—440 korona, jó középminőség 440—460 korona, elsőrendű áru 460—475 korona, szemelt áru néhány koronával drágább, 50 kilójával számítva. Idegen áruból csak keveset hoznak, amely körülmény abban találja magyarázatát, hogy a termelési helyeken is oly árt fizetnek, hogy az idegen komló Saazra hozva majdnem annyiba kerül, mint maga a saazi komló. Saaz vidékén az utolsó napokban nagyon élénk vásárlás fejlődött és az idegi termésnek jóval több mint tele már vevőre talált. A termelők egyrésze az árak további emelkedése reményében tartózkodik az eladástól. Nagyjában 50 kilóért 430—460 kornát fizettek, egy tétel elsőrendű vidéki áru 470 kornát ért el. A hét végén a hangulat igen tartott volt. Az időjárás állandóan meleg, az utolsó napokban csekélyebb mennyiségű csapadék állt be.

Budapesti gyapjuárverések. A budapesti gyapjuárverések ezidei második sorozata f. hó

27-én fog megindulni kerül eladásra.

A pozsonyi kivitelvágóhid visszaállítás megyei Gazdasági Rendkívüli igazgatóvá, amelyen előterjesztés tárgyban folyó hozott feltizenként órák egész Nyugatmagyarországon bevonásával nagygyűlést meghívják a földmivelésügyi minisztereket, Gazdaszövetség"-et, Szövetkezet"-ét, a beszerzebányai kerület a Nyitra-, Trencsén-, Komárom-, Győr-, Szabolcsi megyei Gazdasági Egyesületek országos elnökeinek és ipartestületét és Polgármestereit.

Szövetkezeti mo Magyar Gazdaszövetség hó 25-én Lugoson tanácsnapról-napra nagyob Arad, Pest, Bács-Bod Szörény vármegyei Gazdasági Egyesületek vezremény utazási megváltású gazdag az a körülmény, hogy Gazdaszövetség a jelkezetek szervezésére a Magyar Gazdaszövetség A gazdasági megerős kiinduló pontja lesz a szervezésére. A mozgatalál a krassószörény gazdák körében, akik e nek a gyűlésre.

A községi közmű A kereskedelmiügyi határozatát közöljük, 48. §-ának magyarázatát a következőképpen: I. törvényezik 48. §-ában a községi közváltásösszege a közlési és fenntartási csak a községi közmű említt törvényezik vicinális utak építés költségeihez az egyes ról szolgáltatandó hszolgáltatandó részének lévő törvény eme két pillanatra némi ellentmondás ellenmondás azonban tekintetbe véve azt, h eredeti rendeltetése a kétséget sem szenvedhetésétől eltérő, tehát ezétra csakis abban az 48. § általános nem zárja. Ehhez ké közmunkaereje az érdekeltségi körébe tá kezelési és fenntartási szolgáltatandó hozzájárulási mértékben lévő mértékben ez a középítés, fenntartása és nélkülözhető; nem sz az érintett természetben ezen szempont figyelem meg. Ezen körülmény 3. évi I. törvényezik 3. alapuló elezgedhetetlen képez, mert ezen törvény foglalt azon rendelkezés értelmében a vicinális és fenntartási költségei járulás arányát megkülönbös suly fekteten

VESZEK mindenféle gazdasági magot legmagasabb napi áron. Jelenleg különösen: **őszi borsót, őszi bükkönnyt, szösös bükkönnyt, biborherét**

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari megkereskedése
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

27-én fog megindulni. Körülbelül 8000 zsák kerül eladásra.

A pozsonyi kiviteli hízómarhavásár és exportvágóhid visszaállítása érdekében a „Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület” folyó hónap 6-ára rendkívüli igazgatóválasztmányi ülést hívott egybe, amelyen előterjesztést tesznek aziránt, hogy e tárgyban folyó hónap 16-án (szombaton) délelőtt feltizenkét órakor az egyesület székházában egész Nyugatmagyarország érdekelt köreinek bevonásával nagygyűlés tartassék. A nagygyűlésre meghívják a földmivelésügyi és kereskedelemügyi minisztereket, az OMGE-t, a „Magyar Gazdaszövetség”-et, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezet”-ét, a pozsonyi, soproni, győri és beszteczerebányai kereskedelmi és iparkamarákat, a Nyitra-, Trencsén-, Bars-, Hont-, Esztergom-, Komárom-, Győr-, Sopron-, Moson- és Vasvármegyei Gazdasági Egyesületeket, a nyugatmagyarországi cukorgyárakat, a mézárósok és hentések ipartestületét és Pozsony város törvényhatóságát.

Szövetkezeti mozgalom a Délvidéken. A Magyar Gazdaszövetség közreműködésével folyó hó 25-én Lugoson tartandó gazdaggyűlés méretei napról-napra nagyobb szabásúaknak ígérkeznek. Arad, Pest, Bács-Bodrog, Torontál és Krassó-Szörény vármegye községeiből csoportos bejelentések érkeznek a Krassó-Szörényvármegyei Gazdasági Egyesülethez (Lugoson), mely a kedvezményes utazási igazolványokat szétküldi. A nagyszabású gazdaggyűlés jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy ez alkalommal adja ki a Gazdaszövetség a jelszót a fogyasztási szövetkezetek szervezésére a Délvidéken. *Meskó Pál*, a Magyar Gazdaszövetség titkára tart előadást *A gazdasági megerősítés útjai* címen, mely kiinduló pontja lesz a vidék falusi fogyasztóinak szervezésére. A mozgalom kedvező fogadtatásra talál a krassószörényi, temesi és torontáli kisgazdák körében, akik épp ezért tömegesen készülnek a gyűlésre.

A községi közmunka és a vicinális utak. A kereskedelmiügyi miniszternek egy érdekes határozatát közöljük, mely a közúti törvény 48. §-ának magyarázatára vonatkozik. A határozat a következőképpen szól: Az 1890. évi I. törvény 48. §-ának rendelkezése értelmében a községi közmunkaerő, esetleg annak váltásösszege a községi utak építése, kezelése és fenntartási céljaira szolgál; s ugyancsak a községi közmunkaerő fordítandó — az említett törvény 37. §-a értelmében — a vicinális utak építése, fenntartási és kezelési költségeihez az egyes érdekelt községek részéről szolgáltatandó hozzájárulás természetben szolgáltatandó részének lerovására is. A szóbanlévő törvény eme két rendelkezése között első pillanatra némi ellentmondás tapasztalható; ezen ellentmondás azonban csak látszólagos, mert tekintetbe véve azt, hogy a községi közmunka eredeti rendeltetése a 48. §-ban állapított meg, kétséget sem szenvedhet, hogy az eredeti rendeltetésétől eltérő, tehát a 37. §-ban megjelölt célra csakis abban az esetben fordítható, ha azt a 48. § általános érvényű rendelkezése ki nem zárja. Ehhez képest valamely községnek közmunkaereje az ezen község részéről az érdekeltségi körébe tartozó vicinális ut építése, kezelési és fenntartási költségeihez természetben szolgáltatandó hozzájárulás lerovására csakis olyan mértékben lévén igénybe vehető, amely mértékben ez a közmunkaerő a községi utak építése, fenntartása és kezelése szempontjából nélkülözhető; nem szenvedhet kétséget, hogy az érintett természetben szolgáltatások mértéke ezen szempont figyelembevételével állapítandó meg. Ezen körülmény figyelembevételével 1890. évi I. törvény 37. §-ának rendelkezésén alapuló elégedhetetlen törvényes következményt képez, mert ezen törvényszakasz az 56. §-ban foglalt azon rendelkezéssel szemben, amelynek értelmében a vicinális utak építése, kezelési és fenntartási költségeihez szolgáltatandó hozzájárulás arányát megállapító határozatokban különös súly fektetendő arra, hogy a hozzájárulások lehetőleg természetben legyenek lerohatók, imperative előírva, hogy a vicinális utak építése, kezelési és fenntartási költségeihez szolgáltatandó hozzájárulás természetben teljesítendő részének lerovására a községi közmunkaerő fordítandó; ezekből a rendelkezésekből kétséget kizárólag az következik, hogy az egyes községek által az érdekeltségi körükbe tartozó vicinális ut építése, kezelési és fenntartási költségeihez szolgáltatandó hozzájárulásból nagyobb értékű természetbeni teljesítményre egy község sem kötelezhető, mint amilyen értéket az illető község a közmunkaerejének a községi utak építése, kezelési és fenntartási céljaira a községi közúti költségvetés szerint igénybe veendő mennyiségen felül maradó része képvisel. (Kereskedelemügyi miniszter, 10,554/1910. sz.)

A bullei, díjazással és kiállítással kapcsolatos bikavásárt a folyó évben szeptember 25., 26. és 27-ik napjain tartják meg a fribourgi kantonális kormány védősége alatt. A bikavásárt a feketetarka (freiburgi) szarvasmarhatenyésztési szövetkezetek svájci szövetsége és a pirostarka (szimmenthali) szarvasmarhatenyésztési szövetkezetek freiburgi szövetsége rendezik a nagy Szent-Dénes-napi vásár alkalmával. Ezt a bikavásárt abból a célból rendezik, hogy a tenyésztési kerület tenyészbíráinak javát összefoglalva, azokat egy külön bizottság által megbíráltassák és minőségük szerint díjazják, valamint hogy az apaállatok adás-vételét és cseréjét lehetőleg megkönnyítsék. Az idei vásárra körülbelül 400 darab bikát jelentettek be, a venni szándékozók tehát igen szép választékot fognak ott találni.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínre kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségreszesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel, fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

„Köztelek Olesó Könyvtára.”

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalata, karöltve a „Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársasággal megindította a „Köztelek Olesó Könyvtárát”.

A „Köztelek Olesó Könyvtára” minden füzetét hazánk legkiválóbb szakírói, könnyen érthető, népies módon írják; a modern gazdálkodási tudomány legújabb vívmányait felölelő, magas színvonalú értékes munka minden egyes füzet.

A vállalat öt évre terjed és 60—100 füzetből fog állni. Egy-egy évfolyamra az előfizetés csupán 5 K.-ba kerül s ezen kis összegért az 1—12. számú füzeteket kapja az illető, bérmentesen megküldve. Az „Olesó Könyvtár” 5 évfolyamában felöleli az összes mezőgazdasági termelési ágakat, hasznos tanácsokat ad az adóügyekre, a gazdaságban előforduló jogi kérdésekre vonatkozólag, foglalkozik a hitelkérdéssel, a biztosításra, eladásokra vonatkozó összes tudnivalókkal. Olyan általános, mindent felölelő könyvtárt szerez magának az előfizető, amelyből minden, a gazdaságban előforduló kérdésre a legpontosabb, szakszerű felvilágosítást nyerheti.

Az első évfolyamban ezideig megjelent füzetek: Az istállótrágya. Irta: Cserhádi Sándor. A szarvasmarha tenyésztése. 29 ábrával. Irta: Kovácsy Béla. A gabonafélék termesztése. 19 ábrával. Irta: Grabner Emil. Baromfi-tenyésztés. 36 ábrával. Irta: Hreblay Emil. Adóügyi tanácsadó. Az új adótörvény alapján irta: Hollady Nándor. A jó pinczegazda. Irta: Pettenkoffer Sándor. A takarmányozás alapvonalai. Irta: Cselkó István. Milyen gyógynövényeket természetesen a kisgazda? Irta: Páter Béla dr.

Az 1910. évi második évfolyamban a következő füzetek jelentek meg: Az igásló tenyésztése. Irta: Kis Mihály. A műtrágyák helyes alkalmazása. Irta: Kerpely Kálmán. Sertés-tenyésztés. Irta: Dorner Béla. Kapásnövények termesztése. Irta: Rösler Károly. A kisgazda mezőg. gépei. I. és II. füzet. Irta: ifj. Szorzon Pál. Borjúk felnevelése és takarmányozása. Irta: Cselkó István. Baromfi-értékesítés. Irta: Winkler János. Állattenyésztési tanácsadó. Irta: Matlaszkovszki Tádé.

Az 1911. évi harmadik évfolyamban eddig a következő füzetek jelentek meg: Méhészet. Irta: Rodiczky Jenő dr. Marha-, juh- és sertés-hizlalás. Irta: Cselkó István.

Felhívjuk igen tisztelt olvasóinkat, hogy a lapunkhoz mellékelt előfizetési lap felhasználásával minél előbb fizessenek elő a „Köztelek Olesó Könyvtára”-ra. A nép vezetőit, a lelkeseket és tanítókat pedig kérjük, támogassák a vállalatot nemes törekvéseit avval, hogy a kisebb gazdák körében is ismertessék és előfizetőket gyűjtsenek a „Köztelek Olesó Könyvtára”-ra.

Alábbi megrendelési lap kivágva, a „Patria” r.-t.-nak Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám küldendő.

K.		MEGRENDELÉSI LAP.	
Alulírott előfizetek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalatában megjelenő „Köztelek Olesó Könyvtár” következő évfolyamaira:			
Az I. 1909. évfolyam 12 füzetére 5 koronával			
A II. 1910.	12	5	..
A III. 1911.	12	5	..
A IV. 1912.	12	5	..
Az V. 1913.	12	5	..
összesen	koronával,	mely összeget egyidejűleg postautalvánnyal küldöm.
Olvasható aláírás:			
Lakóhely:			
Utolsó posta:			
(A nem kívántak törölnődök.)			

NYILTTÉR.

8 rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízforrásokból és gyógyszerárúházaiban.

SCHULTES ÁGOST Sándor-Lépcső Salviaforrás-vállalat, Budapest, Rudekstr. 8.

Jeszenszky Pál és Kovácsy Béla

göndörszörű lincolni és nemesített mangalicza tenyésztete

Sátorhő-pusztá, Dorog vasúti állomás, Esztergom megye.

Lincolshireivel nemesített mangalicza malacokra, melyek december—januárban 3—4 hónapos korban lesznek elszállíthatók, darabonként 200 koronáért és két korona istállópénzért rendeléseket elfogadunk.

E sertések kétszer gyorsabban fejlődnek, mint a mangaliczák. Egyéves korban 120—160 kg. élőszulyak, évente kétszer, minden alkalommal 8—12 darabot ma'aoznak. Testük szőrözöttsége, a szőr színe, edzettségük, legelő- és turóképességük, zsirtermelőképességük teljesen egyenlő a mangaliczával, de hengeres, felül is széles törzsük jóval hosszabb, hizóképességük jóval nagyobb s 10—11 hónapos korukban tenyésztésre érettek.

Megrendelések: JESZENSZKY PÁL OMGE. ügyvezető-titkárához (Budapest, Köztelek) intézendők.

A megrendeléssel egyidejűleg 50 korona előleg küldendő be.

A sertéseket tenyészigazolvánnyal, kölcsönkötrecben, szállítjuk.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Napijelentés a gabonátözsderől.

1911 szeptember 5.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Elkelt 45,000 q buza néhány fillérrel olcsóbb árban. Rozsban az üzlet változatlanul szilárd volt. Budapest paritásában 20— koronát fizettek.

Takarmányárpában az üzlet változatlan maradt. Zabban az üzlet változatlanul szilárd maradt. Budapest paritásában 18-20 koronát fizettek.

Tengeriben az üzlet a határidőpiac eseményeinek hatása alatt állott. Budapest paritásában 17-40 koronát fizettek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 24 35 K., 2000 mm. 82 k. 24 35 K., 100 mm. 82 k. 24 25 K., 100 mm. 81 k. 24 25 K., 600 mm. 81 5 k. 24 50 K., 1000 mm. 81 k. 24 60 K. okt. száll., 500 mm. 81 k. 24 50 K. okt. száll., 400 mm. 81 k. 24 50 K. okt. száll., 1000 mm. 81 k. 24 45 K. okt. száll., 100 mm. 81 k. 24 40 K., 300 mm. 81 k. 24 25 K., 100 mm. 81 k. 24 25 K., 1200 mm. 80 k. 24 30 K., 2000 mm. 80 k. 24 18 K. felső, 125 mm. 79 5 k. 23 90 K.

Makói: 5000 mm. 80 k. 24 48 K.

Fejérmegyei: 200 mm. 80 k. 24 10 K., 2000 mm. 76 5 k. 23 90 K.

Tolnai: 2250 mm. 79 k. 23 85 K.

Pestvidéki: 700 mm. 81 5 k. 24— K., 1000 mm. 81 k. 24 30 K., 150 mm. 80 k. 24 20 K., 200 mm. 80 k. 25 20 K., 500 mm. 80 k. 24 20 K., 300 mm. 80 k. 24 15 K., 100 mm. 80 k. 24 15 K., 300 mm. 80 k. 24 10 K. Bánsági: 3000 mm. 79 k. 24 10 K.

Bácskai: 4000 mm. 80 k. 24 32 K., 2900 mm. 79 8 k. 24 10 K., 3000 mm. 79 5 k. 24 30 K.

Rozs: 500 mm. 20 20 K., 300 mm. 20 10 K. kp. pp.

Zab: 200 mm. 18 50 K., 200 mm. 18 30 K. kp.

Árpa: 300 mm. 17 80 K., 100 mm. 17 65 K., 100 mm. 17 60 K., 100 mm. 17 20 K. kp. pp.

Határidőárak

(Déli zárlat.)

Buza 1911 októberre	23 52 K.
Buza 1912 áprilisra	24 0 "
Rozs 1911 októberre	20 64 "
" 1912 áprilisra	21 04 "
Zab 1911 októberre	18 54 "
" 1912 áprilisra	19 20 "
Tengeri 1911 szeptemberre	17 30 "
Tengeri 1912 májusra	16 62 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1911. szept. hó 5-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 230 szekér réti széna, 101 szekér nuhar, 22 szekér zsupszalma, 12 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 5 szekér luczerna és zabosbüköny, — zsák szecska.

A forgalom igen élénk. Árak fillérekben q-ként a következők: új réti széna 650—860, nuhar 660—840, zsupszalma 400—460, alomszalma 400—440, takarmányszalma —, kőve tengeriszár —, egyéb takarmány új —, zabosbüköny 740—860, lóhere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska —. Összes kocsiszám 370 Összes súly 444,000 kg.

Szeszüzet.

A szeszüzletben élénk forgalom és szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak ismét drágábban zárulnak úgy azonnali, mint későbbi szállításra.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 186 50—187 50 K.-ig, adózatlanul 67 50—68 50 K. nagyban és 1—1 50 K.-val drágábban kicsinyben.

Élesztőszesz adózva 185 50—186— K.-ig kelt. Denaturált szesz szilárd és hordóval együtt kötésre 54—55— K.-ig kelt el zárlatra.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás prompt és szeptember szállításra 63— K.-ig, kampányszállításra 62— K.-ig kelt el fix árban és 1 75—2 K.-val jegyzésen alul. Budapesti kontingens nyersszesz ára 63 50—64 50 K.

Bécsi kontingens nyersszesz szilárd irányzat mellett 61—62— K.-ig kelt el.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	63 50—64 50	
Finomított szesz adózva	187—187 50	
" " adózatlan	68—68 50	
Élesztőszesz adózva	186—186 50	
Nyersszesz adózva	185—185 50	
Denaturált szesz	54—54 50	

(Az adózott szesz 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzaszisztegyezsei 100 kilogrammonként Budapestben, elegysúlyú tisztasúlyként, zsákostul.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K.	35 20	34 60	33 80	33—	32 20	31 40	30 40	29 20
		71/2	73/4	8				
		27 20	24—	19—				

Rozslisztárak:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ár F.	30 80	29 60	27 80	26 60	24 80	23 40	21 80

A többi abraktakarmányezkek árai a következők voltak Budapestben zsákkal, teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Goromba korpa 1911 szeptemberi száll.	13—
Finom korpa 1911 szeptemberi száll.	13 40—
Goromba korpa 1911 szept.-decz. száll.	13 40—
Finom korpa 1911 szept.-decz. száll.	12 90—
Rozskorpa	14—14 10
Árpada és árpaderceze	—
Malomkocoly	14—14 10

Budapesti gyári repcepogácsa	14—14 10
Kincsem melasse ab Selyp	12—
Száritott moslék zsák nélkül ab Budapest	14 20—14 30
Száritott répaszelet zsák nélkül ab Hatvan	—
czukorgyár	14 10—14 20
Maltaesira	14 10—14 20
Szörplé 48—50% cukortart. hordó nélkül	—
ab czukorgyár	10 50—10 60

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendő.)

Öreg nehéz páronként 400 kg. felül	fillérig
Öreg közép	300—400 kg.
Fiatl nehéz	320 kg. felüli súly 160—161 "
Fiatl közép	250—300 kg. 165—167 "
Fiatl könnyű	250 kg.-ig 170—172 "

A hizott sertésüzlet irányzata nyugodt. Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felküldési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 szeptember 4.

Felhajtás összege:	Minőség szerint:
Hizott marhában felhajtás	Hizott marha
3919	3578
Osztotzni való marhában felhajtás	Legelőmarha (Weidevieh)
1076	341
Osszesen	Osszesen
4995	4995
Eladatlan maradt	
108	
Származási hely szerint:	Nem szerint:
Magyarországi	Ökör
1977	2190
Galicz. s bukovinai	Bika
33	630
Osztrák tartományokból	Tehén
1627	667
Osszesen	Bivaly
3637	150

Árak (100 kilogrammonként élőszulyban, koronaértékben, fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	96—104	88—94	82—86
Galicziai hizott ökör	96—116		
Tarka hizott ökör	108—118	98—106	92—96
Bikák	76—104		
Hizott tehén	80—94		
Boszniai marha			
Legelőmarha			
Bivaly	56—68		
Kisgazd. hizó ökör	82—88		

Irányzat: a szükségletet felülmúló felhajtásnál fogva lanya, prima minőségű ökör 2—4 koronával, összes többi minőség 4—6 koronával olcsóbb. Prima bika 3—4 koronával, többi minőség 4—6 koronával olcsóbb. Csontosmarha 3—4 koronával olcsóbb.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. Tesmag. Ennyi részletkérdésre a műtrágyák használatára vonatkozólag, a levélsekény keretében választ nem adhatok. Tessék az OMGE. kiadásában megjelent „A műtrágyák helyes alkalmazása” című könyvecskét megvenni (ára 50 fillér), ahol tájékozást szerezhet kérdéseire.

H. G. Baracs. A műtrágya vásárlásához szükséges költélminta ügyében tessék a Műtrágyát Értékesítő Szövetkezethez (Budapest, V. Fűrdő-utca 8.), vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, V. Alkotmány-utca 31.) fordulni. Az igen laza homoktalajokon indokolt a műtrágyákat (saperfoszfát és kálisót) a vetőszántás után kiszórni és jól befogadni. K. K.

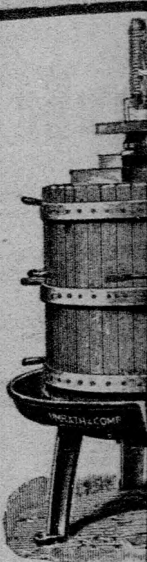
REICHEL és HEISZLER Vegyipari Gépgyár Részvénytársaság

rézárú-, gőzkazányár és fémöntöde, Budapest, X., Noszlopy-utca I. Alapítva 1804. évben.

Magyarország legrégebbi specziális gyára mezőgazdasági szeszgyárak berendezésére.

Szeszfőzdék, finomítók és élesztőgyárak teljes gépfelszerelése a legújabb rendszerek alapján, az anyag legnagyobb felhasználásával. Fennálló gyártelepek felülvizsgálata, átalakítása, egyes gépek és készülékek szállítása, átalakítása és javítása, hiányok kipuhatólása és pótlása szakavatott közegeink által pontosan és jutányosan eszközöltetik. — Gyümölcs, szőlőtörköly és borseprő feldolgozásához kitűnő rendszerű pálinkafőzőüstök. — Számos kiállítási érem, diszoklevél.

3270

kifejtésre
rudnak
és j

Sz
A meg

WOHANK
NYERSOLAJ M
és LOKOM
ÜZEMKÖLT
NAGYSÁG 1 1/2
SZERINT
ÓRÁNKÉNT és LŐ
és TŰZ-VESZÉL
ELLENÖRZ
WOHANK

Mez

tömeges és
tizdek óta
ban, állam
nált labdac
Egy holdra
5 kg.-os lác
gyógyszerész
hez hatóság

K. K.

Borsajtólók, szőlőzúzókat és gyümölcsdarálókat *****
 jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett a legnagyobb választékban kaphatók:

UMRATH és TSA
 mezőgazd. gépgyárosoknál
Budapest, V., Váci-körút 60.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetük.

Borsajtóinkat
 a szakemberek által legjobbnak elismert eredeti francia Mabilie rendszerben gyártjuk, melynek előnye, hogy a sajtolásnál a legcsekélyebb erő-kifejtésre van szükség és amellett kettős működésük folytán (az emeltyű-rudnak úgy előrenyomása, mint visszahúzásánál működnek) többet és jobban sajtolnak, mint bármely más szerkezetű borsajtók.

Szőlőzúzókat bogozó készülékkel v. anélkül szállítunk
 A megrendeléseket kérjük idejekorán eszközölni.

Kiadó birtok!

Szilágy vármegyében, a megye székhelyéhez mintegy félkilométernyire eső, kb. 600 kat. hold birtok, melyből 70 hold erdő, a többi szántó, legelő, gyümölcsös, megfelelő tanya-épületekkel és teljes instrukezióval előnyös feltételek mellett kiadó. Értekezés végett czímmel a kiadóhivatal szolgál, mely egyttal leveleket is továbbít.

1082

Oszi vetésre ajánljuk — ameddig a készlet tart — az általános elterjedt, ez évben **80-83 kg.** hektoliterenkénti, tényleges sulyu

diószegi óriási buzánkat

mely számos termelő egybehangzó kijelentése, valamint a magyaróvári országos növénytermelési kísérleti állomás által végzett termelési kísérlet eredménye szerint is, úgy szem, mint szalmáhozamra nézve első helyen áll.

Diószegi Czukorgyár Diószeg, Pozsony megye.

931

WOHANKA FÉLE NYERSOLAJ MOTOROK és LOKOMOBILOK. ÜZEMKÖLTSÉGEK NAGYSÁG SZERINT 1 1/2-2 fillér

ORÁNKÉNT és LŐERŐNKÉNT - NINCS ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY - MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKŰL.

WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.

HONI GYÁRTMÁNYI

Okleveles gazdász, szeszgyári technikus, tőkeerős, keresztény, elsőrendű referenciával, Nyugat-Magyarországban vagy Ausztriában keres kb. 1000 magyar (nagy) holdas bérletet, vagy vesz örökáron birtokot, kb. 300.000 korona értékben. Elvállal részese-dést is, esetleg önálló vezetői állást. Ügynökök kizárva. Megkeresést kér „P. 9739” jel alatt Haasenstein & Vogler A.-G.-hoz, Wien, I. I.

1.90

Figyelem!

Tejet keresek egy vagy több uradalomtól nagyobb mennyiségben, hogy az illető helyen tejjgazdaságot rendezhessek be. Szíves ajánlatok „M. K. S. 6556” jel alatt Mosse R., Wien, I. kéretnek.

1091

BRONS MOTOR

a DIESEL-motor legújabb tökéletesített formája.

A jelenkor i egyszerűbb szerkezetű, legolcsóbb és legbiztosabb üzemi magasnyomású nyersolajmotorja.

Minden nagyság :: ban készül. ::

LAURIN és KLEMENT R.-T. jungbunzlauai Brons Motorgyárának vezérképviselője
Csillag Sándor Budapest, V., Országház-tér 4.
 1080 (Szemben az Andrássy-szoborral.)

Igen jó minőségű, tiszta és teljesen üszögmentes

vetőmagbuzát

ajánl ab ujjichyfalvai állomáson (Torontál megye), 24 koronáért Wosching J. György. 1061

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztítására legjobb az évtizedek óta sok magyar és külföldi uradalomban, állami telepeken kitűnő sikerrel használt labdaesalaku egérméreg.

Egy holdra 1-2 kg. elég, 100 kg. ára 90 korona. 5 kg.-os láda 6 korona. — Sipőcz István, gyógyszerész, Pécs (Baranya m.) A megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni. 1059

Nád tetőfedéshez kapható **Pollák I.** czégtől, Soroksár. 1088

TELEFON 97-05

SERTÉSELADÁS és VÉTEL

Úgy SOVÁNY MINT HÍZOTT ÁLLAPOTBAN

A LEGJOBBAN ÉS LEGPONTOSABBAN ESZ KÖZÖLTETNEK

URL REZSO

SERTÉSBIZOMÁNYOSNÁL

BUDAPEST, VIII.

NÉPSZÍNHÁZ-UTCZA 22.

POLGÁRI SERFOZDE

BÉRPALOTA.

Eredeti osztfriz tenyészmarmhák

elsőrendűek, 1-2 1/2 évesek, vörös-tarkák, tenyésztési czélokra külön kiválasztott bikák, nagyhozamu tehének és borjak, azonkívül egy csorda féléves bika- és üszörju eladó.

Báró Wimmersperg, Laxenburg bei Wien. 939

Birtokeladások!

3530 m. hold, a 140 kor., Krassó-Szörény megyében értékes erdővel.

1240 m. hold, Szolnok mellett, prima fekete szántó.

2000 m. hold, Fejér megyében, prima fekete szántó, élő- és holtfelszereléssel 1.300.000 kor.

200 m. hold, Zalaegerszeg mellett 110.000 kor.

275 m. hold, Szombathely mellett 140.000 kor.

Magyar Házépítő és Parcellázó Bank

forgalmi osztálya,
Budapest, Szabadság-tér 5.
 Telefon 166-00.

A LEGJOBB ÉS LEGKÖNNYEBB SZAB. U VASGERENDELJŰ

VASEKÉK

kaphatók a **MAGYAR EKEGYÁR**-nál, Szombathely. 1085 Kérjen árjegyzéket.

Bérleti hirdetemény.

A felsőes uralkodócsalád alapítványa ráczkevei uradalmához tartozó s alább felsorolt gazdaságok 1913 évi október hó 1-től 12 évre hasznóbérbe adtnak és pedig:

Alsóadacs	2510 hold	371 öl	} vasuti állomás Szabadszállás.
Peregadacs	1750 "	618 "	
Közepadacs	2364 "	434 "	} vasuti állomás Kunszentmiklós.
Alsópészér	2976 "	582 "	
Etelmajorral	690 "	1540 "	} vasuti állomás Alsódabas vagy Kunszentmiklós.

A bérbeadó gazdaságok bármikor megtekinthetők.

Bérleti ajánlatok 1911 évi november hó 1-éig alulírott uradalmi főtisztviseléshez nyújtandók be, ahol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

Cs. és kir. uradalmi főtisztviselés Ráczkeve

Grassel Hugó s. k., cs. és kir. főtisztartó.

1081

Keresünk megvételre két, egyenként kb. 3000 kat. hold területű

BIRTOKOT.

Csakis elsőrendű, tulnyomóan szántóföldből álló, vasut mellett, szép fekvésű birtokra reflektálunk. Jókárban levő kastély és park megkívánatik. Ügynökök kizárva. Csak is eladóval direkte érintkezünk. Ajánlatok az Országos magyar vasutast-akarepéntár címére Budapest, Váci-körút 22. küldendők.

1093

Előnyös birtokvétel.

Budapesthez 25 kilométerre, közvetlen a vasut mellett 730 holdas birtok, 32 hold szőlővel, 8 szobás lakással, elegendő gazdasági épülettel igen olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételekkel, egytagban, vagy több darabban eladó. Bővebbet Rákóczi-ut 64. szám, házfelügyelőnél.

1094

Vetőmagburgonya

A magyarvári m. kir. növényélet- és kórtani állomás bakteriológusa által a helyszínen az összes burgonyatábláinkat megvizsgálta s azokat egészségesebbnek, levélfodrosodásmenteseknek találta, miről hivatalos bizonyítványt adott ki. Ezen burgonyából származó vetőmagvak árai: októberi átvételre, sárga husu „Indusztrie”, kiváló szeszgyári, magas keményítőtartalommal és sárga étkezési q-ként 7 kor., étkezési rózsaszín-ként 6 kor., tavaszi (márciusi) átvételre Indusztrie 9 kor., sárga étkezési 10 kor., rózsaszín 7 kor. A további eladási feltételeket közli s előjegyzéseket elfogad, míg a készlet tart: **Uradalmi Intézőség, Kajmád, u. p. Tolna.**

1080

A Parma hercegi uradalom parcellázása következtében 15 drb tarka, 45 drb fehér magyar, **elsőrendű válogatott**

Jármosökröt

f. évi szeptember 9-én reggel 7 órakor önkéntes szóbeli árverésen adunk el. Az ökröket 20-as, esetleg kisebb csoportokban is eladjuk. Venni szándékozónak előzetes bejelentésre fenti napon Magyar-Csernye állomásra (Zombolyán át) reggel 1/2 órakor kocsit küldünk. **Emilia-major**, posta és távirat **Magyar-Csernye.**

1086

Igazgatóság.

Eladó birtokok:

- Bars megye:** 1200 m. h., v. á. 12 km., tulnyomóan szántó, költött barna agyag, kastély park közepén, saját kezelésben, ára holdanként 660 korona, átvehető október elsején, esetleg azonnal.
- Gömör megye:** 850 m. h., v. á. 400 h. szántó, kaszáló és szőlő, 100 h. legelő, 350 h. erdei legelő, 9 szobás modern kastély, tisztai lak, megfelelő számp gazdasági épület. Elő- és holtfelszereléssel, jutányos árban, átvehető október 1-én.
- Győr megye:** 530 m. h., v. á. helyben, 400 h. szántó, 130 h. szőlő, melynek nagy része már termő, uralak, sok és szolid gazd. épület, ára holdanként 800 korona, átvehető október elsején.
- Hont megye:** 600 m. h., v. á. 1 óra, 150 h. erdő, a többi szántó, rét és legelő, költött agyag, parcellázásra és telepítésre nagyon alkalmas, ára holdanként 400 korona, átvehető október elsején.
- Hont megye:** 290 m. hold, v. á. 1/2 óra, közep költött anyag saját kezelésben, tehenészetre és cukorrépa-termelésre nagyon alkalmas uralak, megfelelő gazd. épületekkel, ára holdanként 750 korona, átvehető október 1-én, esetleg azonnal.
- Moson megye:** 180 m. h., tagosított birtok, gazd. épületekkel, uralak nélkül, ára 100.000 korona.
- Nógrád megye:** 330 m. h., v. á. helyben, tiszta fekete költött agyag, szántó 300 h., a többi rét és vágás alá kerülő skázos, uralak, gyümölcsösök, sok gazd. épület, ára holdanként 640 korona, kívánatra kiegészíthető előnyös feltételek 600 holdas hasznóbérlettel. Átvétel október elsején, kívánatra azonnal.
- Nógrád megye:** 580 m. h., v. á. 5 km., fekete agyag, elsőrendű föld, két uralak, felszereléssel együtt 280.000 korona.
- Nógrád megye:** 570 m. h., v. á. 18 km., 180 h. szántó és rét, 75 h. legelő, 300 h. erdő, Szükséges gazdasági épületekkel. Ára 120.000 korona.
- Pest megye:** 31 m. h., v. á. 27 h. szántó, 4 h. szőlő, megfelelő lak- és gazdasági épületekkel.
- Pest megye:** 800 m. h., fővonal v. á. től 7 km., 350 szántó, 250 legelő, 80 erdő, többi kaszáló. Felszine sík, talaja homok, 8 szobás lakóházzal és gazdasági épületekkel. Előnyös feltételekkel és árban.
- Pest megye:** 280 m. h., v. á. 8 km. Felszine sík, talaja barna homok. 180 szántó, 5 termőszőlő, a többi rét. Elegendő lakó- és gazd. épületekkel. Előnyös feltételek mellett kevés pénzzel megvehető.
- Szilágy megye:** 2900 m. h., v. á. 4 km. 2300 szántó és kaszáló, 300 rét, többi gyümölcsös, legelő és erdő. A tanya szép uralak, megfelelő gazd. épületek. 12 évi előnyös bérleti szerződéssel azonnal. Előnyös bankteher. Jutányos ár. Kedvező fizetési feltételek.
- Temes megye:** 730 m. h., v. á. 10 percz, Temesvárhoz közel, sárga költött agyag, szőlőművelésre, tehenészetre, sertésenyésztésre rendkívül alkalmas kastélyszertel renaissance uralak 30 helyiséggel, magasföldszint és sounterrain, bőséges gazd. épületek, Kívánatra a kastély 150-200 holddal kitöltve eladó. Kívánatra kiegészíthető 500 h. szomszédos birtokkal, esetleg 600 h. kincstári bérlettel.
- Vas megye:** 3500 m. h., Szombathelytől 2 óra, 1100 h. szántó, rét és legelő, 600 h., a többi erdő, félköltött és homokos agyag, 9 szobás emeletes uralak szép parkban, gazd. épületek bőven, parcellázásra, telepítésre alkalmas, ára holdanként 550 korona. Teher 680.000 korona.
- Veszprém megye:** 1200 m. h., kb. fele szántó, többi rét, legelő és vágható erdő. uralak, elegendő gazd. épület. Ára 500.000 K. Teher 260.000 K.

Bérbeadó birtokok:

- Hajdu megye:** 2500 m. h., v. á. 9 km., 2500 h. szántó, elsőrendű fekete termőföld, házilag kezelve, október 1-től 12 évre.
- Hont megye:** 520 m. h., v. á. helyben, 490 szántó, 40 h. rét, heretermő agyag, saját kezelésben, október hó 1-től 12 évre.
- Hont megye:** 800 m. h., v. á. 8 km., heretermő agyag, 610 h. szántó, 50 h. rét, 130 h. erdő, október 1-től 12 évre.
- Nógrád megye:** 750 m. h., v. á. 3 km., 500 h. szántó és rét, 250 h. erdei legelő, félköltött agyag, állattenyésztésre, juhászatra és sertésenyésztésre kiválóan alkalmas, 720 hl. szeszkontingens, megfelelő lak és gazd. épületek, október 1-től 12 évre.
- Nógrád megye:** 2000 m. h., v. á. 1/4 óra, költött agyag, mind szántó, kitűnő erdőben házilag kezelve, cukorrépa-uralak, megfelelő lak és gazd. épületekkel, október 1-től 12 évre kiadó, kívánatra terméssel és gazdag elő- és holtfelszereléssel együtt azonnal is átvehető.
- Nógrád megye:** 450 m. h., v. á. 7 km. könton, 225 h. szántó, 30 h. rét, a többi erdő legelő. Elő- és holtfelszereléssel, vetéssel, azonnal átadó 12 évre.
- Pest megye:** 260 m. h., v. á. 7 km. 150 szántó, 100 rét, többi szőlő és bőséges. Költött sík fekete homok. Elegendő gazd. épületekkel. Október 1-ére
- Szolnok-Doboka megye:** 700 m. h., v. á. és megyeszékhely közelében, 300 h. szántó, és kaszáló, 140 h. legelő, 200 h. erdő, házilag kezelve, megfelelő lak- és gazdasági épületekkel, október 1-től, esetleg azonnal kiadó.

Ezen eladásokra és bérletekre vonatkozó ügyek közvetlen lebonyolításával az

OMGE. üzemi szakosztálya

(Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8.)

van megbizva, ahová az érdeklődők megkeresése az **üzemi osztályra** címelve intézendők.

Ugyanott számos, birtokot **vásárolni** és **bérelni óhajtó** komoly gazda reflektáns van előjegyezve és kérjük az érdekelteket, hogy megfelelő ajánlatukat, lehetőleg részletezve, ugyancsak az **OMGE. üzemi osztályával** közöljék, amely **előnyös törlesztéses jelzálogkölcsonőkre** és **biztosításokra** vonatkozó megbízásokat is elfogad.

„Reko
Fal
buz
min
trág
zött
míg
mar
nem
össz
nem
vető
meg
zab
veté
zabl
még
mén
és a
lette
szép
kom
tábl
és s
vetv
K
mell
nél.
Lás
tettü
mely
szán
vete
csak
mer
adot
kisz
A
„Reko

„Rekord II“ sorba vet, — „Rekord II“ sorba trágyáz, — „Rekord II“ sorba vet

Nyilatkoznak a gyakorlati gazdák:

Falcione Lajos országgyűlési képviselő, Zombor:

„A Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgéppel buzát, zabot és tengerit vetettem. A buza ugy szalmában, mint szemben sokkal nagyobb termést adott, mint a szórva trágyázott, a zab nemkülönben s a zabnál a sorba trágyázott a rendkívül fagyos napokban semmit sem szenvedett, míg a többi mind megvörösödött, a fejlődésben visszamaradt. A tengeri sokkal gyorsabban fejlődött, mint a nem trágyázott s hatalmas esőveket hajtott. Ezentul az összes gabonámat s kapásnövényeket s a takarmányneműket csakis a Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgéppel fogom elvetni, mert az eredménnyel nagyon meg vagyok elégedve.“

Fuchs Miksa, Puszta-Lukáb, u. p. Szilád:

„Ezen levél átadójával küldök Önöknek egy kéve zabot mintául, amelyet az Önöktől vett Rekord II. gép vetésével nyertem és mondhatom, hogy ilyen termést zabban még sok ember nem látott.“

Fodor Ödön, Ladámos:

„A Rekord II. műtrágyaszórával eszközölt vetések még cséplés alá nem kerültek, de szemelláthatólag eredményes, mert ugy a szalma, mint a kalász sokkal nagyobb és az érés is hamarabb történt. A táblákon egyes csikok lettek műtrágyával vetve és azok az egész tenyészidő alatt szépen látszottak.“

Gróf Hunyady László uradalma, Ürmény:

„Van szerencsénk tudatni, hogy a műtrágyaszórával kombinált vetőgép igen bevált, mint ahogy már egyes tábláink learatása mutatja, amennyivel sokkal több szem és szalma lett ezeken a táblákon, melyek evvel voltak vetve.“

Kovácsy Sándor adámosi gazdasága, Adámos:

„A Rekord II. géppel vetett kukorica és árpa szemelláthatólag szebb az előbbi művelési mód szerint vetettnél. Az így vetett árpa előbb is érik, mint a másik.“

Lászlóvszky Elemér gazdasági intéző, Előszállás:

„A zirczi apátság előszállási gazdaságában rozsszal tettünk próbát vályogtalajon burgonya-elővetemény után, mely 1903-ban volt istállótrágyázva, egy 16 cm. mélységű szántásba vetettük szeptember 20-án a rozst, ugyanakkor vetettünk szórva vetett s trágyázatlan táblarészbe ugyancsak rozst. A sortrágyázásnak feltétlenül ölnyit adok, mert műtrágyamegtakarítás mellett is nagyobb termést adott, de megtakarítást is jelent, amennyiben a műtrágya kiszórásánál felhasznált kézierő elmarad.“

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt:

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, Váci-körút 32.

I. Trágyázatlan részen termett átlag 1 kat. holdon 17—18 kévés kereszt: átlagsulya 87½ kg., magtermés 43 kg., hl. sulya 76¾ kg. II. szórt: 19 kereszt, átlagsulya 94 kg., magtermés 44 kg., hl. 78 kg. III. sortr.: 24 kereszt, átlagsulya 102 kg., magtermés 49 kg., hl. 79½ kg.

Fürjés József intéző, Vágrévfa:

(gróf Pongrácz János gazdaságában).

„Az Önöktől vásárolt Rekord II. vetőgéppel teljesen meg vagyok elégedve, amennyiben a vetőgép sorba vet és sorba trágyáz, nemcsak fél adag műtrágyát takarítottam meg, de magyar holdanként 120 kg. terméstöbblet volt, szalma pedig 3 keresztel volt több. A minőség pedig annyira prima, hogy az árban 50 fillérrel fizettek többet, mint a szomszédos birtokosoknak.“

A radnóti uradalom intézősége, Radnót:

„A Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgéppel nagyon meg vagyok elégedve, előnye az, hogy csekély vonóerőtöbblettel a vetőmaggal együtt a műtrágya is elszóratik, még pedig egyenletesen, ami által nemcsak egy munka lesz megtakarítva, hanem a talaj ok nélkül való összetiprása is ki lesz kerülve. A vetőmag közvetlen közelébe jut a műtrágya és így azt a növény zsengekorában, amidőn arra legtöbb szüksége van, felhasználja. A kelés gyorsabb és erőteljesebb, éréskor a megdőlés veszélyének nincsen annyira kitéve, kevesebb műtrágyával érhető el a terméstöbblet. A legkisebb mennyiségű vetőmagot is pontosan lehet vele elvetni. A géppel kat. holdanként 80 kg. műtrágya elszórása mellett ugyanazt az eredményt értük el, amit a kézi elszórásnál csak 150 kg. műtrágya mellett kaptunk. Kérjük, szíveskedjenek azonnal czimünkre feladni biztosított határidő mellett egy darab Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgépet, ugyanolyan, amilyent legutóbb szállítottak.“

Schlesinger Leó, Málás:

„Az Önöktől vásárolt Rekord II. műtrágyaszórával kombinált vetőgéppel a zabnál a vetés akadály nélkül és hibátlanul előrehaladt. Tapasztalataim a következők: egy 20 holdas 1200 öles táblában 4 holdnyi területet szuperfoszfát nélkül, 4 holdat szuperfoszfát kézzel szórva és 12 holdnyi területet pedig a Rekord II. vetőgéppel bevettem és az eredmény nagyon különböző volt, a szuperfoszfátnélkül magyar holdanként 700 kg., a kézzel szórt műtrágyánál 820 kg. és a sorba vetett műtrágyánál pedig 1130 kg., tehát az eredmény oly szembetűnő, hogy batran ajánlhatom bárkinek. Még megjegyzem, hogy tengerivel is próbát csináltam és azt már most is látni, hogy a nagy szárazság daczára a Rekord II. géppel bevetett területen a tengeri feltűnő szép, a másik részen pedig alig akadt kalász. Ezt legjobb meggyőződésem szerint bátor vagyok Önökkel tudatni.“

„Rekord II“ sorba vet, — „Rekord II“ sorba trágyáz, — „Rekord II“ sorba vet

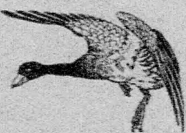
Haszonbérlet!

Nógrád megye déli szélén, a Galga völgyében, Budapesthez 2 1/2 órára, Galgaguta vasúti állomás tözsomszédságában, Galgaguta és Berezel község határában fekvő 1250 magyar holdnyi, 1000 hold szántóföld és 250 hold legelő, erdő és rétből álló birtok holdanként 24 koronáért és az adóért október elsejétől bérbeadó. A földek kitűnő minőségűek, az épületek mind jókarran, részben egészen újak, kényelmes bérlői lakó vasúti állomással átellenben. Szalma és takarmány átadatik, instrukció megváltható. Közlelbbi felvilágosítás **dr. Csengey Gyula ügyvédnél, Budapesten, IX., Csillag-utca 4. szám** alatt nyerhető. 1084

Őszi vetésreajánlunk **bőtermő, fagyálló****őszi árpa vetőmagot**

100 kilogrammonként 20 korona árban ab **Tolvádia állomás**. Vagonvételnél árengedmény. 1066

Somló Jakab gazdasági irodája
Budapest, V. ker., Zrínyi-utca I. sz.

Vadászoknak! Az apróvad vadászata.
A legjobb őrű passzió a vadászat, csak akkor tökéletes, ha a vadász ismeri annak minden titkát. Ez irányban kimerítően tájékoztató Diezel-Mika **Az apróvad vadászata** című pompás díszműve, melynek második bővített kiadása most jelent meg. Tíznyelű színes, husz műnyomással teljes és kétszázötvennégy szöveggel díszíti ezt a maga nemében egyedül álló munkát, amely közel 800 oldalon tárgyalja az apróvad vadászatainak minden tudnivalóját. Ara pompás díszkötésben 26 korona. — Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest IX., Üllői-ut 25.

Eladó tenyészkanok.

Gróf Draskovich Iván ur baranya-sellyei hitbizományi uradalmanak hírneves és többször díjazott, szőke mangaliczafaj sertés-tenyészetéből **30 darab** egy és féléves, átvészelt

hágó- és tenyészképes kan

eladó darabonként **200 korona** vételárban. A kanok mind kifogástalanul fejlődött szép példányok. Érdeklődők forduljanak az **uradalmi kasznári hivatalhoz Sellyén.**

1065

Uradalom Baranya-Sellye.**Eladó 100 darab**

kiváló szép, jó fejlődésű, fehér

1 1/2 éves ökörborju

kevesebb mennyiségben is!

Sürgöny vagy levélre Aranyosgyéresen kocsni áll rendelkezésre. Czim HARMATH LAJOS, ARANYOS-EGERBEGY.

Árak: megegyezés szerint.

1072

Cséplési mázszakönyv**Cséplési mázszakönyv****Cséplési értesítő**

100 lapos füzet, puha kötésben, darabja . . . K —.90

Beszerezhetők a „Patria” r.-t. nyomtatványkezelői osztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Bőtermő, évek óta kipróbált, nehezen megdülő, 81 kg.-os, Franciaországból importált

Gros-bleu buza

harmadéves utántermése, helyt Babócsa (Somogy megye) állomáson métermázsanként 28 koronáért eladó, 50 métermázsán felül 26 koronáért. **Gróf Somssich Béla intézősége.** 1008

A budapesti országos tenyészállatvásáron első díjat nyert kozáktól származó **10 darab** vészen átment **fehérszörű éves**

mangalicza-kan

1063

darabonként **200 eladó.** Érdeklődők forduljanak a **korona árban** **fáczánkerti gazdaság** számtartóságához, **Pusztá-Fáczánkert, u. p. Tolna.**

A főhercegi bellyei uradalomban eladásra kerül körülbelül **28.000 drb** szép, egészséges, törpe alanyra

nemesített 1-3 éves almafacsemete

(darabszám). Felvilágosításokkal és ajánlatokkal szívesen szolgál a **főhercegi jószágigazgatóság, Főherceglak, Baranya megye.** 1057

Tisztavérű Rambouillet

tenyészetből mintegy **400 darab** különböző koru **anya és 200 darab ürü és kos eladó.** Bővebbet **báró Rudnyánszky** gazdaságában **Tótkelecsény, u. p. Alsó-Sztregova, Nógrád megye.** 1058

Az alsóausztriai kulturtanács által elismert és az állami dícsérő oklevéllel kitüntetett

eredeti loosdorfi pedigree vetőgabonát

a gróf **Piatti-féle uradalom** vetőmagtermesztő állomásairól, **Loosdorf, Mistelbach kerület, N. Ö.** ajánl **eladási iroda** az őszi vetésre az egyedüli

GEBRÜDER BOSCHAN osász. és kir. udv. szállító
WIEN, I., Bäckerstrasse 9.

Loosdorfi téli rozs eddig a legjobb termesztés hozam, minőség, fagy, rak-tározás és ellenállás tekintetében. Teljesen kiegyenlített, lánzforsmájú kalászok legnagyobb virágzási energiával, sűrű, zöld magvak, nincs termés-vesztés maghullás folytán, bármely talajnak és fekvésnek megfelel.

Loosdorfi vörös szakálas buza

teljesen télálló, legfinomabb minőségű magvak, legnagyobb hozam, korán érik, raktározásnak meglehetősen ellentálló faj.

Bővebbet megtudhatni árjegyzékeinkből.

Kívánatra készsággel szolgálunk mintázott ajánlattal.

907

E

SZ

sorb

S

trá

SZAB

A szab.

A szab.

A szab.

A

A

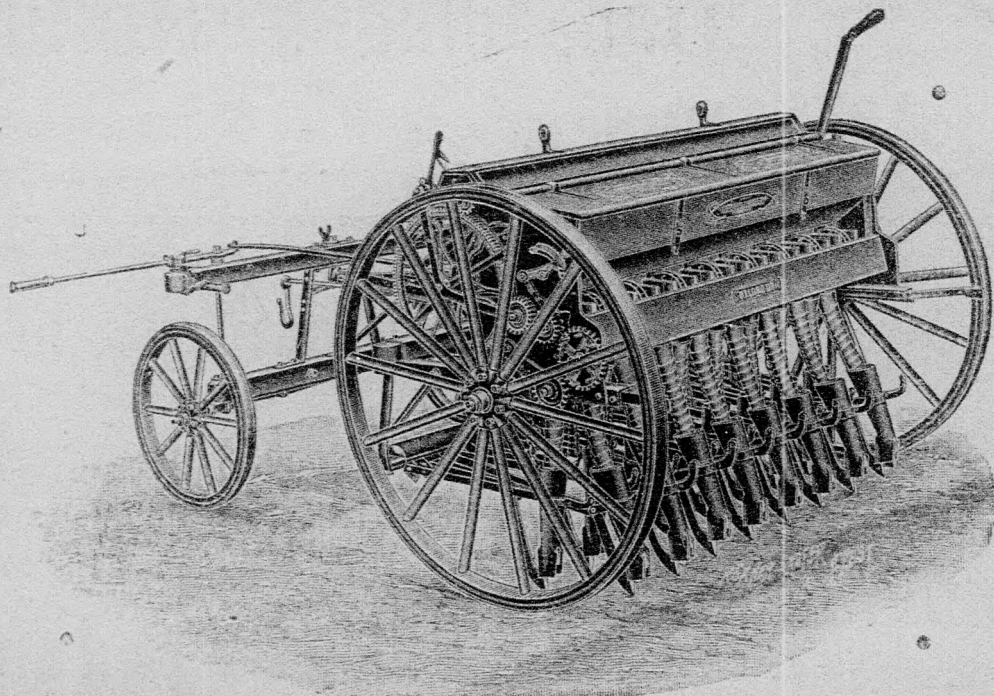
Gé

Egy gép=Három gép

szab. „**REKORD II**”

■■■■■■■■

sorba vet-
sorba
trágyáz!

■■■■■■■■

sorba vet-
sorba
trágyáz!

■■■■■■■■

SZAB. „REKORD II” a létező legtökéletesebb sorvetőgép
a legideálisabb műtrágyaszóró
az egyedüli kifogástalanul működő kombinált gép

A szab. „**REKORD II**” egytetemes sorvetőgépünk a losonci mezőgazdasági gépgyárban készül és az összes kulturállamokban szabadalmaztatva van.

A szab. „**REKORD II**” mindenféle gabonaneműek vetésére és a legkülönbözőbb műtrágyák kiszórására, valamint ezen műveleteknek egyidőben való végzésére alkalmas.

A szab. „**REKORD II**” sorba vet és sorba trágyáz, ezen művelési mód pedig óriási terméshozadékot eredményez és a szórással szemben 50% műtrágyát takarít meg.

Sziveskedjék az utánzatoktól óvakodni!

A „**REKORD II**” az egyedüli vetőgép, amellyel a sorba való vetés és a sorba való trágyázás kifogástalanul végezhető.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

**A Magyar Királyi Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, Váci-körút 32.**

RÉPATERMELŐK

tudomására hozzuk, hogy

vágányokat és czélszerű kocsikat

a répaidény tartamára legelőnyösebb feltételek mellett

bérbe ad

Roessemann és Kühnemann

Budapest, VI., Váci-ut 113. sz.

150 katasztrális hold cukorrépa kiszedési munkálataira

ajánlatot kér

CSIKVÁNDI ERNŐ, ÁGOSTONPUSZTA, u. p. LEPSÉNY.

Minden gazda olvassa el

a következő most megjelent művet:

A szántóföldek műtrágyázása, különös tekintettel a sortrágyázásra.

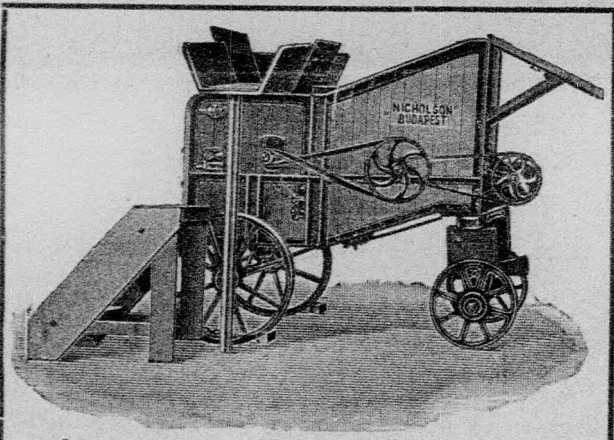
Irta: **VETŐ PÁL.**

Ezen rendkívül hasznos füzet tartalmából a következő főbb fejezeteket említjük:
I. Mit nevezünk trágyázásnak? II. Milyen talpálványokra van szüksége a növénynek? III. Mi az előnyük a műtrágyáknak az istállótrágyával szemben? IV. Hányféle műtrágya van? V. Milyen műtrágyákat használjuk? VI. Hogyan kell a trágyázási kísérleteket végrehajtani? VII. Hogyan járunk el a műtrágyák vásárlásánál? VIII. Hogyan kell a műtrágyákat elszórni? IX. A sortrágyázógép létszáma X. A sortrágyázás összehasonlítása a szórt trágyázással. XI. Mit mond a gyakorlat a sortrágyázásról?

1 korona 10 fillér előzetes beküldése mellett bérmentve szállítja a „Patria” r.-t. gazd. könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 26.

„Ásványi” kukoricza- szártépegép

eddig több mint 400 gép használatban.

„Ásványi” kukoriczaszártépegő.

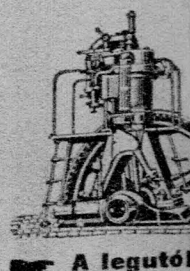
Az egyedüli gép, mely a tengeriszárat minden részeiben a legököltebben feltépi és amelylyel takarmányrépa, répafejek levéllel, egyidejűleg a tengeriszárral a legököltebben felapríthatók és így egyszerre besavanyíthatók. Ezen kettős művelet semmiféle más géppel nem végezhető. Tökéletesített kivitelben gyártja a száadalomtulajdonos

„Nicholson”

gépgyár részvénytársaság

Budapest, VI., Váci-ut 17. sz.

➔ Árjegyzék és ismertetés
ingyen és bérmentve. ➔

A legutóbb

Bik

őszi bo
csibehu

HE

magna

Veszkén
eredeti mag

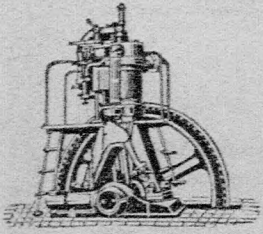

Ezévi hozama
zsákjában 27
terház

R

A

1.
munka
a ker
2. B
vetés
talaj
3. l
tás;
ugyan
az ed
4.
100%
mint
5.
6.
kikel
7.
1910-
8.
kitünd

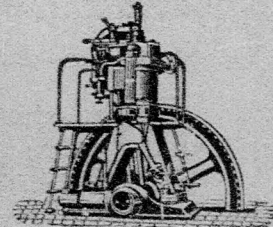

LANGEN és WOLF

EREDETI

BUDAPEST, VI. VÁCZI KÖRÚT 59. OTTO MOTOROK

A legutóbbi budapesti gépkiallításon motoraink a legmagasabb elismerésben részesültek és aranyéremmel lettek kitüntetve.

Biborheremagot,

őszi borsót, bükkönyt, szöszös bükkönyt, csibehurt, fehérherét stb., a legmagasabb napiárakon vásárol

HERNFELD ADOLF

magnagykereskedő cég, Wien 2/2.

Földbirtokosok pénzügyeit

elsőhelyű törlesztéses kölcsönök, másodhelyű kedvező kölcsönök al gyorsan és rendezzük. Bankösszeköttetései legelőnyösebben minden tekintetben legelsőrendűek. Ügyfeleink az ország legnagyobb birtokosai. Részletes felvilágosítással és céltudatos kombinációkkal a birtokosoknak vagy igazolt képviselőiknek készséggel és díjmentesen szolgálunk. Cím:

Frankl Adolf banküzlete Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Eötvös-udvar), saját ház. Telefonszám 25-40.

Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Eötvös-udvar), saját ház. Telefonszám 25-40.

MINDENMŰ
SZIVATTYUK
BÁRMELY CÉLRA
ÉS ÜZEMRE

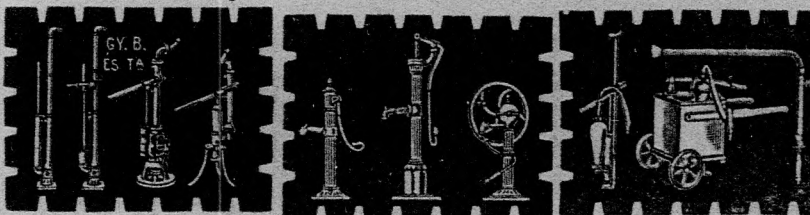
GYÖZŐ BÉLA
ÉS TÁRSA
BUDAPEST
V. BÁRÓ ACÉL-UTCZA 3.

TÜZOLTÁSRA
FECSKENDŐK,
SZÉREK,
FELSZERELÉSEK
ÉS TÖMLÖK

Veszkényi bérgazdaságomban eladó eredeti mag után termelt második utántermésű

Bon Fermier vetőbuza.

Ezévi hozama kat. holdankint 20 mm. 83 kg. bektoltersulyal. Ára vevő zsákjában 27 korona per 100 kg. Vasútfőállomás Kapuvár. Dr. Meszterházy Ernő, Nagygyeresd.

KŐSZEGI KÁROLY-FÉLE SZABADALMAZOTT MOTOROS TALAJMŰVELŐGÉPGYÁR R.-T. BAJA

A Kőszegi-féle szab. motoros talajművelőgép

bebizonyított előnyei:

1. A legideálisabb földmunka, aminőt eddig csak a kertész tudott előállítani.
2. Egyetlen munkával vetés alá ideálisan kész a talaj.
3. Ideális trágya-alászántás; feleannyi trágyával ugyanoly eredmény, mint az eddigi teljes trágyával.
4. 30%-kal olcsóbb és 100%-kal jobb talajmunka, mint bármely máséval.
5. Nem kell se henger, se borona, se rögtörő.
6. 30% vetőmagmegtakarítás, mert minden elvetett ép mag kikel utána.
7. Legalább 30-50%-kal nagyobb terméshozam (voltak 1910-ben 100%-os terméshozamok is).
8. Őrlésre, cséplésre, fuvarozásra, utak lehengerezésére kitűnően alkalmas.

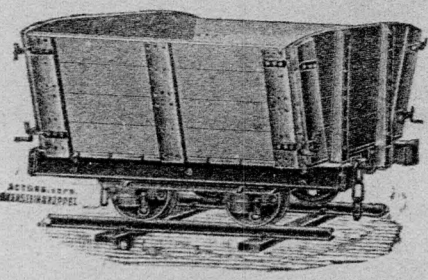
Az egyedüli racionálisan dolgozó és munkájában felülmulhatatlan talajművelőgép.

A Kőszegi Károly-féle szab. motoros talajművelőgép működésben megtekinthető a szatmári kiállítás alatt egész Buttykay László (Szatmár melletti) Mi-ola (Szatmár melletti).

rozsa és buza kikelése, fejlődése stb., minden stádiumában meglátható, miután a gép folyton dolgozik és folyton vetve lesz.

Szabadalmazva az összes államokban.

Német- és Oroszország részére gyártási engedély adva HEINRICH LANZ cégnek, MANNHEIM.

Repaszállító vasutak.

A beálló répaidényre ajánlunk **vételre** vagy **bérbe**

kedvező feltételek mellett teljes **mezei vasutakat**

ORENSTEIN és KOPPEL Budapest, VI., **Andrássy-ut 102.**

Felvilágosítások, költségvetések díjmentesen

Őszi vetésre ajánljuk 11 éven át a legnagyobb gonddal történt művelés és a leglelküsemreteresebb válogatás által megneemesített bőtermő **segedi** (somogyi)

tarbuzánkat,

melyről igen sok gazda elismerő értesítése és a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési tanszékének kimutatása szerint a termelési kísérletre vetett 4-féle hazai buzaféleség között a legnagyobb szemtermést adta. **Gróf Szechenyi Bertalan jószágfelügyelősege,** posta és sürgöny: **Felsőseged, vasutállomás: Felsőseged és Beleg.**

1044

Őszi vetésre ajánljuk több éven át k'próbált, nagy hőseget kitűnően bíró, megdülésnek és rozsdának ellentálló, **Párisból, Vilmorin-tól** hozatott **eredeti** mag után termelt **első utántermésű**

„GROS-BLEU“ és „BON-FERMIER“

vetőbuzaféleségeket, melyek idei hozama nagy területeken vetve, magyar holdanként 12—16 q között váltakozik, 82—84 kgr. hektoliter sulyban. Ára vevő zsakaiban 26 korona per 100 kgr. ab vasuti állomás Zalabér, a vételár előzetes beküldése mellett. Mintát kívánatra küld: **uradalmi intézőség, Mikospusztá, per Zalabér.**

980

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST,
VI. NAGYMEZŐ-UTCZA 66.

AJANLJA

ZEHETMAYR RENDSZERŰ

„KINCSEM“

SORBAVETŐGÉPEIT, MELYEKKEL
LÉNYEGES TERMÉSTÖBBLET MEL-
LETT NAGYMEGTAKARITÁS ÉRETIK EL.

ISMERTETÉS KIVANATRA
DIJMENTESEN KÜLDETIK

F. von Lochoy eredeti petkusi őszi vetésű rozsz

kétségen felül, minden tekintetben a létező leg'obb rozsfajta, mely a német mezőgazdasági egyesület vetési kísérletei alkalmával mindig a legnagyobb maghozamot és pedig ha.-ként 200 kg.-mal többet eredményezett, mint a hozamban legközelebb álló fajta, és minden más helyen is, így például a Cseh királyság országos tenyésztete által eszközölt vetési kísérleteknél is mindig első helyen állt.

Strubes eredeti Squarehead-búza

megdőlés ellen felül nem mult, legtöbbet hozó téli buzafajta.

1011 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Züchtervereinigung, Zentralstelle Chlumetz a. C., Böhmen.

Konkolydarát
árpadarát,
tengeridarát
elad, továbbá
Konkolyt,
árpat és
tengeri

vesz. 70
A Bpesti Takarmánymalor
VIII., Karpfenstein-u. 31-3
Telefon: 144-70.

Vegyesek

Makkoliatásra kiadom 1911
évi október
hó 1-től, azaz, baji Pataj Gyula
uram öngyászata felsőháza
(Ung megye) 1700 magyar hold
das és bükös érdeket. Erdés
lődöknek felvilágosítást nyújt
Hauer Sándor jószágigazgató
Balassagyarmat, Andrássy-ut
867

Főurak, földbirtokosok
és katonatisztek legjobban
értékeseit
tik levetett polgárok
és katonái

ruhájukat

Polacsek és Társaság
Bpest, Anker-
palota, V., Anker-
köz 1. szám felemelet
Meghívásra házhoz
jövünk. 71

Eladás

Alkalmi zongoravétel
Bösendofer, Schweighofer
für Herrn-Wirtl kiváló
mesterek gyártmányú
200 forinttól feljebb Pla-
ninák 160 forint, új zong-
gora vagy pianó 250
frtól feljebb minden ár-
ban. Zongora, czimba
lomhangolások helyben
és vidéken, szakavatott
művészek által gyorsan
és olcsón eszközöztetnek
REMÉNYI MIHÁLY
Magy. Kir. Zeneakadémia
szállóján, BUDAPEST
VI., Király-u. 53. sz. 113

Azonnal szállítható kipróbált
kittinó járásu, 35 tony
leges lövegtől, álló típusú Bollin-
ger-nyergolajmotor, közelettel
Schwarze József és Társa cég
nél Budapest, VI., Váci-kör-
út 53. sz. 70

Cseplő készlet, angol gyártású
8-os Robey-cseplőkészlet, teljes
sen s azonnal használható, ha-
éves, eladó Bárdossy Viktor
gazdaságában Rácalmás
85-86

Egy 4 lós dobzelelőgépi lövegtől
dörzslőgép, Hofherr és
Sauratz gyártmány, gyártmány
kijavításra ön eladó Herceg
Arthur cégnél, Budapest, VI.,
Lehel-u. 10. 8428

Gazdasági felszerelések, gaz-
daság felosztására
miatt Hortby Szabolcs kende-
rei gazdaságában, Közvetlen
Köket megállóhely mellett szept-
hó 10-én reggel 8 órakor elár-
vereztetnek. Eladásra kerül
egy 6 éves Clayton-féle cseplő-
géparnikúra, vetőgépek, 1 és
3-as ékek, szekerek, boronák
18 ökr, 8 igálós stb. stb. 8568

Alföldi prima 450 hold, Szat-
máriól 101 óra, építő-
takkal, értékes élő és holt fel-
szereléssel, őszi vetésekkel
110.000 frt, vagy parcellánként
holdanként 250 frt. Fabry
Tápus. 8571

Eladó egy 16 lóerős Robey-féle
lokomobil, mely malom-
hajtásra még nagyon alkalmas
és egy árú Sigi-féle gőzgep
Czím a kidőhivatalban. 8533

Konkolydarát, árpadarát, tengeridarát elad, továbbá: Konkolyt, árpát és tengerit vesz. 793

A Bpesti Takarmánymalom, VIII., Karpfenstein-u. 31-33. Telefon: 144-70.

Vegyesek

Makkoilafásra kiadom 1911. hó 1-15, óz, béji Patay Gyuláné urnó ömlesztésére felsőházi (Eg. megye) 1700 magyar holdas és bukka erdejét. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Haager Sándor jószágigazgató Balassagyarmat, Andrássy-ut. 6. 8610

Főurak, földbirtokosok és katonatisztek legjobban értékesíthetik levetett polgári és katonai

ruhájukat

Polacsek és Társánál Bpest, Ankerpalota, V., Ankerköz 1. szám. felemelet. Meghívásra házhoz jövünk. 717

Eladás

Alkalmi zongoravétel. Bösendorfer Schweighofer, Kern-Wirtl kiváló mesterek gyártmányú 200 forintos feljebb Pianók 160 forint, új szögóra vagy pianó 250 forintos feljebb minden árban. Zongora, czimbalomhangolások helyben munkások által gyorsan és olcsón eszközöztetnek **REMÉNYI MIHÁLY** a Magy. Kir. Zenekadémia szállítója, BUDAPEST, VI., Király-u. 53. sz. 1139

Azonnal szállítható kipróbált, kifizető járatu, 35 tonnyal, álló típusú Bollinger-gyártmányú, készleten Schwarz József és Társa cégénél Budapest, VI., Váci-körút 53. sz. 7011

Cseplő készlet, angol gyártmányú, mányu, erős 6-os Robey-cseplőkészlet, teljesen azonos használatú, hat éves, eladó. **Bárdossy Viktor** gazdaságban Ráczalmás 8546

Egy 4 láb dobszeleppel lőnerő-dúcadiógép, Hofner és Schranz gyártmány, gyárilag kifizetve ön eladó **Herzeg Arthur** cégénél, Budapest, VI., Lehel-utca 10. 8428

Gazdasági felszerelések, gazdaság felosztására miatt Horthy Szabolcs kenderesi gazdaságában, közvetlen közel megállóhely mellett szept. hó 10-én reggel 8 órakor elárvereztetnek. Eladásra kerül egy 6 éves Clayton féle cseplő-gépgarnitúra, vetőgépek, 1 és 3-as ékek, szekerek, boronák, 18 ökr, 8 jászó stb. stb. 8568

Alföldi prima 450 hold, Szatmárról fél óra, épületekkel, értékes éjs és holt felosztással, 6 szét vetésekkel 110.000 ft, vagy parcelláknak, holdanként 250 ft. **Fábry, Taitpas.** 8571

Eladó egy 16 lőerős Robey-féle lokomobil, mely malommal használatra még nagyon alkalmas és egy drb Sigi-féle gőz-gép. Czim a kiadóhivatalban. 8532

Szénát, szalmát,

luczernát, lóherét és zabos búkkönyt **veszek és eladok** bármily nagy mennyiségben, felprésléshez modern ló- és gőzprésem adom. Ajánlatok: 865

Schreier Béla takarmánynagykereskedő **Budapest, Népszínház-utca 33.** Telefon 20-52.

Őszi árpa, míg a készlet tart, 100 kilogrammonként 22 koronáért eladó vevő zsákjában ab vasuti állomás Szár, nyugat-németi gazdaság, u. p. Bloske, Fejér megye. 8587

Petkusi vetőgész eladó. Minőségű és bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi intézőség, Szinna, Zemplén m. 8605

Gazdaság felosztása miatt 9 ökrözként, 7 darab egyes hármas ökr és 7 darab Sack-cke azonnal eladó **Polgar Odónné, Füzessy-gyarmat, Pusztá Csélfányon, Békés megye.** Kivánsra Füzessy-gyarmat felsőállomás-hoz kocsit küld **Fodor Adolf** Intéző. 8602

Mesterségesen készített, roknal jobb a tisztán készült természetes bor! **Józsiási Purgly Pal** természetből **Badacsony-Kisörshégyi** Anvegne gris öbor (Cherry-hez hasonló) 0.7 literes palack 4 korona. 0.3 literes palack 2 korona. Kéknyelű kiváló finom pécenyebor (pezsgővel becsesebb) 0.7 literes palack 3 korona. 0.3 literes palack 1 korona. 50 fillér árban, ládába csomagolva, Badacsonytomaj állomáson feladva, 50 palackonként - míg a készlet tart - kapható. Rende- léseket kérek **Purgly Pál** Siofok czimre. 8220

Fa eladás. Eladó a nagyhan- Fejér m., kb. 4000 drb 30-60 cm. vas sz. árkáza. Érdeklődőknek felvilágosítást ad **Mány János** Intéző. 8666

Olcsó birtokok eladók: 294 Érményfalvától kövesuton 5 kilométerre, fővutatól 1000 hold, 5 peres gyulog járásnyira, köz- ségtől egy kilométerre, 400 hold Érményfalva városához 4 kilo- méterre, mindent jól termő bir- tokok olcsón és kevés pénzzel megvehető, parcellázásra is alkalmasak. Bővebbet kérek **János, Debreczen, Zöldfa utca 1. sz. Válaszbélyeg.** 8659

Nyár soifák legelők, határok beültetéséhez. **Kanadai nyár- fák,** igen száraz és igen ned- ves területek beültetésére egyaránt alkalmas iskolázott soifák. **Tízszámtérrel 1 m. a földtől 30-35 mm. 1 drb K-50 100 drb 40.-, 100 drb K 300 - 25-30 mm. 1 drb K-60, 100 drb K 50.-, 100 drb K 400.-, 30-35 mm. 1 drb K-70, 100 drb K 60.-, 100 drb K 500.-, 35-40 mm. 1 drb K-80, 100 drb K 70.-. **Pyramis nyár- fák,** különösen vizes területek határainak és vizes területek-n fásorok beültetésére alkalmas, alulról végig galyas soifák. **Magaság a földtől 2-3 m. 1 drb K-80, 100 drb K 50.-, 1000 drb K 400.-, 3-4 m. 1 drb K-70, 100 drb K 60.-, 1000 drb K 500.-, 4-5 m. 1 drb -30, 100 drb K 70.-, csomagolás és fuvarozás az állomásra önköltségen. **Pez Armin** falkolatlajdonos, **Budapest, VIII., Kátvária- tér 8.** 8664****

Megyesfalvi (Marosvásárhely mellett) gazdaságban 35-40 koszi fajta, egészséges rózsaburgonya el- adó szonnai elszállításra. Szíves megkereséseket czimre, Marosvásárhelyre kérek. **Stra- etz Hermann.** 8665

Gőzke egygépű körkötélen járó ékével, haszná- latú állapotban elfogadható ár- ban eladó. Bővebb felvilágosi- tást a dobai gazdaság számtartósa nyújt. **Komádi, Bihar megye.** 8663

Szöszösbúkköny rozsa vegyi- tékkel mm. ként 28 koronáért eladó míg a készlet tart. **Bérgazdaság Tokod, Esztergom m.** 8662

ROZS- vetőmag,

elsőrendű, az idén a **Bodorfai gazdaság- ban, u. p. és vasut Szigetvár,** katasztrális holdanként 16 métermázsát termelt, **eladó.** Ára 100 kg.-ként 22 K ab állomás, vevő zsákjában. Az ára előre küldendő. 1062

Somogyi Viktor **Budapest, VI., Lehel-utca 5.** szállít kartellen kívül mindenmü gazdasági

lánczot, sodronykötelei és csigasort.

Eladó előnyös feltételekkel **500 m. holdas ingatlan, teljes beren- dezéssel.** Értekezni lehet **Dr. LENGYEL ZOLTÁN** irodájában, **BUDA- PEST, VII., Erzsébet- körút 50.** 8573

Alapítványt 1872. Telefon 46-12.

ZISKA JÓZSEF utóda **ROSTÉLY GYÖRGY** mérleggyáros. Iroda és raktárhelyiség: **Buda- pest, VI., Eötvös-utca 47.** Ajánlja a legjobb kivitelű és legmegbízhatóbb gabona mérleg, tizedes és száza- dos, valamint gazdasági legelőt. A budapesti, fiumei és győri gabonaszekerek szállítója, ugyancsak számtalan nagy gőz- malom és uradalom szállítója. **Árjegyzék bérmentve.** Használt mérlegek bece- réltetnek és kaphatók, megbízható állapotban. Javítások elfogadotnak és pon- tosan eszközöltetnek. Kivánsra uradalomba is küldök szerszét. 8550

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád.** Az állatok adásvételével foglalkozó gazdaságok számára nélkülözhetetlen **Dr. Mutya Ferenc: Törvényeszeki állatorvostan** című szakkönyve, mely részletesen ismerteti a külön- böző ügyleteknél köve- tendő eljárásokat és főleg tájékoztatja a gazdaközön- séget a szavatosságból folyólag őket terhelő köte- lezettségek, illetve az őket megillető jogok terjedelme és utóbbiak érvényesítésé- nek módozatai felől. A könyv ára vászonba kötve **10 korona.** Megrendelhető a „Patria“ r-t. gazdasági szakkönyv- kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

RATTO **Phosphor-pasta PATKANYOK** teljes kipróbáltára szavatosság mellett (vegekben 1 korona, 2 korona és 4 korona.) **DETSINYI FRIGYES** **Budapest, V., Marekél-a. 2**

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban **Ehrenreich Béla ZOMBOR (Bácska).** **Keveset használt nyersolajmotor** elsőrangú gyártmány, teljes szavatosság mel- lett olcsón eladó. **Krausz, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 2/b. III.** **Szalmaszajtoló** kevesse használt állapot- ban igen előnyös árban eladásra ajánlatuk **Szücs Odön** cég által, **Budapest, VI., Nagymező-u. 66. sz. 7367** **Gyors, pontos, olcsó földmír é Világhírű szabadalom 18 államban.**

Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható **Stádel gépgyárban, Győrött**

Hires szerb konyhakerti magvak európaszerre ismert szerb és bolgár konyhakertészek termékei legolcsóbban direkt forrásból szerez- hetők be: 1083a

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád.** Az állatok adásvételével foglalkozó gazdaságok számára nélkülözhetetlen **Dr. Mutya Ferenc: Törvényeszeki állatorvostan** című szakkönyve, mely részletesen ismerteti a külön- böző ügyleteknél köve- tendő eljárásokat és főleg tájékoztatja a gazdaközön- séget a szavatosságból folyólag őket terhelő köte- lezettségek, illetve az őket megillető jogok terjedelme és utóbbiak érvényesítésé- nek módozatai felől. A könyv ára vászonba kötve **10 korona.** Megrendelhető a „Patria“ r-t. gazdasági szakkönyv- kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható **Stádel gépgyárban, Győrött**

Hires szerb konyhakerti magvak európaszerre ismert szerb és bolgár konyhakertészek termékei legolcsóbban direkt forrásból szerez- hetők be: 1083a

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád.** Az állatok adásvételével foglalkozó gazdaságok számára nélkülözhetetlen **Dr. Mutya Ferenc: Törvényeszeki állatorvostan** című szakkönyve, mely részletesen ismerteti a külön- böző ügyleteknél köve- tendő eljárásokat és főleg tájékoztatja a gazdaközön- séget a szavatosságból folyólag őket terhelő köte- lezettségek, illetve az őket megillető jogok terjedelme és utóbbiak érvényesítésé- nek módozatai felől. A könyv ára vászonba kötve **10 korona.** Megrendelhető a „Patria“ r-t. gazdasági szakkönyv- kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád.** Az állatok adásvételével foglalkozó gazdaságok számára nélkülözhetetlen **Dr. Mutya Ferenc: Törvényeszeki állatorvostan** című szakkönyve, mely részletesen ismerteti a külön- böző ügyleteknél köve- tendő eljárásokat és főleg tájékoztatja a gazdaközön- séget a szavatosságból folyólag őket terhelő köte- lezettségek, illetve az őket megillető jogok terjedelme és utóbbiak érvényesítésé- nek módozatai felől. A könyv ára vászonba kötve **10 korona.** Megrendelhető a „Patria“ r-t. gazdasági szakkönyv- kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád** czimre küldendő. 1083

Kőműves-mesterség gya- korlati kézikönyve, vállalkozók stb. részére írta: **Németh József** 8. bór. kiadás. Ára 10 korona. Kapható a „Patria“ r-t. könyv- kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

Gőzlokomobilokat keresek megvé- telre, 15 éven aluli, 6-8 és 10 lőerejűket. Ajánlatokat pontos leírással kér **Rohlik Ferenc** Temesvár-Józsefváros. 8401

Czirokszalmát, szénát, szalmát megvételre keresek. **Deutsch Mór** Budapest, VIII., Luther-utca 1/b. Telefon 112-51 8484

Szénát, szalmát, valamint len- szalmát vesz bármely mennyiségben **Julius Drechsler, Wien, IX., Röger-Gasse 14/B.** 8588

Megvételre keres kajszinbaraczkot és spanyolmeggyet legmagasabb napi- áron, közvetlen ter- melőktől, kicsiny vagy nagyobb mennyisé- get. Szíves ajánlatokat kér **HOPPE ANTAL** **HERTÉSZ** 760 **RÁKOSPALOTA, Pest m.** Veszek

szénát és szalmát

minden mennyiségben; **szállítom préselve és fuvarmentesen** minden vasuti állomásra. **Böhm Arnold** takarmánynagykereskedő **Budapest, VI. ker., Hegedüs- Sándor-utca 23. szám.** Telefon 141-80. 903

Keresek megvételre 2000 holdas birtokot. Közvetlen ajánlatok ké- retnek tulajdonostól a kiadóhivatalba. 8606

Szöszös búkköny- magot (Vicia villosa) veszek minden mennyiségben. Mintázott ajánlatok: **Wladisawjewits Tima** magnagykereskedése **Belgrád** czimre küldendő. 1083

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád** czimre küldendő. 1083

Wladisawjewits Tima magnagykereskedése **Belgrád** czimre küldendő. 1083

Szénát, szalmát

és mindenmü vetett **takarmányt** kizárólag elsőrendű minőségűt **veszek** és **eladok** **Grünfeld Simon** **Bpest. VIII. Karpfenstein-u. 12** **Telefon: 60-90.** **Sürgöny: Grünfeld takarmányos**

Leégott cseplőgépeket, kizárólag vasrással, újabb rendszerű, minden nagy- ságban, legmagasabb ár mellett megvételre keresek. Közvetlők díjaztatnak. Ajánlatokat kér **Rohlik Ferenc, Temes- vár-Józsefváros.** 8395

Földbirtokot

veszek **1000 holdtól** föfelé és földbirtokosokat finanszírozok. „P. G.“ **Budapest, V., Ügy- nök-utca 10. 1/3.** 920

Bérlet

Keresek Somogy megyében vagy Somogygyal hatá- rias megyékben egy jövedel- mező 150-250 magyarholdas birtokot bérbe, rendez lakóház- zal. A bérlet azonnal átvehető. Czim a kiadóhivatalban. 8672

Keresek 400 hold körül, közel a vasuthoz, **Komárom Győr, Mosoni vonalon. Czim: Gerendási József Zsámoly, Győr m.** 8611

100 kat. holdas, 50,000 lakosú dunántúli városához 8 km.-nyire fekvő birtokot (3 hold termő- szőlő, 10 hold dohánycsemeté, elegendő gazd. épületekkel **bérbeadó vagy eladó.** Tejegzaságra különösen al- kalmas, mert a t j literenként 24 fillért értekesíthető. Czim a kiadóhivatalban. 8660

Bérbeadó okt. 1-től Kistud- közsében Garam- kövesdől 6 kilométernyire (Esztergom m.) 240 magyar hold f- kető birtokot. Bővebb fel- világosítást ad: **Bérgazdaság, Tokod, Esztergom megye.** 8663

Bérbeadó birtok

Nógrádmegyében, vasuttól 6 km.-nyire, kerekészám 270 magyar hold szántó, 25 hold rét, 25 hold kert és 120 hold legelő, mely- nek legnagyobb része ák- czos, szép lakóházzal és prima gazdasági épületek- kel 10-15 évre bérbé- adandó. Bővebbet a tulaj- donosnál: **Schrecker J.** **Budapest (Margitsziget).** 1052

Bérletet keresek Magyarországon

Ajánlatot „Mährer“ jelige alatt német nyelv- ven a kiadóhivatalba kérek. 8612

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szög 4 fillér, kövér betűkkel minden szög 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérleti címének kitételével közölünk. Kis hirdetések előre fizetendők.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekhez válasz-helyeg vagy levelezőlap van csatolva. Kishirdetések után támlapot nem küldünk.

Földbirtokosok figyelmébe
Díjmentes álláskövetítés
A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesülete (Budapest, IX., Ullői-út 25. sz.) felhívja a birtokos és bérleti urak figyelmét állás közzétételére, melynek célja az állás közzétételre vonatkozó adatok megismerése. Tisztelettel felkérjük a birtokos és bérleti urakat, hogy gazdatiszt állások bejelentését az állás közzétételre vonatkozó adatokkal együtt a Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesületének küldjék meg. A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdatisztok Országos Egyesület Elnöksége.

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Kertész keresetlik október hó elejére módosított bérrel Szatmárnémeti uradalomban, ki a disz- és konyhakertekben teljesen jártas, évi 400 korona kiegészítéssel, 12 mm buzsa, 2 mm. tengeri, 30 kg. szőlő, 20 kg. kék, egy db. tehén, 1 db. sertés legelőn járás, 1 kat. h. tengeri 200, 200 [1] kert és produkcióból eladás utáni 25% jövedelem mellett. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok Oméllóságához címezve az uradalmi főtisztviselőkhöz küldendők. **Lutzán, u. 6. Nagy-Zsám.** 8591

Segédtsízt, női, minden lelkületben megbízható, keresetlik október hó 1-ére. A német és tót nyelv bírása megkívánatik. Fizetése 1200 korona, lakás, fűtés és világítás, kiegészítés. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, a **Morvaszentjános uradalom gazdasági felügyelőjéhez** küldendők. 8586

Bognár, aki az asztalos munkájában is jártas, okt. 1-én belépésre keresetlik. Bér meggyőzésre szert. Bizonyítvány-másolatok (vissza nem küldetnek) **Molnár Dániel, Vinga** címre küldendők. 8583

Keskenyvágyány lokomotívra központi vezérlésű gépkocsit vezetői állású idényre **Czikvári Ernő, Agostonpuszta, u. p. Lepény.** Pályázók igényeltek tudassák. 8580

Ideiglenes munkafelügyelő keresetlik október 1-én. A munkájában jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Bér meggyőzésre szert. Bizonyítvány-másolatok (vissza nem küldetnek) **Erőss Ernő, Agostonpuszta, u. p. Lepény.** Napidíj és ellátási díj meggyőzésre szert. 8581

Gazdatiszt, író, nős, gyakorlati, azonnali belépésre. Sajátkezűleg írt ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek **Czeizler Sándor és Sándor bérzagsága Mezőzombor** címre küldendők. 8578

Keresek egy szűrnagyváltó, ki egy a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

A mikosdi uradalomban betöltendő ühelet azonnali belépésre egy segédtsízi állás. Fizetése évi 600 korona és mosáson kívül teljes ellátás. Intelligens, erélyes, akadémista végzettségű, lehetőleg a német nyelv bírásával a némi gyakorlati bírók nyújtás be folyamodványokat, melyek vissza nem küldetnek, **Uradalmi Intézőség, Mikospuszta** per Zalabér címre küldendők. 8576

Intéző hosszabb gyakorlattal rendelkező keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Övadékköpes pénztárnok, ki belépésre ki a virág-, konyhakertben, valamint a szőlőben is jártas, kik ezen állás elnyerésére pályázni kelljenek bizonyítvány-másolatokat, melyek vissza nem küldetnek, fizetési megjelölésével **Erőss Ernő, Agostonpuszta, u. p. Lepény.** Pályázók igényeltek tudassák. 8597

Kertész, nős, kiscsaládú, aki belépésre ki a virág-, konyhakertben, valamint a szőlőben is jártas, kik ezen állás elnyerésére pályázni kelljenek bizonyítvány-másolatokat, melyek vissza nem küldetnek, fizetési megjelölésével **Erőss Ernő, Agostonpuszta, u. p. Lepény.** Pályázók igényeltek tudassák. 8594

Nőtlen gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Gazdasági írói állás töltendő a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Keresek mielőbbi belépésre írással, október 1-én belépésre, nős, szűrnagyváltó, aki a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Kulcsár keresetlik, lehetőleg nős. Birtalabb kiscsaládú, ki a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Keresek Győr melletti kisebb birtokos kezelésére **gazdatiszt** azonnali belépésre. Csásdi állapot: nős, iskolaosztályos gyermekek nélkül, izraelita. Fizetése: havi 140 kor, lakás, fűtés, három litr. tej, kukorica, burgonya. **Szölészetben, boraszatban** jártasak nagyobb fizetéssel, előnyben részesülnek. **Mautner Henrik, Győr, Árpád-út 59.** 8647

Azonnali belépésre **gazdatiszt** keresetlik magyar állampolgár, aki nagyobb gazdasági önkéntes vezetőben, repártársulatban, helyi lakásban és szeszgyártásban a kellő tőbbit tapasztalattal rendelkezik, a német, tót, esetleg magyar nyelvet is bírja. Nyelvi bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Botosispán 30-40 éves, nős, kiscsaládú, aki egy kisebb gazdaságban a tulajdonos beosztásában, október hó 1-én belépéssel fel fogadatik. Ezen állásra csak 3000 kor. képzővizetekkel bíró, fáradhatatlan szorgalmú és józan magaviseletű ember küldje ajánlatát bizonyítvány-másolatokkal együtt. Fizetése: 400 kor, 500 kg. liszt, 400 kg. árpa, 2000 [1] db. főtt, 2 tehén-tartás a járművek elcsézésén és 2 koca 1/2 éves malaczkával az üreséget közt. Cím: **Héreg-gazdaság, Szabolcs városa, Pest megye.** 8631

Pályázat. Gróf Berchtold Lipótné özvegyasszonya Árpádhalom uradalomban október hó 1-én belépéssel egy gazdasági írók munkáját végzőt keresetlik. A felvételre a pályázók bizonyítvány-másolatokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8594

Segédtsízt, némi gyakorlati író, aki belépésre keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Oly író, vallás, földmivelés, október hó 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Kulcsár keresetlik, lehetőleg nős. Birtalabb kiscsaládú, ki a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Keresek Győr melletti kisebb birtokos kezelésére **gazdatiszt** azonnali belépésre. Csásdi állapot: nős, iskolaosztályos gyermekek nélkül, izraelita. Fizetése: havi 140 kor, lakás, fűtés, három litr. tej, kukorica, burgonya. **Szölészetben, boraszatban** jártasak nagyobb fizetéssel, előnyben részesülnek. **Mautner Henrik, Győr, Árpád-út 59.** 8647

Azonnali belépésre **gazdatiszt** keresetlik magyar állampolgár, aki nagyobb gazdasági önkéntes vezetőben, repártársulatban, helyi lakásban és szeszgyártásban a kellő tőbbit tapasztalattal rendelkezik, a német, tót, esetleg magyar nyelvet is bírja. Nyelvi bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Másodkertes keresetlik 60 éves, kiscsaládú, aki egy kisebb gazdaságban a tulajdonos beosztásában, október hó 1-én belépéssel fel fogadatik. Ezen állásra csak 3000 kor. képzővizetekkel bíró, fáradhatatlan szorgalmú és józan magaviseletű ember küldje ajánlatát bizonyítvány-másolatokkal együtt. Fizetése: 400 kor, 500 kg. liszt, 400 kg. árpa, 2000 [1] db. főtt, 2 tehén-tartás a járművek elcsézésén és 2 koca 1/2 éves malaczkával az üreséget közt. Cím: **Héreg-gazdaság, Szabolcs városa, Pest megye.** 8631

Keresetlik gazda vagy botoskerti író, aki belépésre keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Intéző hosszabb gyakorlattal rendelkező keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Kulcsár keresetlik, lehetőleg nős. Birtalabb kiscsaládú, ki a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Keresek Győr melletti kisebb birtokos kezelésére **gazdatiszt** azonnali belépésre. Csásdi állapot: nős, iskolaosztályos gyermekek nélkül, izraelita. Fizetése: havi 140 kor, lakás, fűtés, három litr. tej, kukorica, burgonya. **Szölészetben, boraszatban** jártasak nagyobb fizetéssel, előnyben részesülnek. **Mautner Henrik, Győr, Árpád-út 59.** 8647

Azonnali belépésre **gazdatiszt** keresetlik magyar állampolgár, aki nagyobb gazdasági önkéntes vezetőben, repártársulatban, helyi lakásban és szeszgyártásban a kellő tőbbit tapasztalattal rendelkezik, a német, tót, esetleg magyar nyelvet is bírja. Nyelvi bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Hirdetmény. Pápai földmivelés, lakás és fűtéssel, október hó 1-én belépéssel fel fogadatik. Ezen állásra csak 3000 kor. képzővizetekkel bíró, fáradhatatlan szorgalmú és józan magaviseletű ember küldje ajánlatát bizonyítvány-másolatokkal együtt. Fizetése: 400 kor, 500 kg. liszt, 400 kg. árpa, 2000 [1] db. főtt, 2 tehén-tartás a járművek elcsézésén és 2 koca 1/2 éves malaczkával az üreséget közt. Cím: **Héreg-gazdaság, Szabolcs városa, Pest megye.** 8631

Intéző hosszabb gyakorlattal rendelkező keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát végzett egyének küldjenek lehetőleg fényképes ajánlatokat **Herceg Odessai Zsófia központi hivatal** címére, **Rétköz, Szabolcs m.** 8590

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Kulcsár keresetlik, lehetőleg nős. Birtalabb kiscsaládú, ki a konyha-, mint a diszkereset, valamint a gyümölcsökkel kezeletlen keltő jártassággal bír és ezt igazolni tudja. Továbbá egy gépész-központ, ki egy a lovaslásnál, valamint az összes gazd. gépek kezeletét a javítást szakemberként érti, valamint egy kerekgyártó is talál alkalmazást érve fizetése 1912. évtől való belépéssel. Ajánlatok ez állásokra igények megjelölésével, bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Keresek Győr melletti kisebb birtokos kezelésére **gazdatiszt** azonnali belépésre. Csásdi állapot: nős, iskolaosztályos gyermekek nélkül, izraelita. Fizetése: havi 140 kor, lakás, fűtés, három litr. tej, kukorica, burgonya. **Szölészetben, boraszatban** jártasak nagyobb fizetéssel, előnyben részesülnek. **Mautner Henrik, Győr, Árpád-út 59.** 8647

Azonnali belépésre **gazdatiszt** keresetlik magyar állampolgár, aki nagyobb gazdasági önkéntes vezetőben, repártársulatban, helyi lakásban és szeszgyártásban a kellő tőbbit tapasztalattal rendelkezik, a német, tót, esetleg magyar nyelvet is bírja. Nyelvi bizonyítványokkal együtt a **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/b

Betöltendő állás
Segédtsízt, azonnali belépésre egy alföldi nagyobb uradalomban. Pályázhatnak gazdasági akadémista vagy tanítványt nyelvet végzett, gyakorlati rendelőző női tanítványok. Előnyben részesül, ki egy dunántúli, intenzív gazdaságban szerzett némi gyakorlatot. Kérve nyelvi bizonyítványokkal, melyek vissza nem küldetnek. **Hauer Sándor** jószágigazgató címére, **Balassagyarmat, Andrássy-u. 6.** küldendők. 8482/a

Hirdetmény. Pápai földmivelés, lakás és fűtéssel, október hó 1-én belépéssel fel fogadatik. Ezen állásra csak 3000 kor. képzővizetekkel bíró, fáradhatatlan szorgalmú és józan magaviseletű ember küldje ajánlatát bizonyítvány-másolatokkal együtt. Fizetése: 400 kor, 500 kg. liszt, 400 kg. árpa, 2000 [1] db. főtt, 2 tehén-tartás a járművek elcsézésén és 2 koca 1/2 éves malaczkával az üreséget közt. Cím: **Héreg-gazdaság, Szabolcs városa, Pest megye.** 8631

Intéző hosszabb gyakorlattal rendelkező keresetlik. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a **Leszenly bérzagsághoz**, u. p. Hontjafán, nyújtandók be. 8578

Gazdasági írók, jó írással, a magtári kezelésben is jártas, október 1-én belépésre keresetlik. Pályázók **Kubinyi Martonhoz Erdőtercsa, Nógrád** megye, küldendők. 8595

Segédtsízt állás jön úresen a rókói uradalomban. Fizetése mosáson kívül, lakás, fűtés, világítás. Tanítványt vagy akadémistát

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek **szántását** eredeti **Fowler-féle gőzekével**, épügy **mélyrigolozást** szőlőtelepítésekhez elvállal **WOLFF ERNŐ** gőzszántási vállalkozó Budapest-Kelenföld.

GŐZEKE-BÉRSZÁNTÁS!

Nagyobb területek szántását, mélyrigolozását szőlő- és gyümölcsösteleptetéshez, valamint győptörést elvállal:

IZERY-IZSÁK GYULA
gőzszántási vállalata 281
BUDAPEST, IX., RÁDAY-U. 60., III. 3.

A szántás eredeti FOWLER-féle géppel történik.

Eladó birtok!

Fejér megyében, 1600 hold prima gazdaság **dohányterme-
léssel** igen jó kezelés alatt, nagyon jó és megfelelő épületekkel,
urilakkal stb. Ára gazdasági felszereléssel együtt egy millió korona.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

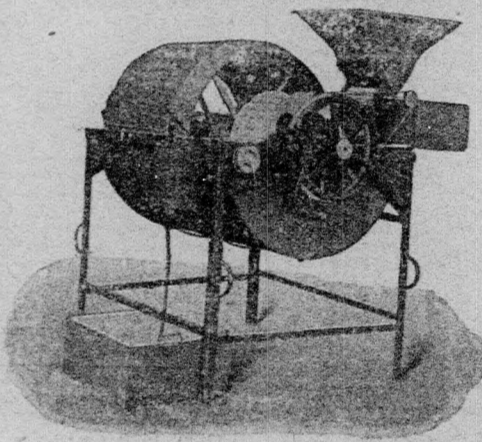
2-0

Telefon 12-85.

Ujdonság!

Huszár-féle
szabadalmazott

gabona-csávázógép

biztosan előli az üszög-
spórákat, kevés csávázó-
folyadék felhasználása
mellett gyors és biztos
eredmény. Csekély mun-
kaerő. 534

Tüzetes ismertetéssel és
felvilágosítással szolgál
a kizárólagos gyártó:

„NICHOLSON“
gépgyár r.-társ.
Budapest, V., Váci-ut 17. sz.

Ujdonság!

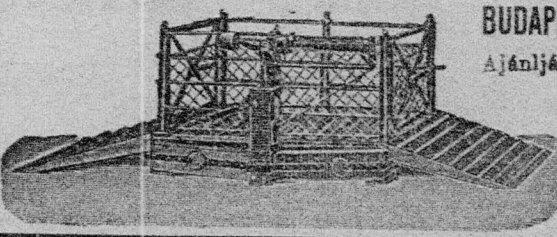
SCHEMBER C. és FIAI

csász. és királyi udvari
HIDMÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÜT 59.

Ajánlják egjo bb szerkezeti tize-
des- és tolósu-
marha- és szekér-
hidmérlegeiket.
Önműködő mérleg-
szerkezetek.

Kivánatra különleges ajánlat-
tal szolgálunk

Őszi vetésre

ajánl jó termésű, fagyálló,
korán érő, erős szalmájú

somogyi tarbuzát

azonnali szállításra, amíg a készlet tart q-ként 28 korona árban,
Kadarkut állomáson, zsák nélkül, készpénzfizetés mellett.

Magyar Magtenyésztési R.-T. Budapest, IV., Városház-utca 12.

1078

Eladó és bérbeadó birtokok,

Szatmár és a szomszédos vármegyékben, 50-től 3500 holdig, beépített,
részben teljesen felszerelt gazdaságok, köztük vasútállomás és kitűnően
értékesítő piac közelségénél fogva tejgazdaságra kiválóan alkalmasak,
dohány- és szőlőtermeléssel is, holdanként 250 koronától feljebb, ked-
vező fizetési feltételekkel, kevés pénzzel átvehető is, nagy számban
bejelentve.

Eladásokra és bérbeadásokra

megbízásokat a legszolidabb feltételek mellett az ország minden részé-
ből elfogad és felvilágosítással díjmentesen szolgál

POSZVÉK NANDOR gazd. szakirodájának birtokközvetítési osztálya.
Szatmár, Kazinczy-utca 7.

828

Különböző nagyságu birtokok

eladásra és bérbeadásra előjegyezve

Röjtöki BAUER ANTAL

földbirtokközvetítő irodájában

Budapest, VIII., Baross-utca 4.

TELEFON 166-66.

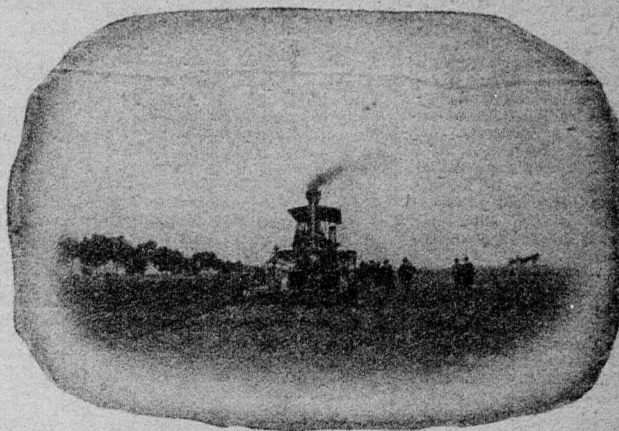
A MacLAREN,

mely a mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **első díjat nyert**
legideálisabb magajáró gőzeke.

Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka. Az eddigi
tapasztalatok szerint napi teljesítőképessége 18-35 hold, szén-
fogyasztása 50-70 kg., üzemköltsége 5-7.50 kor. holdanként.

Vezérképviselet:

Fleischl Samu czégnél, Budapest, V. ker. Szabadság-ter 16. szám. Nagyszámu
sora az ország minden vidékéről megtudható fenti vezérképviseletől, ki **áránlattel, felvilágosítással** szívesen szolgál.
vevők név-

„Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

K

AZ ORSZÁG

Az Országos Magyar

ingy

Nem tagok

Egész évre 24 korona,

Egy

(Gabonapiaczi szemle-
zavarok a Máv.-nál. —
sitása. — A bécsi hus-
hívás keringőre. —
m. kir. központi stat

A világ gabona
meglepetésekre leh
a nemzetközi piac
helyzetét. Ma azon
a termés világszer
hátra. A római ne
jelentése a világ
érdeklődésre tartha
tudni, mennyivel m
a mult esztendei t
termés különösen
gos helyzet elé állít
tését. A takarmány
ban emelkedik na
neműek értéke is.
különösen intenzi
alakulása, amit rés
viszonynak, háboru
tanak. Nálunk ujb
hóssz-irányzat. A ké
let mellett gyengél
teljes lépésekkel ha
és a tengeri ára. A
meglepetésekkel f
a hivatalos becslés
jóval kevesebb
Olyan tengeriarak
nőre régen volt pé
volt a forgalom és
a mult hetekben k
ják a tőzsdén, hogy
üzi miveleteit és
zési vásárlásoknak.

A vagonhiány, h
len szállítási képe
hangzik fel gazdát
Alig van az orszá

